МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН САЛБАР, 2009 ОНД

Улаанбаатар хот

2010 он

Танилцуулгыг хянан, тохиосон:

ҮСХ-ны тэргүүн дэд дарга Г. Гэрэлт-Од
МЭЗСГ-ын дарга Б.Бадамцэцэг
МЭЗСГ-ын ЭЗСХ-ийн дарга Р.Баасанжав

Танилцуулгыг нэгтгэн боловсруулсан:

МЭЗСГ-ын ЭЗСХ-ийн ажилтан Ш.Сэржхүү
МЭЗСГ-ын ЭЗСХ-ийн шинжээч Б.Анхзаяа

Танилцуулгыг хэвлэлд бэлтгэсэн:

Тамгын газрын Мэдээллээр үйлчлэх төв

Хаяг: Засгийн газрын III байр, Улаанбаатар-20а, Монгол Улс
Утас: 322424
Имэйл: nso@magicnet.mn, Веб хаяг: http: //nso.mn

АГУУЛГА

ОРШИЛ 6

I. Эдийн засагт хөдөө аж ахуйн салбарын эзлэх байр суурь 7

II. Мал аж ахуй

II.1 Мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэлт 7

II.2 Малын 2009 оны тооллогын дүн 9

II.2.1 Малтай болон малчин өрх, малчдын тоо, тэдний соёл ахуйн үзүүлэлтүүд 9

II.2.2 Мал, тэжээвэр амьтдын тоо, сүргийн бүтэц 12

II.2.3 Эрчимжсэн мал аж ахуй 26

II.2.4 Малын бэлчээр, тэжээлийн хүрэлцээ, хангамж 28

II.2.5 Тэжээвэр амьтад 30

II.2.6 Малжуулах арга хэмжээний талаарх мэдээлэл 31

II.2.7 Худаг, хашааны тооллого 32

II.3 Мал эмнэлгийн үйлчилгээ 34

II.4 Дэлхийн малын тоо толгой 35

III. Газар тариалан

III.1 Тариалсан талбай 37

III.2 Газар тариалангийн үйлдвэрлэл, хураасан ургац 38

III.3 Га-гийн ургац 41

III.4 Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар 42

ДҮГНЭЛТ 43

ХАВСРАЛТУУД

НЭР ТОМЬЁОНЫ ТОВЧ ТАЙЛБАР, ТОДОРХОЙЛОЛТ

Малтай өрх. Малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэй өсгөн үржүүлдэг өрх

Малчин өрх. Жилийн 4 улирлын туршид малаа маллаж, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа өрх

Малчид. Жилийн 4 улирлын туршид мал аж ахуй эрхэлж, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа 16 ба түүнээс дээш насны хүмүүсийг хэлнэ.

Бодод шилжүүлэх коэффициент:

1 адуу, үхэр - 1 бод
1 тэмээ - 1.5 бод
6 хонь - 1 бод
8 ямаа - 1 бод

Бодод шилжүүлэх коэффициентийг таван төрлийн малыг нэг төрлийн малд шилжүүлэн малын өсөлт, бууралтыг гаргах, үр ашгийг тооцоход ашиглана.

Бог малд буюу хонин толгойд шилжүүлэх коэффициент:

1 тэмээ - 5 хонь
1 адуу - 7 хонь
1 үхэр - 6 хонь
1 хонь - 1 хонь
1 ямаа - 0.9 хонь

Хонин толгойд шилжүүлэх коэффициентийг малын тэжээлийн хүрэлцээ, хангамж, бэлчээрийн даацыг тодорхойлон гаргахад ашиглана.

Нас гүйцсэн мал. Малын төрөл бүр дээр дараах насны малыг хамруулна.

Тэмээ - 4 настай, 5 ба түүнээс дээш настай
Адуу - 3 настай, 4 ба түүнээс дээш настай
Үхэр - 2 настай, 3 ба түүнээс дээш настай
Бог мал - тухайн жилийн төл малаас бусад насны мал

Өсвөр насны мал

Тэмээ-Өмнөх оны төл, 2, 3 настай
Адуу- Өмнөх оны төл, 2 настай
Үхэр- Өмнөх оны төл

Төл мал. Тухайн жилийн төлийг хэлнэ.

Бэлэн хээлтэгч. Малын төрөл бүр дээр нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Малын тоо, толгойн өсөлт. Оны эцсийн малаас оны эхний малыг хасч, малын тооны өөрчлөлтийг тоогоор илэрхийлнэ. Оны эцсийн малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж, өсөлт, бууралтыг хувиар илэрхийлнэ.
Малын өсөлтийн **орлого тал** нь төл бойжилт, **зарлага тал нь** хэрэглээний зарлага, том малын зүй бус хорогдол байна.

Төллөлтийн хувь. Төллөсөн хээлтэгчийн тоог оны эхний хээлтэгчийн тоонд харьцуулан, 100 –гаар үржүүлэн тооцно.

Бойжилтын хувь. Бойжсон төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулан 100–гаар үржүүлэн тооцно.

100 эхээс бойжуулсан төл. Бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлэн тооцно.

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо. Хээлтэгч малын тоог хээлтүүлэгч малын тоонд харьцуулж, тооцно.

1 хээлтүүлэгчид ногдох хээлтэгчийн тооны норм нь:

Буур - 20-25
Азарга - 12-15
Бух - 35-45
Хуц, ухна - 25-30

Том малын зүй бус хорогдолд өвчний (халдвартай, халдваргүй) хорогдол, гэнэтийн аюулын (цас зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг) хорогдол, бусад шалтгааны (малын хариулга, арчилгаа маллагаатай холбогдон гарсан) хорогдлыг хамруулна.

Оны эхний малд том малын зүй бус хорогдлын эзлэх хувь. Зүй бусаар хорогдсон том малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлэн тооцно.

Малын хэрэглээний зарлага.

Оны эхний малын тоон дээр бойжуулсан төлийг нэмж, том малын зүй бус хорогдол, оны эцсийн малын тоог хасч, тооцно.

Малын хашааны хангамж. Хашааны хангамжийг гаргахдаа хашааны багтаамжийг малын тоонд харьцуулж тооцно. Бод малын хашааны хангамжийг гаргахдаа бодын хашааны багтаамжийг үхрийн тоонд, харин бог малынхыг богийн хашааны багтаамжийг бог малын /хонь, ямааны/ тоонд харьцуулж тооцно.

Тэжээл хангамж. Тэжээлийн хангамжийг гаргахдаа тэжээлийн нэгжид шилжүүлсэн тэжээлийн хэмжээг хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоонд харьцуулан тооцно. Малын тэжээлийн хангамж, бэлчээрийн даацыг гаргахдаа малыг хонин толгойд шилжүүлснээр тооцно.

Тэжээлийн нэгжид шилжүүлэх коэффициент. Бэлтгэсэн тэжээл нь илчлэг, чанарын байдлаараа харилцан адилгүй байдаг учраас нэг тэжээлийн нэгжид шилжүүлж тэжээлийн хангамжийг гаргана. Үүний тулд:

Хадлан өвс	-	0.45
Таримал тэжээл	-	0.35
Даршны ургамал	-	0.25
Гар тэжээл, хужир шүү	-	1.00
Төмс ногооны хаягдал	-	0.22
Үр тарианы хаягдал	-	0.90
Лай	-	0.40
Сүрэл	-	0.25

гэсэн итгэлцүүрүүдийг ашиглан тэжээлийн нэгжид шилжүүлнэ.

Малын тэжээлийн ангилал. Малын тэжээлийг ургамлын гаралтай, амьтны гаралтай, эрдэс тэжээлийн гаралтай гэж ангилна.

- Ургамлын гаралтай тэжээлд өвс, сүрэл, үр тариа, буурцгийн төрлийн ургамал багтах бөгөөд бүдүүн, хүчит, шүүст тэжээл гэж ангилна.
    1. Бүдүүн тэжээл - өвс, сүрэл, нэг наст ба олон наст өвс орно.
    2. Хүчит тэжээл - үр тариа, үр тарианы хаягдал, вандуй, буурцаг орно.
    3. Шүүст тэжээл - Бүх төрлийн дарш, төмс ногооны хаягдал орно.
- Амьтны гаралтай тэжээлд яс, цусны гурил зэрэг орно.
- Эрдэс тэжээлд давс, хужир шүү орно.

Тариалангийн талбай. Хөдөө аж ахуйн таримал ургамлыг тариалсан талбайг хэлнэ. Тариалангийн талбайг тариалсан талбай, хураасан талбай, өнжсөн талбай, уринш боловсруулсан талбай гэж ангилна.

Тариалсан талбай. Тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт талбайн хэмжээг хэлнэ.

Хураасан талбай. Тухайн жилд ургацыг хурааж авсан газрын нийт талбайн хэмжээг хэлнэ.

Га-гийн ургац. Талбайн нэг нэгжээс /1 га-гаас/ авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний /ургацын/ хэмжээ бөгөөд га-гийн ургацыг тодорхойлохдоо тухайн төрлийн ургамлын хурааж авсан бүх ургацыг тариалсан талбайн хэмжээнд нь харьцуулж тодорхойлно.

Нийт ургац. Тухайн жилд газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрхэлж үйлдвэрлэсэн нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ, өөрөөр хэлбэл, тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг ургамал тус бүрийн төрлөөр нэмж гаргасан нийт ургацын хэмжээ болно.

Эдийн засгийн бүс:

Баруун бүс - Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Ховд, Увс, Завхан аймаг
Хангайн бүс - Баянхонгор, Булган, Архангай, Өвөрхангай, Орхон, Хөвсгөл аймаг
Төвийн бүс - Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь, Сэлэнгэ, Төв, Дархан-Уул аймаг
Зүүн бүс - Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар аймаг
Улаанбаатар бүс - Улаанбаатар хот

ОРШИЛ

Хөдөө аж ахуйн салбарын үйл ажиллагаа нь бусад хүчин зүйлээс илүүтэйгээр байгаль, цаг агаараас хамааралтай бөгөөд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн нь үндсэндээ хүн амын хүнсний хэрэглээ, боловсруулах үйлдвэрлэлийн болон үйлчилгээний салбарын түүхий эдийн хэрэглээг хангахад зориулагддаг.

Дэлхийн олон улс орнуудын нэгэн адил манай улсын эдийн засгийн хөгжилд хөдөө аж ахуйн салбар нь ихээхэн чухал байр эзэлдэг салбарын нэг юм.

Энэ удаагийн танилцуулгад мал аж ахуйн, газар тариалангийн салбарын 2009 оны төлөв байдлыг нэгтгэн тусгав.

"Монгол Улсын Үндсэн хууль"-нд "Мал сүрэг"-ийг үндэсний баялаг мөн гэж хуульчлан зааж, мал тооллогыг улсын хэмжээнд жил бүр зохион байгуулж, үр дүнг нь макро түвшинд хийгддэг тооцоо, судалгаанд ашиглаж, салбарын талаар удирдлагын шийдвэр гаргах мэдээллийн гол эх үүсвэр болгон ашиглаж байна.

''Статистикийн тухай" Монгол Улсын хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх заалт, Монгол Улсын Засгийн газрын 2003 оны 224 дүгээр тогтоолын дагуу Үндэсний Статистикийн хороо мал, тэжээвэр амьтад, тэжээлийн тооллогыг 2009 оны 12 сарын 7-ноос 17-ны өдрүүдэд улсын хэмжээнд зохион байгуулж явуулав.

Малын 2009 оны тооллогыг уламжлалт 10 маягт, зааврын дагуу явуулж, үр дүнг нэгтгэн гаргалаа.

Энэхүү танилцуулгад 2009 оны мал тооллогын дүнг нэгтгэн дүгнэснээс гадна мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн, голлох нэр төрлийн түүхий эд үйлдвэрлэлийн хэмжээ, тэдгээрийн экспорт болон мал эмнэлгийн арга хэмжээ, шинээр гаргасан, сэргээн засварласан худаг, уст цэг, малжуулалтын талаархи мэдээллийг тусган оруулав.

Түүнчлэн уг танилцуулгад газар тариалангийн салбарын үндсэн үзүүлэлтүүд болох тариалсан талбай, хураасан ургац, га-гийн ургацын талаарх мэдээллийг жилийн дүнгээр нэгтгэн тусгасан болно.

Танилцуулгыг улсын дүн, Баруун, Хангай, Төв, Зүүн бүс болон Улаанбаатар гэсэн бүсүүдээр зэрэгцүүлэлт хийж харуулав.

Манай улсын хөдөө аж ахуйн салбарын өнөөгийн байдалд дүгнэлт хийж, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг боловсруулах, төлөвлөхөд энэхүү танилцуулга, судалгааны материал суурь мэдээлэл нь болно гэдэгт итгэж байна.

I. ЭДИЙН ЗАСАГТ ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН САЛБАРЫН ЭЗЛЭХ БАЙР СУУРЬ

Манай орны хөдөө аж ахуйн салбарын үйл ажиллагаа нь бусад хүчин зүйлээс илүүтэйгээр байгаль, цаг агаараас ихээхэн хамааралтай бөгөөд хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүн нь үндсэндээ хүн амын хүнсний хэрэглээ, боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарын үйлдвэрлэлийг явуулахад гол түүхий эд болдог онцлогтой.

2009 оны байдлаар манай улсын ДНБ (Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн)-ий 21.1 хувь, экспортын орлогын 12.5 хувийг хөдөө аж ахуйн салбар тус тус бүрдүүлж, нийт ажиллах хүчний 34.5 хувь нь энэ салбарт ажиллаж байна.

Зураг 1

ДНБ-д ХАА-н салбарын нэмэгдэл өртгийн эзлэх хувь

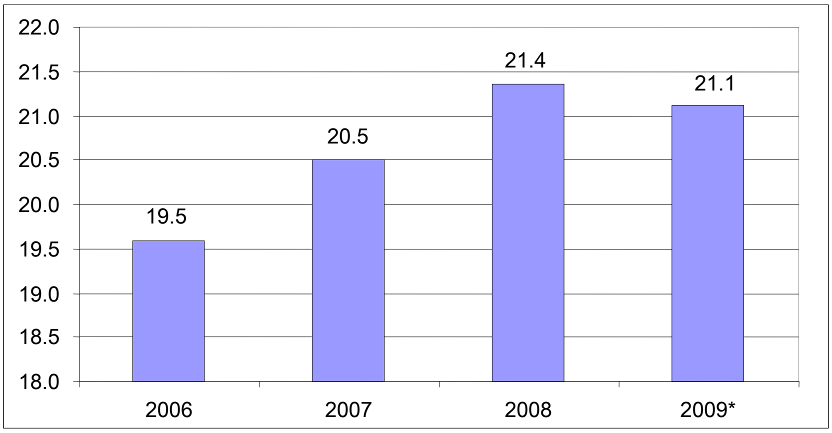

*- урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Салбарын бүтцээр анхдагч салбар буюу хөдөө аж ахуйн салбар, үүн дотроо мал аж ахуйн салбар 1999 он хүртэл ДНБ-ий 30-40 орчим хувийг үйлдвэрлэж, 2000 оноос хойш хөдөө аж ахуйн салбарт учирсан байгалийн гамшиг, үйлчилгээний салбарын өсөлтөөс шалтгаалж, хөдөө аж ахуйн салбарын ДНБ-д эзлэх хувийн жин буурч, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбарын хувийн жин өссөөр байна.

Хөдөө аж ахуйн салбар, үүний дотор мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэл нь боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, нэхмэл эдлэл, арьс, ширэн эдлэл, үйлдвэрлэлийн салбарын түүхий эдийг нийлүүлж, боловсруулах салбар болон үйлчилгээний салбарын үйлдвэрлэлийн өсөлтийг хангах, газар тариалангийн салбар нь хүн амыг аюулгүй баталгаат хүнсээр хангах үндсэн нөхцөл нь болсоор байна.

II. МАЛ АЖ АХУЙ

II.1 Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт

Мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 2009 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 1294.2 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 966.7 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оныхтой харьцуулахад оны үнээр 6.0 хувиар буурч, зэрэгцүүлэх үнээр 0.5 хувиар өслөө (Хүснэгт 1).

Хүснэгт 1

Мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэлт

тэрбум төг

	2005	2006	2007	2008	2009*	2009/2008	
						хувь	зөрүү
Тайлант оны үнээр	738.5	834.5	1 124.8	1 377.1	1 294.2	94.0	-82.9
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	738.5	785.7	919.9	962.3	966.7	100.5	4.4

*урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Мал аж ахуйн салбарт 2009 онд нядалгааны жингээр 264.4 мян.т мах, 493.7 мян.т сүү, 22.4 мян.т хонины ноос, 6.4 мян.т ноолуур, 1.0 мян.т тэмээний ноос, 12.7 сая ширхэг арьс, шир үйлдвэрлэв.

Өмнөх оныхтой харьцуулахад махны үйлдвэрлэл, нядалгааны жингээр 43.1 мян.т, сүүний үйлдвэрлэл 36.3 мян.т, хонины ноос 1.6 мян.т, тэмээний ноос 23.1 т, ноолуур 0.5 мян. т, арьс, шир 3.0 сая ширхэгээр өссөн байна (Хүснэгт 2).

Хүснэгт 2

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, биет хэмжээгээр

	2007	2008	2009*	2009/2008	
				хувь	зөрүү
Мах, нядалгааны жингээр, мян.т	**191.2**	**221.3**	**264.4**	**119.5**	**43.1**
Тэмээний	5.5	6.8	5.7	83.8	-1.1
Адууны	35.7	38.1	39.9	104.7	1.8
Үхрийн	46.8	56.3	56.2	99.8	-0.1
Хонины	64.2	72.3	86.8	120.1	14.5
Ямааны	38.7	47.5	75.5	158.9	28.0
Сүү, мян.т	**465.6**	**457.4**	**493.7**	**107.9**	**36.3**
Ингэний	3.8	4.4	4.4	100.0	0.0
Гүүний	51.6	45.5	50.1	110.1	4.6
Үнээний	307.8	303.5	325.5	107.2	22.0
Хонины	32.9	33.9	37.1	109.4	3.2
Ямааны	69.6	70.0	76.7	109.6	6.7
Ноос, ноолуур, т	**25 578.2**	**29 373.8**	**31 587.6**	**107.5**	**2 213.8**
Тэмээний ноос	975.6	1 002.7	1 025.8	102.3	23.1
Хонины ноос	18 174.8	20 815.2	22 418.3	107.7	1 603.1
Ямааны ноолуур	4 938.1	5 858.9	6 350.7	108.4	491.8
Арьс, мян.ш	**7 218.4**	**9 762.4**	**12 722.8**	**130.3**	**2 960.4**
Тэмээ	26.8	33.8	28.3	83.7	-5.5
Адуу	287.9	364.9	340.4	93.3	-24.5
Үхэр	379.6	520.6	503.0	96.6	-17.6
Хонь	3 519.8	4 294.2	5 078.0	118.3	783.8
Ямаа	2 797.5	3 788.6	5 823.4	153.7	2 034.8

*- урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Нэг хүнд ногдох мал аж ахуйн бүтээгдэхүүн. Нэг хүнд 2009 онд дунджаар 97.6 кг мах, 182.2 кг сүү ногдож, өмнөх оныхтой харьцуулахад мах 14.4 кг-аар, сүү 10.2 кг-аар нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 3

Нэг хүнд ногдох мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүн*

	2005	2006	2007	2008	2009**
Мах, нядалгааны жингээр, кг	72.2	66.2	73.1	83.2	97.6
Сүү, кг	167.2	174.6	178.1	172.0	182.2
Өндөг, шир	8	7	18	18	18

*-жилийн дундаж хүнд ногдуулж тооцсоноор

**- урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний экспорт. 2009 онд хөдөө аж ахуйн гаралтай гол нэрийн бүтээгдэхүүн, түүхий эдийн экспортоос 238.4 сая ам. долларын орлого олсон байна. Мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүнээс олсон экспортын орлого нийт экспортын орлогын 12.5 хувийг эзэлж байна.

2009 онд бэлтгэсэн хонины ноосны 25.0 хувь буюу 5.6 мян.т, бэлтгэсэн ямааны ноолуурын 56.3 хувь буюу 3.6 мян.т бохир ноолуурыг тус тус экспортод гаргасан байна. Мөн адууны ширний 77.8 хувь буюу 264.8 мян.ширхэгийг боловсруулалтгүйгээр экспортод гаргасан байна (Хүснэгт 4).

Хүснэгт 4

Мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүний экспорт

	2007		Нэгжийн дундаж үнэ, ам.$	2008		Нэгжийн дундаж үнэ, ам.$	2009*		Нэгжийн дундаж үнэ, ам.$
	тоо, хэмжээ	үнийн дүн, мян.ам $		тоо, хэмжээ	үнийн дүн, мян.ам $		тоо, хэмжээ	үнийн дүн, мян.ам $	
Мах, т									
Үхрийн хөлдүү мах	3879.3	6263.3	1.6	4210.4	8497.8	2.0	8681.8	17668.3	2.0
Хонь, ямааны мах	76.9	151.7	2.0	40.1	280.4	7.0			
Адууны мах	7072.8	9769.0	1.4	6097.1	10983.6	1.8	8635.3	14464.2	1.7
Малын дайвар бүтээгдэхүүн	1136.8	756.2	0.7	1561.6	928.0	0.6	568.4	430.8	0.8
Ноос, ноолуур, т									
Хонины ноос	9130.0	8444.9	0.9	9308.0	9342.7	1.0	5616.7	4821.8	0.9
Угаасан ноолуур	1.5	12.4	8.3	-	-	-	49.8	728.9	14.6
Бохир ноолуур	1509.0	63416.0	42.0	1929.2	77228.8	40.0	3576.6	91677.2	25.6
Самнасан ноолуур	1784.5	114277.0	64.0	1587.8	98667.3	62.1	1623.3	68370.2	42.1
Тэмээний ноос	878.9	2407.6	2.7	628.3	1452.6	2.3	1146.5	2175.3	1.9
Арьс, ш									
Адууны шир	237430	3812.8	16.1	276500	4460.3	16.1	264800	3969.8	15.0
Үхрийн шир	50	1.1	22.0	-	-	-	-	-	-

*-урьдчилсан гүйцэтгэл

Дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан мал аж ахуйн бүтээгдэхүүн. 2009 онд нийт үйлдвэрлэсэн сүүний 3.9 хувьтай тэнцэх 19.3 сая литр сүүг үйлдвэрийн аргаар боловсруулан шингэн сүү, тараг, бяслаг, ааруц, цөцгий зэрэг сүү, сүүн бүтээгдэхүүн дотооддоо үйлдвэрлэсэн байна. Мөн нийт бэлтгэсэн махны 8.1 хувьтай тэнцэх 21.4 мян.т махыг дотоодын үйлдвэрүүдэд үйлдвэрийн аргаар боловсруулалт хийж мах, хиам, консерв зэрэг мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэжээ. Түүнчлэн нийт үйлдвэрлэсэн ноосны 5.5 хувьтай тэнцэх 1.3 мян.т угаасан ноос, ноолуурын 25.0 хувьтай тэнцэх 1.6 мян.т самнасан ноолуур үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн байна (Хүснэгт 5).

Мөн улсын хэмжээнд бэлтгэсэн үхрийн ширний 12.9 хувьтай тэнцэх 64.7 мян.шир, хонины арьсны 6.7 хувьтай тэнцэх 339.8 мян.шир, ямааны арьсны 8.1 хувьтай тэнцэх 472.2 мян. шир арьс, ширийг тус тус дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан байна.

Хүснэгт 5

Дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан малын гаралтай бүтээгдэхүүн

	Хэмжих нэгж	2007	2008	2009	Боловсруулалтын хувь	
					2008	2009
Боловсруулсан мах	мян.т	8. 8	15.4	21.4	6.8	8.1
Боловсруулсан сүү*	сая л	9 662.7	17 348.2	19 291.0	3.7	3.9
Угаасан ноос	Т	1 670.8	1 778.1	1 288.6	8.1	5.5
Самнасан ноос	Т	1.1	-	98.4	-	0.4
Самнасан ноолуур	т	1 554.7	1 723.8	1 586.7	29.4	25.0
Үхрийн шир	мян.ш	104.2	46.7	64.7	9.2	12.9
Хонины арьс	мян.ш	722.4	110.7	339.8	2.5	6.7
Ямааны арьс	мян.ш	238.3	292.5	472.2	7.6	8.1

Тайлбар: *- Боловсруулсан сүүнд шингэн сүү, зайрмаг, тараг, бяслаг, ааруц зэргийг оруулан тооцсон болно.

II.2 Малын 2009 оны тооллогын дүн

II.2.1 Мал бүхий өрх, малчдын тоо, тэдний соёл ахуйн үзүүлэлтүүд

Мал бүхий өрх, малчдын тоо. Улсын хэмжээгээр, малын 2009 оны тооллогын дүнгээр мал бүхий 226.6 мянган өрх тоологдсон байна. Үүний 75.1 хувь буюу 170.1 мянган өрх нь жилийн дөрвөн улирлын туршид малаа маллаж, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа малчин өрх, 24.9 хувь нь буюу 56.5 мянган өрх нь малыг амьдрал ахуйдаа туслах чанартайгаар өсгөн үржүүлж буй малтай өрх байна (Хүснэгт 6).

Малын 2009 оны тооллогын дүнгээр 349.3 мянган малчид мал аж ахуйн үйлдвэрлэлд ажиллаж байгаа бөгөөд малчдыг насны бүлгээр авч үзвэл 45.1 хувь нь 16-34 насны, 41.1 хувь нь 35 наснаас тэтгэвэрт гарах хүртэлх насныхан, 13.8 хувь нь тэтгэврийн насны хүмүүс байна. Сүүлийн жилүүдэд малчдын дотор 16-34 насны залуу малчдын эзлэх хувийн жин буурч, харин 35 наснаас тэтгэвэрт гарах хүртэлх насныхны эзлэх хувийн жин өссөөр байна.

Хүснэгт 6

Өрх, малчдын тоо, насны бүтэц

	2005	2006	2007	2008	2009
Мал бүхий өрх, (мян.)	**225.4**	**225.3**	**226.1**	**227.5**	**226.6**
Малчин өрх, (мян.)	**168.3**	**170.8**	**171.6**	**171.1**	**170.1**
Малчдын тоо (мян.)	**364.3**	**364.4**	**366.2**	**360.3**	**349.3**
үүнээс: -16-34 насны	184.5	180.5	177.7	169.0	157.5
- эмэгтэй 35-55,					
- эрэгтэй 35-60 насны	131.8	137.9	141.9	144.3	143.6
- тэтгэврийн насны	48.0	45.9	46.7	47.0	48.2
Нийт малчдаас эмэгтэй	**155.5**	**160.6**	**166.1**	**162.7**	**161.8**
Насны бүтэц %	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
үүнээс: -16-34 насны	50.6	49.5	48.5	46.9	45.1
- эмэгтэй 35-55,					
- эрэгтэй 35-60 насны	36.2	37.9	38.7	40.0	41.1
- тэтгэврийн насны	13.2	12.6	12.8	13.0	13.8

Улсын дүнгээр авч үзвэл 2009 онд мал бүхий өрхийн тоо өмнөх оныхтой харьцуулахад 0.4 хувь буюу 0.9 мянгаар, малчин өрхийн тоо 0.6 хувь буюу 1.0 мянган өрхөөр буурчээ. Харин малыг амьдрал ахуйдаа туслах чанартай өсгөн үржүүлж буй өрхийн тоо 0.1 мянгаар буюу 0.2 хувиар өссөн байна.

Мал бүхий өрхийн тоог аймгаар авч үзвэл, Сэлэнгэ, Төв, Булган, Баянхонгор, Сүхбаатар, Өмнөговь, Дархан-Уул, Дорноговь, Хөвсгөл аймгуудад өмнөх оныхоос 32-368 өрхөөр нэмэгдэж, бусад аймаг, Улаанбаатарт 21-548 өрхөөр буурсан байна.

Харин малчин өрхийн тоо өмнөх оныхтой харьцуулахад Баян-Өлгий, Төв, Сэлэнгэ, Сүхбаатар, Хөвсгөл, Дархан-уул, Дорноговь, Булган, Баянхонгор аймаг, Улаанбатарт 12-657 өрхөөр нэмэгдэж, бусад аймгуудад 8-684 өрхөөр буурчээ.

Нийт мал бүхий өрхийн 28.3 хувь нь Баруун, 37.2 хувь нь Хангайн, 20.9 хувь нь Төвийн, 11.0 хувь нь Зүүн бүсэд, 2.6 хувь нь Улаанбаатарт байна. Харин малчин өрхийн 27.5 хувь нь Баруун, 41.0 хувь нь Хангайн, 19.2 хувь нь Төвийн, 10.8 хувь нь Зүүн бүсэд, 1.5 хувь нь Улаанбаатарт байна.

2009 онд мал аж ахуйн үйлдвэрлэлд ажиллаж буй малчдын тоо өмнөх оныхоос 3.0 хувь буюу 11.0 мянгаар буурсан байна.

Аймгаар авч үзвэл, малчдын тоо Булган, Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Сүхбаатар аймгуудад 236-1571 малчнаар өсч, үлдсэн аймгуудад 41-3307 малчнаар буурав.

Зураг 2

Малчдын тоо, насны бүлгээр, мян. хүн

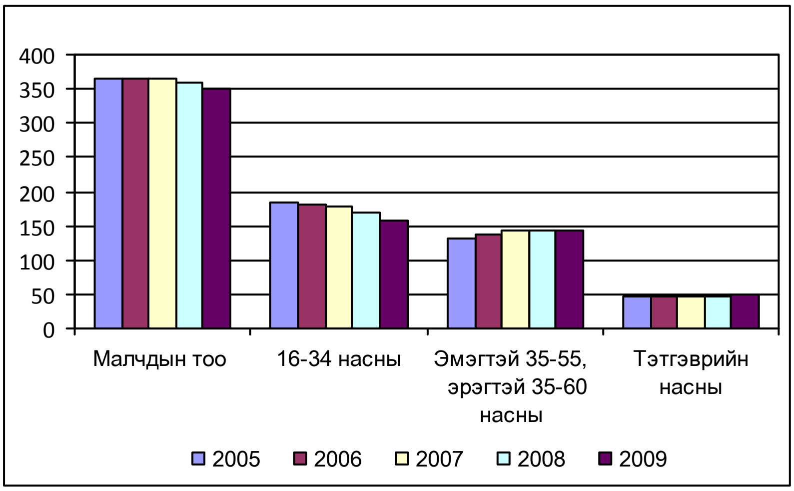

<u>Малчдын нийгэм ахуйн зарим үзүүлэлт.</u> 2009 оны мал тооллогоор нийт малчин өрхийн 77.2 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 68.9 хувь нь телевизортой, 23.6 хувь нь автомашинтай, 36.9 хувь нь мотоцикльтой, 1.6 хувь нь трактортой, 70.8 хувь нь малын хашаатай, 19.3 хувь нь худагтай гэсэн дүн гарлаа (Хүснэгт 7).

Нийт малчин өрхөд цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн эзлэх хувь өмнөх оныхоос 1.8, телевизортой өрхийн эзлэх хувь 3.6, автомашинтай өрхийн эзлэх хувь 0.9 пунктээр тус тус нэмэгдсэн байна.

Цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн тоо 2009 онд 131.3 мянга болж, өмнөх оныхоос 2.3 мянгаар буюу 1.8 хувь, телевизортой өрхийн тоо 5.6 мянга буюу 5.0 хувь, автомашинтай өрхийн тоо 1.4 мянга буюу 3.7 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна. Харин мотоцикльтэй өрхийн тоо 0.7 мянга буюу 1.2 хувиар буурчээ.

Хүснэгт 7

Малчин өрхийн нийгэм ахуйн зарим үзүүлэлтүүд

	Өрхийн тоо, мян.					Малчин өрхийн тоонд эзлэх хувь				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Цахилгаан үүсгүүртэй	67.7	78.7	104.0	129.0	131.3	40.2	46.1	60.5	75.4	77.2
Телевизортой	60.1	70.2	91.1	111.7	117.3	35.7	41.1	53.1	65.3	68.9
Автомашинтай	23.2	26.6	33.8	38.8	40.2	13.8	15.6	19.7	22.7	23.6
Мотоцикльтэй	37.8	42.0	53.6	63.5	62.7	22.2	24.6	31.3	37.1	36.9

Аймаг, бүсээр харуулсан дэлгэрэнгүй мэдээллийг хавсралт 3-аас харна уу.

Зураг 3

Нийт малчин өрхөд эзлэх хувь цахилгаан үүсгүүртэй, телевизортой, автомашинтай, мотоцикльтэй малчин өрхийн эзлэх хувь

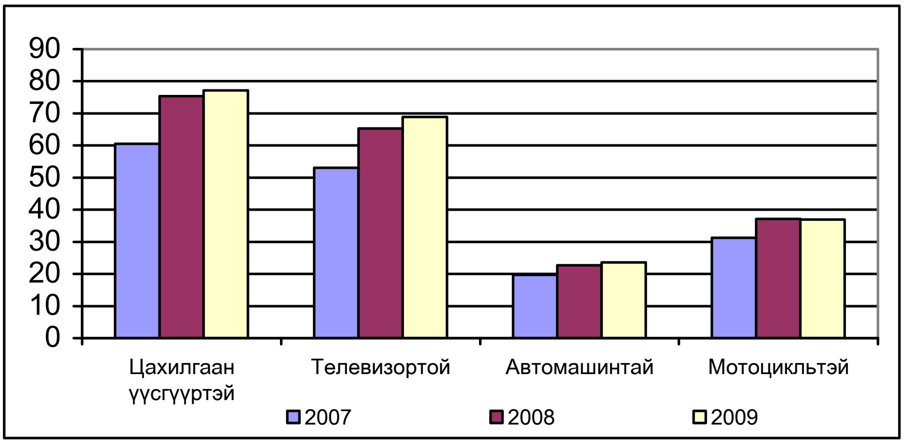

Нийт цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн 86.2 хувь нь нарны, 4.5 хувь нь салхины, 9.3 хувь нь бусад (бага оврын мотор, аккумлятор гэх мэт) төрлийн цахилгаан эх үүсгүүртэй байна (Хүснэгт 8).

Хүснэгт 8

Цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн тоо

мян.өрх

	Бүгд	Үүнээс			Дунд эзлэх хувь		
		Нарны	Салхины	Бусад	Нарны	Салхины	Бусад
2006	78.7	62.1	7.1	9.5	78.9	9.0	4.2
2007	103.9	88.5	6.7	8.7	85.2	6.4	8.4
2008	129.0	112.1	6.3	10.6	87.0	4.9	8.1
2009	131.3	113.2	5.9	12.2	86.2	4.5	9.3

II.2.2 Мал, тэжээвэр амьтдын тоо, сүргийн бүтэц

Малын тоо. 2009 оны жилийн эцсийн мал тооллогын дүнгээр малын тоо 44.0 сая толгойд хүрч, өмнөх оныхоос 735.4 мянган толгойгоор буюу 1.7 хувиар өслөө. Төрлөөр авч үзвэл тэмээний тоо 277.1 мянга, адуу 2221.3 мянга, үхэр 2599.3 мянга, хонь 19274.7 мянга, ямаа 19651.5 мянгад хүрч, өмнөх оныхоос тэмээ 10.6 мянга, адуу 34.4 мянга, үхэр 95.9 мянга, хонь 912.4 мянган толгойгоор тус тус өсч, харин ямаа 317.9 мянган толгойгоор буурсан байна (Хүснэгт 9).

2009 онд нийт 601.5 мянган сарлаг тоологдсон нь нийт үхэр сүргийн 23.1 хувийг эзэлж байна. Сарлагийн тоо өмнөх оныхоос 4.2 хувь буюу 26.2 мянган толгойгоор буурсан байна.

Хүснэгт 9

Малын тоо, төрлөөр

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008	
						Хувь	зөрүү
Бүгд	**30 398.8**	**34 802.9**	**40 263.8**	**43 288.4**	**44 023.9**	**101.7**	**735.4**
Тэмээ	254.2	253.5	260.6	266.4	277.1	104.0	10.6
Адуу	2 029.1	2 114.8	2 239.5	2 186.9	2 221.3	101.6	34.4
Үхэр	1 963.6	2 167.9	2 425.8	2 503.4	2 599.3	103.8	95.9
Хонь	12 884.5	14 815.1	16 990.1	18 362.3	19 274.7	105.0	912.4
Ямаа	13 267.4	15 451.7	18 347.8	19 969.4	19 651.5	98.4	-317.9

2009 оны малын тоо толгойн өсөлт нь үндсэндээ бог малын өсөлтөөр хангагдсан бөгөөд нийт өсөлтийн 86.6 хувийг хонь, 9.1 хувийг үхэр, 3.3 хувийг адуу, 1.0 хувийг тэмээний өсөлт хангасан байна.

Мал тооллогын 2009 оны дүнгээр Сүхбаатар, Дорноговь, Төв, Булган, Архангай, Сэлэнгэ, Хөвсгөл, Дундговь, Хэнтий, Баянхонгор, Өмнөговь, Өвөрхангай, Дархан-Уул аймаг, Улаанбаатар хотод малын тоо, толгой өмнөх оныхоос 16.0-461.2 мянган толгойгоор өсч, Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд, Баян-Өлгий, Дорнод, Орхон, Говьсүмбэр аймгуудад малын тоо 2.2-334.1 мянган толгойгоор буурсан байна.

2.8-3.9 сая мал тоолуулсан Хөвсгөл, Өвөрхангай, Архангай, Төв, Завхан аймаг эхний тавд орлоо.

Нийт малын 38.0 хувь буюу 16.7 сая толгой нь Хангайн бүсэд, 24.7 хувь буюу 10.9 сая толгой нь Баруун бүсэд, 23.9 хувь буюу 10.5 сая толгой нь Төвийн бүсэд, 12.5 хувь буюу 5.5 сая нь Зүүн бүсэд, 0.9 хувь буюу 400.8 мянга нь Улаанбаатарт тус тус ногдож байна (Хүснэгт 10).

Хүснэгт 10

Малын тоо, бүс нутгаар

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008	
						Хувь	зөрүү
Дүн	**30 398.8**	**34 802.9**	**40 263.8**	**43 288.5**	**44 023.9**	**101.7**	**735.4**
Баруун	9 242.1	10 915.0	12 301.7	12 157.4	10 888.4	89.6	-1 269.1
Хангай	10 090.3	11 852.6	14 030.7	15 971.2	16 716.2	104.7	745.0
Төв	6 628.2	7 071.2	8 400.2	9 619.4	10 527.0	109.4	907.6
Зүүн	4 191.3	4 642.1	5 199.7	5 155.7	5 491.5	106.5	335.9
УБ	247.0	322.0	331.2	384.8	400.8	104.2	16.0

2009 онд тоологдсон малын тоог бүс тус бүрээр өмнөх оныхтой харьцуулан авч үзэхэд, Хангайн бүсийнх 745.0 мянга буюу 4.7 хувиар, Төвийн бүсийнх 907.6 мянга буюу 9.4 хувиар, Зүүн бүсийнх 335.9 мянга буюу 6.5 хувиар, Улаанбаатарынх 16.0 мянга буюу 4.2 хувиар тус тус өсч, харин Баруун бүсийн малын тоо 1269.1 мянга буюу 10.4 хувиар тус тус буурсан байна. Хангайн болон Төвийн бүс, Зүүн бүсэд малын тоо 5 төрөл дээрээ өссөн байна.

Нийт малын тооны өсөлтийн 45.3 хувь нь Төвийн бүсийн, 37.2 хувь нь Хангайн бүсийн, 16.7 хувь нь Зүүн бүсийн, 0.8 хувь нь Улаанбаатарын малын тооны өсөлтөөр хангагдсан байна.

Зураг 4

Малын тоо, бүс нутгаар

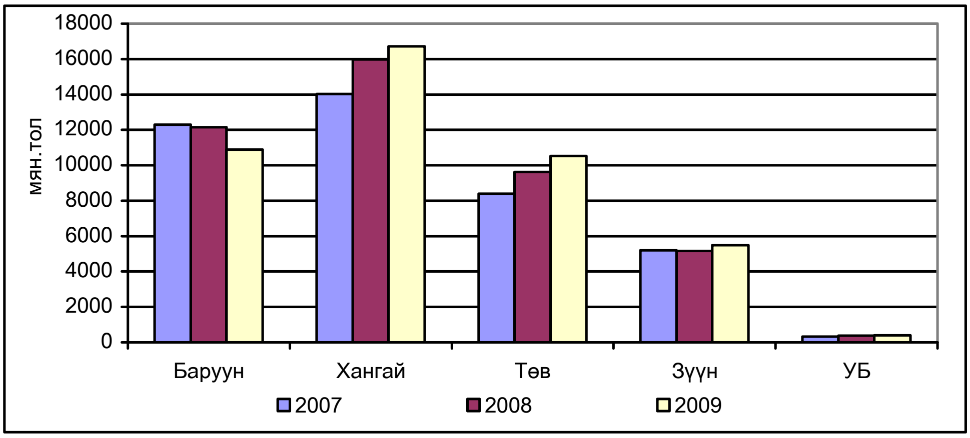

Таван төрлийн малын тооны өсөлт, бууралтыг өмнөх оныхтой харьцуулан аймгаар авч үзэхэд тэмээ 12 аймаг, Улаанбаатар хотод; адуу 11 аймаг, Улаанбаатар хотод; үхэр 14 аймаг, Улаанбаатар хотод; хонь 16 аймаг, Улаанбаатар хотод: ямаа 11 аймагт тус тус өссөн байна.

2009 оны байдлаар нийт мал сүргийн 88.4 хувийг бог мал, 11.6 хувийг бод мал эзэлж байна. Сүрэгт бод малын эзлэх хувь өмнөх оныхоос 0.1 пунктээр өсч, бог малын эзлэх хувийн жин 0.1 пунктээр буурсан байна.

Баруун бүсийн нийт малын 8.5 хувийг бод, 91.5 хувийг бог, Хангайн бүсийн нийт малын 12.8 хувийг бод, 87.2 хувийг бог, Төвийн бүсийн малын 10.7 хувийг бод, 89.3 хувийг бог, Зүүн бүсийн малын 15.1 хувийг бод, 84.9 хувийг бог, Улаанбаатар хотын малын 20.4 хувийг бод, 79.6 хувийг бог мал тус тус эзэлж байна.

Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувийн жинг авч үзвэл тэмээ 0.6, адуу 5.1, үхэр 5.9, хонь 43.8, ямаа 44.6 хувийг тус тус эзэлж байна. Өмнөх оныхтой харьцуулахад нийт мал сүрэгт хонин сүргийн эзлэх хувийн жин 1.4 пункт, үхрийн эзлэх хувийн жин 0.1 пунктээр өсч, ямаан сүргийн эзлэх хувийн жин 1.5 пунктээр буурч, адуу, тэмээний эзлэх хувийн жин өмнөх оны түвшинд байна (Хүснэгт 11).

Хүснэгт 11

Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувь

	2005	2006	2007	2008	2009
Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Тэмээ	0.8	0.7	0.6	0.6	0.6
Адуу	6.7	6.1	5.6	5.1	5.1
Үхэр	6.5	6.2	6.0	5.8	5.9
Хонь	42.4	42.6	42.2	42.4	43.8
Ямаа	43.6	44.4	45.6	46.1	44.6

Төлөвлөгөөт эдийн засгийн жилүүдэд (1961-1990 он) дунджаар 23.1 сая толгойгоос хэтэрдэггүй байсан малын тоо 2009 оны байдлаар 44.0 сая толгойд хүрч 1.9 дахин өслөө. Малын тоо толгой ингэж их хэмжээтэй нэмэгдсэний цаана таван төрлийн малын харьцаа, сүргийн бүтцэд томоохон өөрчлөлт гарсан байна. 1926-1992 оны улсын мал тооллогын 66 жилийн дүнгээс үзэхэд сүрэгт бод мал 21.7 хувь, бог мал 78.3 хувийг эзэлдэг байсан бол 2009 оны байдлаар бод мал 11.6 хувь, бог мал 88.4 хувийг эзлэх болж, бод малын хувийн жин 10.1 пунктээр буурч, бог малынх нэмэгджээ. Дөрвөн бог мал тутмын гурав нь хонь, нэг нь ямаа гэсэн харьцаатай өсгөн үржүүлж ирсэн олон жилийн уламжлал маань 2 хонинд 2.2 ямаа гэсэн харьцаатай болж өөрчлөгдсөн байна.

Сүүлийн ная гаруй жилийн хугацаанд тэмээний тоо толгой дунджаар 2.5 дахин буурсан байхад ямааны тоо 3.6 дахин нэмэгджээ. Үүний дүнд бог малын 25.4 хувийг эзэлж байсан ямааны тоо 51.3 хувийг эзлэх болсон байна. Ямааны тоо толгойн эрс өсөлт 1993 оноос эхэлж, ноолуур үнэд орсонтой холбогдон 1993-2003 онд дунджаар хонины тоонд дөхөж очин, 2004-2009 онд хонины тоо толгойноос давж гарлаа (Хүснэгт 12 а).

1942 оны байдлаар зөвхөн Өмнөговь аймагт ямааны тоо хониныхоосоо илүү байсан бол 1994 онд Баянхонгор, 1996 онд Говь-Алтай, 1998 онд Ховд аймагт ямааны тооны давамгайлал эхэлж, 2009 оны байдлаар 8 аймагт ямаа нь хониноосоо олон болжээ. Бог малд хонь 75.0 орчим хувь, ямааны тоо 25.0 орчим хувь байхад сүргийн бүтцэд болон малын бэлчээр ашиглалтад зохистой байсан уламжлалт харьцаа алдагдсаар 20 шахам жил болж байна.

Хүснэгт 11 а

Малын жилийн дундаж тоо толгой

мян.тол

	1926-1992 оны дундаж	1993-2003 оны дундаж	2004-2009 оны дундаж	1993-2003* / 1926-1992* %	2004-2009* / 1926-1992* %
Бүгд	22 940.2	28 476.5	36 801.0	124.1	160.4
Тэмээ	647.9	331.3	261.4	51.1	40.3
Адуу	2 146.5	2 540.4	2 132.8	118.3	99.4
Үхэр	2 197.2	2 957.9	2 250.3	134.6	102.4
Хонь	13 391.8	13 282.1	15 668.9	99.2	117.0
Ямаа	4 556.8	9 364.9	16 487.6	205.5	361.8
Малын дүнд төрлийн эзлэх хувь	100.0	100.0	100.0		
Тэмээ	2.8	1.2	0.7		
Адуу	9.3	8.9	5.8		
Үхэр	9.6	10.4	6.1		
Хонь	58.1	46.6	42.6		
Ямаа	19.9	32.9	44.8		
Бог малын дүнд ямааны эзлэх хувь	25.4	41.4	51.3		
Хонь, ямааны тооны харьцаа	3 : 1	1 : 0.7	1 : 1.1		

Зураг 5

Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувь

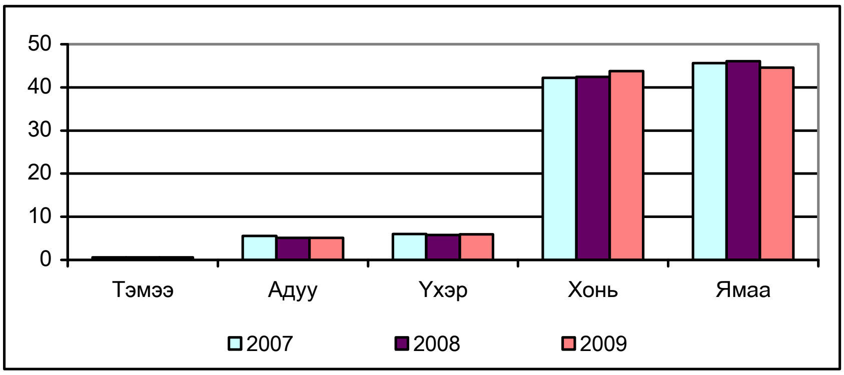

Мал тооллогын 2009 оны дүнгээр улсад нийт малаар Хөвсгөл, тэмээгээр Өмнөговь, ямаагаар Баянхонгор, адуу, үхэр, хониор Архангай аймаг тэргүүлж байна. Мөн улсын хэмжээнд нийт малын тоогоор Дундговийн Эрдэнэдалай, тэмээгээр Өмнөговийн Ханбогд, адуугаар Булганы Сайхан, үхрээр Архангайн Өндөр-Улаан, хониор Архангайн Эрдэнэмандал, ямаагаар Өвөрхангайн Богд сум тэргүүлж байна.

Зураг 6

Малын тоо, аймгаар

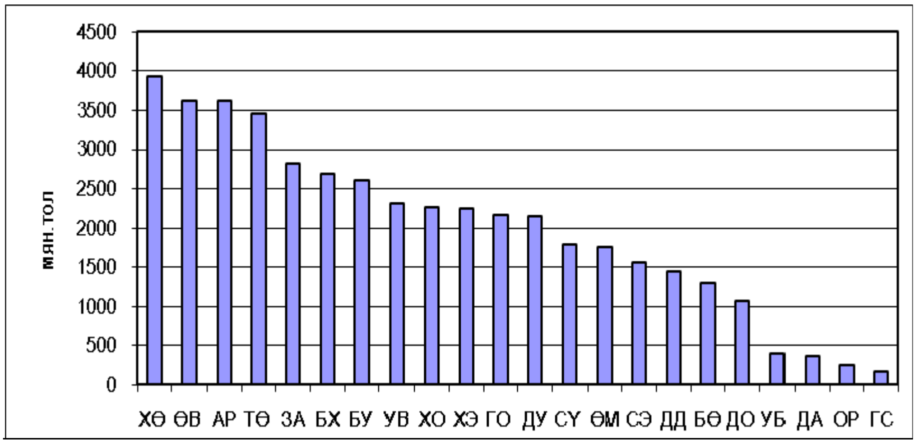

<u>Хувийн малын тоо.</u> 2009 оны мал тооллогын дүнгээр хувийн малын тоо 43.5 сая толгойд хүрч, нийт малын 98.8 хувийг эзэлж байна. Тэмээний 98.9 хувь, адууны 99.0, үхрийн 98.7, хонины 98.3, ямааны 99.2 хувь нь хувийн аж ахуйд байна. Хувийн малын тоо өмнөх оныхоос 724.6 мянгаар буюу 1.7 хувиар өслөө (Хүснэгт 12).

Хүснэгт 12

Хувийн малын тоо

мян.тол

	Бүгд	Үүнээс				
		тэмээ	адуу	үхэр	Хонь	ямаа
1990	8 242.9	88.2	1 108.1	1 457.5	3 684.7	1 904.4
1991	14 002.6	186.3	1 492.1	1 896.6	7 209.4	3 218.2
1992	18 081.1	253.7	1 728.0	2 237.4	9 589.1	4 272.9
1993	22 565.2	335.0	2 026.8	2 503.5	11 902.0	5 797.9
1994	24 527.2	343.3	2 279.0	2 811.8	12 133.8	6 959.3
1995	26 447.2	349.7	2 532.0	3 140.4	12 194.1	8 231.0
1996	27 365.2	342.6	2 670.6	3 323.4	12 184.6	8 844.0
1997	29 529.0	343.8	2 807.4	3 485.4	12 912.0	9 980.5
1998	31 356.3	346.4	2 982.6	3 613.5	13 630.1	10 783.8
1999	32 278.7	346.4	3 097.3	3 733.2	14 306.5	10 795.3
2000	29 236.7	315.5	2 609.4	3 028.3	13 206.0	10 077.5
2001	25 335.6	278.3	2 152.4	2 031.8	11 439.0	9 434.2
2002	23 280.0	247.2	1 953.0	1 853.4	10 232.4	8 994.1
2003	24 888.8	251.8	1 937.5	1 768.3	10 417.6	10 513.5
2004	27 517.5	252.1	1 973.4	1 817.0	11 376.9	12 098.1
2005	29 901.8	250.0	2 001.2	1 940.3	12 582.9	13 127.4
2006	34 315.0	249.7	2 088.7	2 142.3	14 522.1	15 312.2
2007	39 752.0	257.1	2 215.7	2 398.0	16 681.0	18 200.2
2008	42 771.9	263.2	2 164.1	2 473.2	18 052.6	19 818.9
2009	43 496.5	274.0	2 198.2	2 565.8	18 954.6	19 503.9

2009 оны байдлаар хувийн аж ахуйн нийт малын 44.8 хувийг ямаа, 43.6 хувийг хонь, 5.9 хувийг үхэр, 5.1 хувийг адуу, 0.6 хувийг тэмээ эзэлж байна.

Мал бүхий 226.6 мянган өрхийг малын тоогоор нь бүлэглэн авч үзвэл, 7.6 хувь буюу 17.3 мянга нь 10 хүртэл малтай; 10.5 хувь нь буюу 23.8 мянга нь 11-30 малтай; 9.1 хувь буюу 20.5 мянга нь 31-50 малтай; 16.4 хувь буюу 37.1 мянга нь 51-100 малтай; 24.2 хувь буюу 54.8 мянга нь 101-200 малтай; 24.2 хувь буюу 54.9 мянга нь 201-500 малтай; 8.0 хувь буюу 18.2 мянга нь 500-гаас дээш малтай өрх байна (Хүснэгт 13).

Бүлэглэлтээс харахад малтай өрхийн дийлэнх хувийг эзэлдэг 200 хүртэл малтай өрхийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувь 2008 онд 68.5 хувьтай байсан бол 2009 онд 67.8 хувь болж, өмнөх оныхоос 0.7 пунктээр буурсан байна.

Мөн 2009 онд нийт малтай өрхөд 100 хүртэл толгой малтай өрхийн эзлэх хувийн жин 43.6 хувь болж, өмнөх оныхоос 1.0 пунктээр буурч, харин түүнээс дээшхи бүлгийн малтай өрхийн эзлэх хувийн жин 56.4 хувь болж, 1.0 пунктээр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 13

Малтай өрхийн малын бүлэглэлт

	Малтай өрхийн тоо		Нийт дүнд эзлэх хувь		Малын тоо, мян.тол	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Дүн	**227 547**	**226 649**	**100.0**	**100.0**	**42 771.9**	**43 496.4**
>10	17 391	17 344	7.6	7.6	98.9	96.4
11÷30	23 202	23 757	10.2	10.5	484.6	485.3
31÷50	20 707	20 541	9.1	9.1	847.0	821.3
51÷100	40 168	37 080	17.7	16.4	3 037.7	2 769.4
101÷200	54 469	54 828	23.9	24.2	7 961.7	8 007.1
201÷500	54 265	54 865	23.8	24.2	16 720.4	16 917.9
501÷999	13 337	14 124	5.9	6.2	8 632.5	9 209.6
1000÷1499	3 501	3 508	1.5	1.5	3 980.0	4 003.2
1500÷2000	325	403	0.1	0.2	548.5	677.6
2001+	182	199	0.1	0.1	460.6	508.7

Аймгаар авч үзэхэд 200 хүртэл толгой малтай өрхийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувь 2008 онд 54.8-92.3 хувьтай байсан бол 2009 онд 51.4-92.4 хувь болсон байна.

Бүсээр авч үзвэл, 2008 онд 200 хүртэл толгой малтай өрхийн нийт мал бүхий өрхөд эзлэх хувь Баруун болон Хангайн бүсэд 68.5, Төвийн бүсэд 65.0 хувь, Зүүн бүсэд 69.5 хувь, Улаанбаатарт 92.3 хувь байсан бол 2009 онд Баруун бүсийнх 71.7 хувь, Хангайн бүсийнх 66.4 хувь, Төвийн бүсийнх 62.6 хувь, Зүүн бүсийнх 66.1 хувь, Улаанбаатарынх 91.8 хувь болсон байна. Эндээс харахад зөвхөн баруун бүсэд 200 хүртэл толгой буюу цөөн малтай өрхийн хувийн жин нэмэгджээ.

2009 онд 1000 ба түүнээс дээш малтай 4110 өрх тоологдож, өмнөх оныхоос 102 өрхөөр нэмэгдсэн байна. 1000-аас дээш малтай өрхийн 19.1 хувь нь Баруун бүсэд, 36.6 хувь нь Хангайн бүсэд, 25.9 хувь нь Төвийн бүсэд, 18.0 хувь нь Зүүн бүсэд, 0.4 хувь нь Улаанбаатар хотод ногдож байна.

1000-аас дээш малтай өрхийн тоогоор Архангай аймаг тэргүүлж байна.

Хүснэгт 14

Малтай нэг өрхөд ногдох малын тоо

Бүлэг	Мал бүхий нэг өрхөд ногдох мал, тол		Үүнээс:				
	2008	2009	тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
Дүн	**188**	**192**	**1**	**10**	**11**	**84**	**86**
>10	6	6	0	1	3	1	1
11÷30	21	20	0	2	5	5	9
31÷50	41	40	0	2	6	12	20
51÷100	76	75	1	4	7	25	38
101÷200	146	146	1	8	10	54	73
201÷500	308	308	2	15	15	130	146
501÷999	647	652	4	31	28	326	262
1000÷1499	1 137	1 141	5	58	50	639	389
1500÷2000	1 688	1 681	8	95	77	982	520
2001+	2 531	2 556	11	154	119	1 558	715

Улсын дунджаар мал бүхий нэг өрхөд 192 толгой мал ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 4 толгой малаар нэмэгдсэн байна. Малтай нэг өрхөд тэмээ 1, адуу 10, үхэр 11, хонь 84, ямаа 86 ногдож байна (Хүснэгт 14).

Нэг өрхөд ногдох малын бүтцийг авч үзэхэд 88.4 хувь нь бог мал, 11.6 хувь нь бод мал байна.

Мал бүхий өрхийн дунд дийлэнх хувийг эзэлж байгаа 200 хүртэл толгой малтай нэг өрхөд дунджаар 79 толгой, 201-999 малтай нэг өрхөд 379 толгой, 1000 ба түүнээс дээш малтай өрхөд 1263 толгой мал тус тус ногдож байна.

Малтай нэг өрхөд ногдох малын тоо Говь-Алтай, Завхан, Архангай, Баянхонгор, Булган, Говьсүмбэр, Өмнөговь, Дорноговь, Дундговь, Төв, Дорнод, Хэнтий, Сүхбаатар аймгуудад 195-259 толгойд хүрч, улсын дунджаас 3-67 толгойгоор дээгүүр, бусад аймагт 87-191 толгойд хүрч, улсын дунджаас 1-105 толгойгоор доогуур байна.

Бүсээр авч үзвэл, нэг өрхөд ногдох малын тоо Баруун бүсэд 169, Хангайн бүсэд 197, Төвийн бүсэд 218, Зүүн бүсэд 215, Улаанбаатарт 67 толгой болж, Төв, Зүүн бүсэд нэг өрхөд ногдох мал улсын дунджаас 23-26 толгойгоор илүү байна.

2009 оны байдлаар амьжиргааны гол эх үүсвэр нь мал аж ахуй болсон малчин өрхийн эзэмшилд нийт малын 89.3 хувь буюу 39.3 сая толгой мал байна (Хүснэгт 15).

Хүснэгт 15

Малчин өрхийн малын бүлэглэлт

	Малчин өрхийн тоо		Малчин өрхийн малын тоо, мян.тол		Үүнээс				
	2008	2009	2008	2009	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	**171 124**	**170 142**	**38 731.6**	**39 323.8**	**262.4**	**2 003.3**	**2 207.8**	**17 315.5**	**17 534.7**
>10	4 849	4 971	29.5	28.4	0.2	3.7	13.5	3.8	7.1
11÷30	11 471	12 144	245.0	251.8	1.1	20.6	62.7	62.8	104.7
31÷50	12 646	12 307	522.1	503.1	2.2	31.2	72.3	158.5	238.9
51÷100	29 399	26 858	2 239.5	2 027.0	11.3	120.5	208.4	674.4	1 012.4
101÷200	45 540	46 011	6 813.1	6 855.3	41.9	369.1	478.1	2 512.0	3 454.1
201÷500	50 461	50 271	15 677.5	15 696.1	122.3	761.1	763.6	6 596.4	7 452.6
501÷999	12 859	13 576	8 348.9	8 904.0	59.3	428.5	386.7	4 430.6	3 598.9
1000÷1499	3 406	3 419	3 877.0	3 904.9	18.8	201.3	169.9	2 188.3	1 326.7
1500÷2000	316	394	534.4	660.7	3.2	37.5	29.7	386.8	203.4
2001+	177	191	444.6	492.5	2.1	29.8	22.7	301.9	136.0

2008 оны байдлаар малчин нэг өрхөд дунджаар 226 толгой мал, үүний дотор тэмээ 1, адуу 12, үхэр 12, хонь 97, ямаа 104 тус тус ногдож байсан бол 2009 онд дунджаар 231 толгой мал ногдож, үүний дотор тэмээ 1, адуу 12, үхэр 13, хонь 102, ямаа 103 ногдож байна. 2008 онд малчин нэг өрхөд ногдох малын тоо дунджаар өмнөх оныхоос 5 толгойгоор нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 16).

Хүснэгт 16

Нэг малчин өрхөд ногдох малын тоо

	Бүгд, тол		Үүнээс									
			Тэмээ		Адуу		Үхэр		Хонь		Ямаа	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Дүн	**226**	**231**	**1**	**1**	**12**	**12**	**12**	**13**	**97**	**102**	**104**	**103**
>10	6	6	0	0	1	1	3	3	1	1	2	1
11÷30	21	21	0	0	2	2	5	5	5	5	9	9
31÷50	41	41	0	0	3	3	6	6	12	13	20	19
51÷100	76	75	0	0	5	4	8	8	25	25	39	38
101÷200	150	149	1	1	8	8	10	10	53	55	77	75
201÷500	311	312	2	3	15	15	15	15	128	131	151	148
501÷999	649	656	4	4	31	32	27	28	315	326	272	265
1000÷1499	1 138	1 142	5	5	57	59	47	50	625	640	404	388
1500÷2000	1 691	1 677	8	8	95	95	75	75	973	982	540	516
2001+	2 512	2 579	11	11	160	156	116	119	1 452	1 580	771	712

2008 онд малчин өрхийн 34.1 хувь нь 100 хүртэл малтай, 26.6 хувь нь 101-200 хүртэл малтай, 29.5 хувь нь 201-500 малтай, 7.5 хувь нь 501-999 малтай, 2.3 хувь нь 1000-аас дээш малтай байсан бол 2009 онд малчин өрхийн 33.1 хувь нь 100 хүртэл малтай, 27.0 хувь нь 101-200 хүртэл малтай, 29.5 хувь нь 201-500 малтай, 8.0 хувь нь 501-999 малтай, 2.4 хувь нь 1000-аас дээш малтай болсон байна.

Зураг 7

Малчин өрх, малын бүлэглэлтээр

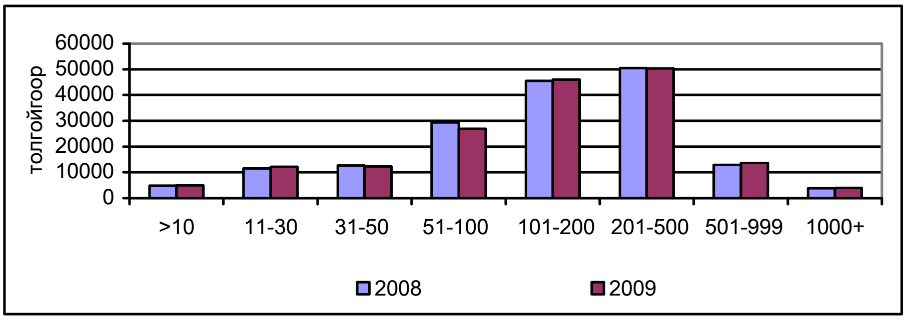

Хээлтэгч мал. 2009 оны эцэст 19005.3 мян.тол хээлтэгч мал тоологдсон нь өмнөх оныхоос 474.0 мян. тол буюу 2.6 хувиар өссөн байна.

Төрлөөр авч үзвэл ингэ 4.4 мян.толгойгоор буюу 5.2 хувиар, гүү 18.1 мян.толгойгоор буюу 2.9 хувиар, үнээ 52.3 мян.толгойгоор буюу 5.4 хувиар, эм хонь 419.3 мян.толгойгоор буюу 5.1 хувиар тус тус өсч, харин эм ямаа 20.1 мян.толгойгоор буюу 0.2 хувиар буурчээ (Хүснэгт 17).

Хүснэгт 17

Хээлтэгч малын тоо

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008	
						Хувь	зөрүү
Бүгд	**12 883.7**	**14 712.4**	**16 784.8**	**18 531.3**	**19 005.3**	**102.6**	**474.0**
Ингэ	76.3	76.8	81.0	85.2	89.7	105.2	4.4
Гүү	569.7	594.0	632.8	631.5	649.6	102.9	18.1
Үнээ	764.3	839.4	931.7	971.6	1 023.8	105.4	52.3
Эм хонь	5 751.8	6 611.5	7 490.7	8 253.5	8 672.8	105.1	419.3
Эм ямаа	5 721.8	6 590.7	7 648.5	8 589.6	8 569.5	99.8	-20.1

Хээлтэгч мал нийт малын 43.2 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд тэмээн сүргийн 32.4 хувь, адуун сүргийн 29.2 хувь, үхэр сүргийн 39.4 хувь, хонин сүргийн 45.0 хувь, ямаан сүргийн 43.6 хувийг тус тус эзэлж байна (Хүснэгт 18). Сүрэгт хээлтэгч малын эзлэх хувийн жин малын бүх төрөл дээр өмнөх оныхоос 0.1-0.6 пунктээр өссөн байна.

Хүснэгт 18

Сүрэгт хээлтэгч малын эзлэх хувь

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009
Бүгд	**42.4**	**42.3**	**41.7**	**42.8**	**43.2**
Ингэ	30.0	30.3	31.1	32.0	32.4
Гүү	28.1	28.1	28.3	28.9	29.2
Үнээ	38.9	38.7	38.4	38.8	39.4
Эм хонь	44.6	44.6	44.1	44.9	45.0
Эм ямаа	43.1	42.7	41.7	43.0	43.6

Эрдэмтэн, судлаачдын үзэж байгаагаар мал аж ахуйн нөхөн үйлдвэрлэлийг хэвийг хэмжээнд байлгахад хээлтэгч мал бод малын хувьд сүргийн 50.0-55.0 хувь, бог малын хувьд сүргийн 60.0-65.0 хувийг эзэлж байвал зохимжтой гэж үздэг байна. Сүүлийн жилүүдэд энэ харьцаа алдагдаж, сүүлийн 5 жилийн байдлаар хээлтэгч малын эзлэх хувь бод малд дунджаар 32.7, бог малд 43.7 хувь байна.

Зураг 8

Хээлтэгч малын тоо, мян.тол

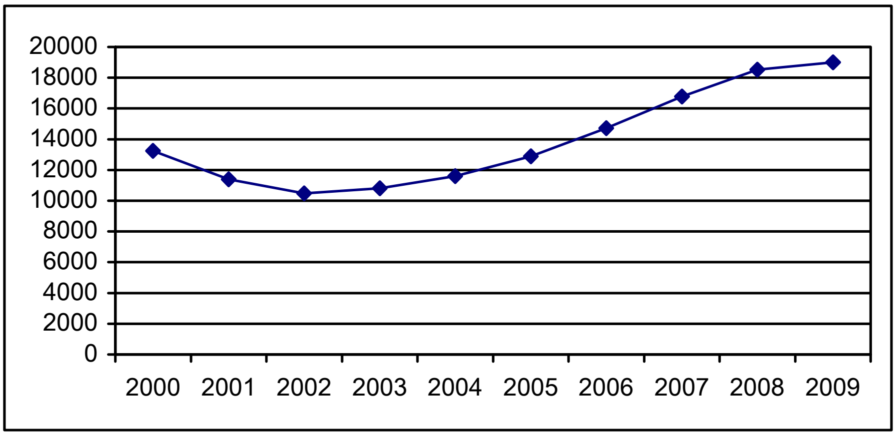

Аймгаар авч үзвэл хээлтэгч малын тоо 2008 оныхоос Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд, Орхон, Дундговь, Дорнод аймагт 4.4-126.8 мян. тол буюу 0.5-12.3 хувиар буурч, бусад аймгуудад 0.8-208.2 мян. толгойгоор буюу 1.0-15.5 хувиар нэмэгджээ.

Бүсээр авч үзвэл баруун бүсээс бусад бүсэд хээлтэгч малын тоо 4.2-8.4 хувь буюу 7.7-440.0 мянган толгойгоор өссөн байна.

Баруун бүсийн нийт малын 43.7 хувь, Хангайн бүсийн нийт малын 42.5 хувь, Төвийн бүсийн нийт малын 42.6 хувь, Зүүн бүсийн нийт малын 44.9 хувь, Улаанбаатар хотын нийт малын 47.5 хувийг хээлтэгч мал эзэлж байна. Хээлтэгч малын нийт малд эзлэх хувийн жин Төвийн болон Зүүн бүсэд өмнөх оныхоос 0.4-0.5 пунктээр буурсан байна.

Төл бойжилт. 2009 оны байдлаар оны эхний эх малын 82.7 хувь буюу 15318.2 мянган эх мал төллөж, гарсан төлийн 89.4 хувь буюу 13767.4 мянган төл бойжуулав. Бойжсон төлийн тоо өмнөх оныхоос 987.4 мянган толгойгоор нэмэгдсэн ч бойжилтын хувь 1.6 пунктээр буурсан байна (Хүснэгт 19).

Гарсан ботгоны 93.4 хувь, унаганы 91.5 хувь, тугалын 93.9 хувь, хурганы 91.2, ишигний 86.9 хувийг бойжуулсан байна. Өмнөх оныхтой харьцуулахад бойжуулсан хурга, ишиг 349.6-545.9 мянган толгойгоор, тугал, унага 43.3-49.1 мянган толгойгоор нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 19

Төл бойжилт

мян.тол

	Бүгд			Үүнээс				
	2007	2008	2009	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Гарсан төл	13 143.5	14 048.8	15 395.4	43.0	459.7	766.1	7 181.5	6 945.1
Бойжсон төл	12 767.6	12 780.0	13 767.4	40.1	420.8	719.1	6 549.4	6 038.0
Бойжилтын хувь	97.1	91.0	89.4	93.4	91.5	93.9	91.2	86.9

Бойжуулсан төлийн тоо Ховд, Говь-Алтай, Булган, Архангай, Өвөрхангай аймаг болон Төвийн бүс, Зүүн бүсийн аймгууд бүхэлдээ, Улаанбаатар хотод өмнөх оныхоос 0.9-196.5 мянган толгойгоор өсч, Баян-Өлгий, Завхан, Увс, Баянхонгор, Орхон, Хөвсгөл аймагт өмнөх оныхоос 10.3-88.1 мянган толгойгоор буурсан байна.

Зураг 9

Бойжуулсан төлийн тоо, мян.тол

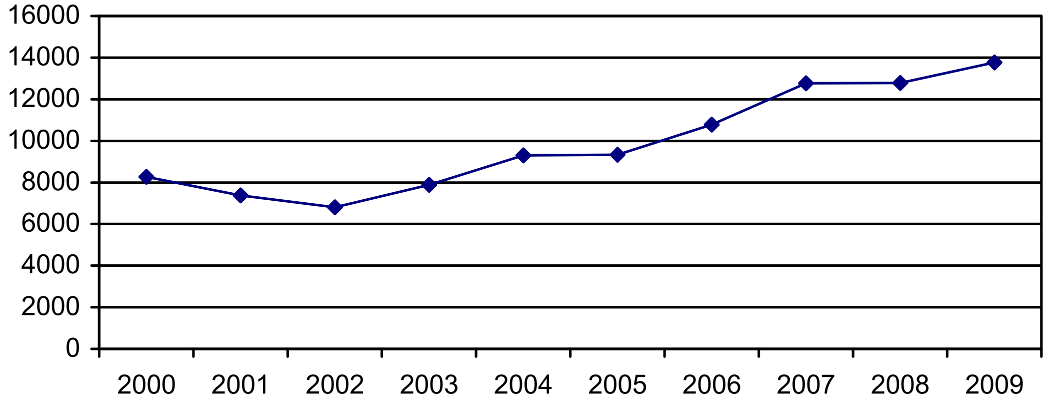

Бойжуулсан төлийн тоог бүсээр авч үзвэл, Хангай болон Төвийн, Зүүн бүсэд 243.5-564.6 мянган толгойгоор нэмэгдэж, Баруун бүсэд 83.6 мянган толгойгоор буурсан байна.

Нийт бойжуулсан төлийн 25.3 хувь нь Баруун бүсэд, 36.3 хувь нь Хангайн бүсэд, 24.5 хувь нь Төвийн бүсэд, 12.9 хувь нь Зүүн бүсэд, 1.0 хувь нь Улаанбаатарт ногдож байна.

Хүснэгт 20

Бойжуулсан төл

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009
Бүгд	**9 333.0**	**10 778.6**	**12 767.6**	**12 780.0**	**13 767.4**
Ботго	34.6	33.3	34.8	40.5	40.1
Унага	387.4	394.1	431.0	377.5	420.8
Тугал	569.3	611.6	688.1	670.0	719.1
Хурга	4 372.8	5 009.1	5 857.0	6 003.5	6 549.4
Ишиг	3 968.9	4 730.5	5 756.6	5 688.4	6 038.0

2009 онд улсын дунджаар 100 эхээс 74 төл бойжуулсан нь өмнөх оныхоос 2 төлөөр буурав (Хүснэгт 21).

Ховд, Өвөрхангай, Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Төв, Сүхбаатар, Хэнтий аймагт 100 эхээс бойжуулсан төлийн тоо 2-26 толгойгоор нэмэгдэж, бусад аймагт 1-32 толгойгоор буурчээ.

Хүснэгт 21

100 эхээс бойжуулсан төл

тол

	2005	2006	2007	2008	2009
Бүгд	**80**	**84**	**87**	**76**	**74**
Ботго	45	44	45	50	47
Унага	68	69	73	60	67
Тугал	78	80	82	72	74
Хурга	85	87	89	80	79
Ишиг	78	83	87	74	70

Бүсээр авч үзвэл, Төвийн болон Зүүн бүсийн 100 эхээс бойжуулсан төлийн тоо өмнөх оныхоос 2-8 толгойгоор өсч, бусад бүсэд 3-7 толгойгоор буурсан байна.

Улсын дундажтай харьцуулахад Төвийн бүс, Хангай, Зүүн бүсийн 100 эхээс бойжуулсан төлийн тоо улсын дунджаас 1-8 толгойгоор дээгүүр, Баруун бүсэд 7 толгойгоор, Улаанбаатарт 1 толгойгоор доогуур байна.

Зураг 10

100 эхээс бойжуулсан төл

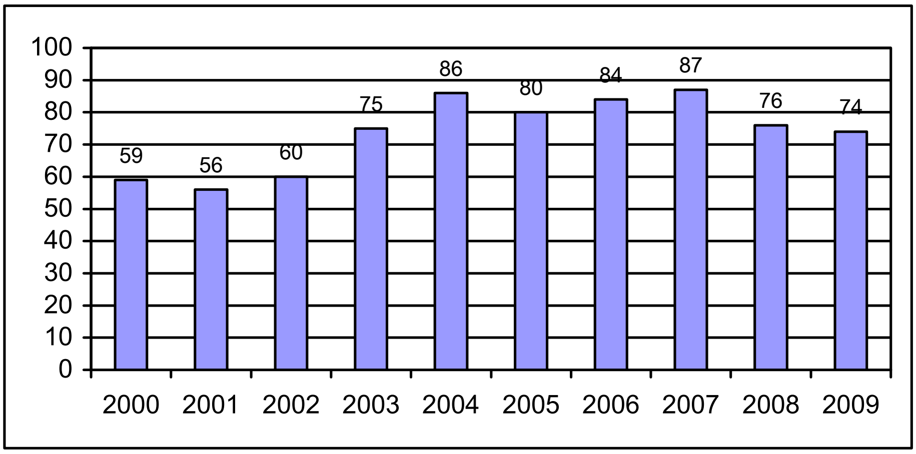

<u>Том малын зүй бус хорогдол</u>. 2009 онд оны эхний нийт малын 4.0 хувьтай тэнцэх 1732.9 мянган толгой мал хорогдсон нь өмнөх оныхоос 92.3 мянгаар буюу 5.6 хувиар нэмэгдсэн байна. Нийт хорогдсон малын 50.7 хувийг ямаа, 39.3 хувийг хонь, 6.2 хувийг үхэр, 3.6 хувийг адуу, 0.2 хувийг тэмээ эзэлж байна (Хүснэгт 22).

Нийт хорогдсон малын 27.7 хувь буюу 479.9 мянга нь гэнэтийн аюулаар, 72.3 хувь буюу 1253.0 мянга нь өвчнөөр болон бусад шалтгаанаар хорогджээ.

Хүснэгт 22

Том малын зүй бус хорогдол

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009
Бүгд	**677.2**	**476.4**	**294.1**	**1 640.6**	**1 732.9**
Тэмээ	3.7	4.7	2.0	3.4	2.9
Адуу	39.1	30.6	24.6	122.0	62.9
Үхэр	58.1	39.5	27.9	132.9	107.1
Хонь	255.7	182.2	119.9	652.8	681.4
Ямаа	320.7	219.3	119.8	729.4	878.5

Том малын зүй бус хорогдол өмнөх оныхоос Ховд, Өвөрхангай, Дорноговь, Дундговь, Төв, Сүхбаатар, Хэнтий аймагт 10.6-365.2 мянган толгойгоор буурч, бусад аймагт 0.6-145.0 мянган толгойгоор нэмэгдсэн байна.

Нийт хорогдлын 62.9 хувь нь Увс, Завхан, Баян-Өлгий, Баянхонгор, Дорнод, Хөвсгөл аймагт ногдож байна.

Зураг 11

Том малын зүй бус хорогдол

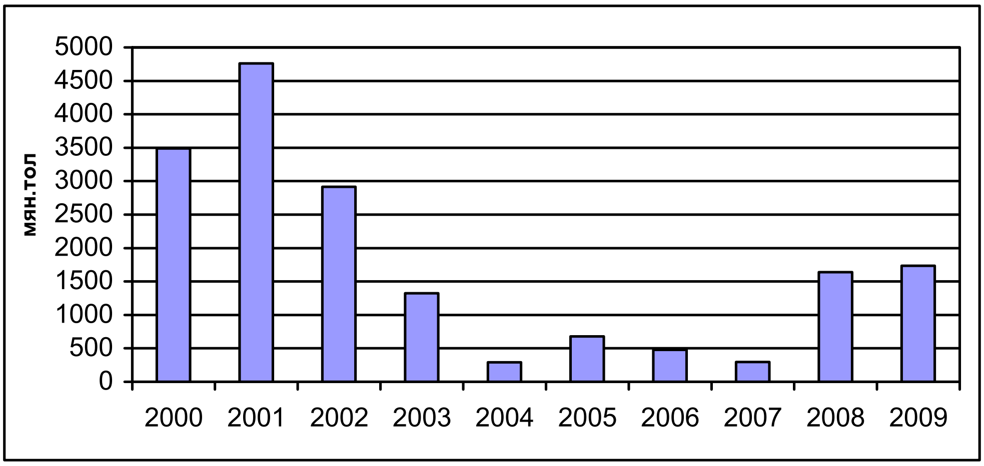

Бүсээр авч үзвэл Зүүн бүс,Төвийн бүсэд хорогдлын хэмжээ өмнөх оныхтой харьцуулахад 62.6-382.9 мянгаар буурч, Баруун, Хангайн бүсэд 240.7-295.3 мянган толгойгоор нэмэгдсэн байна.

Нийт хорогдлын 46.4 хувь нь Баруун бүсэд, 30.7 хувь нь Хангайн бүсэд, 15.8 хувь нь Зүүн бүсэд, 6.9 хувь нь Төвийн бүсэд гарсан байна.

Хүснэгт 23

Оны эхний малд зүй бус хорогдлын эзлэх хувь

	2005	2006	2007	2008	2009
Бүгд	2.4	1.6	0.8	4.1	4.0
Тэмээ	1.4	1.9	0.8	1.3	1.1
Адуу	1.9	1.5	1.2	5.4	2.9
Үхэр	3.2	2.0	1.3	5.5	4.3
Хонь	2.2	1.4	0.8	3.8	3.7
Ямаа	2.6	1.7	0.8	4.0	4.4

Баруун бүсэд оны эхний малын 6.6 хувь, Зүүн бүсэд 5.3 хувь, Хангайн бүсэд 3.3 хувь, Төвийн бүсэд 1.2 хувь, Улаанбаатарт 1.0 хувь нь хорогдсон байна (Хүснэгт 29).

2009 онд 479.9 мянган мал гэнэтийн аюулаар буюу цас, зуд, хүчтэй салхи, шуурганы улмаас хорогдсон нь өмнөх оныхоос 215.2 мянган толгой буюу 31.0 хувиар буурсан байна (Хүснэгт 24).

Хүснэгт 24

Гэнэтийн аюулаар хорогдсон малын тоо

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009
Бүгд	**123.5**	**73.0**	**43.8**	**695.1**	**479.9**
Тэмээ	0.4	0.5	0.2	1.2	0.7
Адуу	5.1	5.0	2.9	50.8	14.6
Үхэр	10.4	5.2	3.8	52.5	25.6
Хонь	48.6	29.1	20.2	285.2	199.8
Ямаа	59.1	33.3	16.8	305.4	239.2

Гэнэтийн аюулаар хорогдсон малын 33.8 хувь нь Увс аймагт, 18.3 хувь нь Дорнод аймагт, 16.6 хувь нь Баянхонгор аймагт, 10.4 хувь нь Хэнтий аймагт гарчээ.

Гэнэтийн аюулаар хорогдсон малын 44.1 хувь нь Баруун бүсэд, 28.9 хувь нь Зүүн бүсэд, 20.2 хувь нь Хангайн бүсэд, 6.5 хувь нь Төвийн бүсэд тус тус ногдож байна.

Малын хээл хаялт, сувайралт. 2009 онд оны эхний хээлтэгч малын 12.4 хувьтай тэнцэх 2.3 сая мал хээл хаяж, сувайрсны улмаас төл өгөөгүй байна. Хээл хаяж, сувайрсан хээлтэгч малын тоо өмнөх оныхоос 1.9 дахин буюу 1.1 сая толгойгоор нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 25).

Төл өгөөгүй хээлтэгч малын 58.9 хувь буюу 1352.7 мянга нь сувайрсан хээлтэгч, 41.1 хувь буюу 942.5 мянга нь хээл хаясан эх мал байна.

Хүснэгт 25

Хээл хаяж, сувайрсан эх малын тоо

мян.тол

	Сувайрсан				Хээл хаясан			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Бүгд	**898.9**	**865.9**	**1 223.3**	**1 352.7**	**332.9**	**317.9**	**732.1**	**942.5**
Ингэ	2.9	2.4	2.4	2.3	0.5	0.3	0.3	0.5
Гүү	85.2	83.2	101.9	97.7	24.8	20.1	38.6	33.7
Үнээ	84.9	88.7	119.5	123.0	20.5	22.2	35.7	37.1
Эм хонь	314.1	330.9	476.2	514.4	98.5	100.7	161.3	214.2
Эм ямаа	411.8	360.7	523.4	615.3	188.7	174.6	496.3	657.0

Аймгаар авч үзвэл, Дундговь, Булган, Ховд, Баян-Өлгий, Сүхбаатар, Дархан-Уул, Дорноговь, Говь-Алтай аймагт төл өгөөгүй хээлтэгч малын тоо өмнөх оныхоос 0.2-79.6 мянган толгойгоор буурч, бусад аймгуудад 0.8-215.6 мянгаар нэмэгджээ.

Хүснэгт 26

Оны эхний хээлтэгчид хээл хаялт, сувайрсан малын эзлэх хувь

	Сувайрсан				Хээл хаясан			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Бүгд	**7.0**	**5.9**	**7.3**	**7.3**	**2.6**	**2.2**	**4.4**	**5.1**
Ингэ	3.8	3.1	2.9	2.7	0.6	0.4	0.4	0.6
Гүү	15.0	14.0	16.1	15.5	4.3	3.4	6.1	5.3
Үнээ	11.1	10.6	12.8	12.7	2.7	2.6	3.8	3.8
Эм хонь	5.5	5.0	6.4	6.2	1.7	1.5	2.2	2.6
Эм ямаа	7.2	5.5	6.8	7.2	3.3	2.6	6.5	7.6

Хээл хаяж, сувайрсан эх малын 36.1 хувь нь Хангайн, 34.7 хувь нь Баруун, 17.0 хувь нь Төвийн, 11.2 хувь нь Зүүн бүсэд, 1.0 хувь нь Улаанбаатар хотод ногдож байна.

<u>Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо</u>. 2009 онд 379.1 мянган хээлтүүлэгч мал тоологдож, өмнөх оныхоос 3.6 мянган толгойгоор буюу 0.9 хувиар буурчээ (Хүснэгт 27).

Хүснэгт 27

Хээлтүүлэгч малын тоо

мян.тол

	1966-1968*	2006	2007	2008	2009
Бүгд	**337.0**	**338.0**	**375.3**	**382.7**	**379.1**
Буур	6.3	3.3	3.4	3.4	3.6
Азарга	64.0	83.7	86.0	84.4	85.7
Бух	36.3	31.0	34.7	35.1	35.4
Хуц	173.9	110.8	125.5	130.0	133.5
Ухна	56.5	109.2	125.7	129.8	121.0

*жилийн дундаж

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо нь бод малын хувьд үржлийн нормоор, харин бог малын хувьд алдагдсан хэвээр байна. Үржлийн нормоор бог малын нэг хээлтүүлэгчид 25-30 хээлтэгч ногдох ёстой байхад 2009 онд улсын дунджаар 72 эм хонь, 71 эм ямаа ногдож байгаа нь 2 дахин илүү үзүүлэлт болж байна (Хүснэгт 28). 1966-1968 оны дунджаар нэг хуц, ухнанд 39-40 эм хонь, ямаа ногддог байсан нь үржлийн нормтой ойролцоо байжээ.

Хүснэгт 28

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо

	Үржлийн норм	1966-1968*	2006	2007	2008	2009
Ингэ	20-25	29	24	24	25	25
Гүү	12-15	10	7	7	7	8
Үнээ	35-45	24	27	27	28	29
Эм хонь	25-30	39	60	60	64	72
Эм ямаа	25-30	40	60	61	66	71

*жилийн дундаж

<u>Малын хэрэглээний зарлага.</u> 2009 онд оны эхний нийт малын 26.1 хувьтай тэнцэх 11299.0 мянган малыг хэрэглээнд зарцуулсан байна.

Малын хэрэглээний зарлага өмнөх оныхоос 3013.8 мянган толгойгоор буюу 36.4 хувиар өссөн байна (Хүснэгт 29). 2009-2010 оны мал өвөлжилт хүндрэх төлөв мэдрэгдсэнтэй холбогдон малчид, мал бүхий иргэд мал, мах борлуулах зорилгоор нядалгааг ихэсгэсэн, тэрчлэн банкны зээл болон хүүхдийн сургалтын төлбөр барагдуулахтай холбогдон зах зээлд борлуулсан мал нэмэгдсэн байна

Малтай нэг өрх дунджаар 50 толгой малыг хэрэглээнд зориулан зарцуулсан байна. Үүнийг улсын хэмжээний нийт өрхөд харьцуулбал нэг өрх дунджаар 16 толгой малыг хэрэглээндээ зарцуулсан байна.

Хүснэгт 29

Малын хэрэглээний зарлага

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009
Бүгд	**6 284.0**	**5 898.0**	**7 012.6**	**8 285.2**	**11 299.0**
Тэмээ	33.4	29.6	25.7	32.0	26.6
Адуу	324.5	277.8	281.6	312.5	323.5
Үхэр	389.2	367.6	402.3	459.5	516.0
Хонь	2 918.2	2 896.0	3 562.2	4 076.7	4955.5
Ямаа	2 618.8	2 326.9	2 740.7	3 404.4	5477.4
Оны эхний малд эзлэх хувь					
Бүгд	**22.4**	**19.4**	**20.1**	**20.6**	**26.1**
Тэмээ	13.0	11.5	10.2	12.3	10.0
Адуу	16.2	13.7	13.3	14.0	14.8
Үхэр	21.1	18.7	18.6	18.9	20.6
Хонь	25.0	22.5	24.0	24.0	27.0
Ямаа	21.4	17.5	17.7	18.6	27.4

Оны эхний тэмээний 10.0 хувь, адууны 14.8 хувь, үхрийн 20.6 хувь, хонины 27.0 хувь, ямааны 27.4 хувийг хэрэглээнд зарцуулсан байна.

Хэрэглээнд зарцуулсан малын 92.3 хувийг бог мал, 7.7 хувийг бод мал эзэлж байна.

Хүснэгт 30

Зах зээлд худалдан борлуулсан болон аж ахуйн дотоодод хэрэглэсэн малын тоо

мян.тол

	Зах зээлд худалдан борлуулсан				Аж ахуйн дотоодод хэрэглэсэн			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2008
Бүгд	**2 214.6**	**2 672.5**	**3 278.7**	**4614.1**	**2 692.6**	**2 957.0**	**3 237.0**	**3 743.0**
Тэмээ	9.8	9.9	11.2	10.5	11.2	10.0	10.8	9.8
Адуу	128.5	131.1	135.0	153.9	107.9	105.7	109.4	109.3
Үхэр	157.3	170.6	200.8	237.2	160.0	167.9	192.9	192.4
Хонь	1 107.5	1 395.9	1 631.5	2 108.4	1 254.0	1 405.4	1 498.4	1 636.7
Ямаа	811.5	965.0	1 300.2	2 104.1	1 159.5	1 268.0	1 425.5	1 794.8

Хэрэглээнд зарцуулсан малын 40.8 хувийг зах зээлд худалдан борлуулж, 33.1 хувийг аж ахуйн дотоод хэрэгцээнд зарцуулжээ (Хүснэгт 30).

Бүсээр авч үзвэл, Баруун бүсэд оны эхний малынхаа 32.5 хувь, Хангайн бүсэд 23.3 хувь, Төвийн бүсэд 24.4 хувь, Зүүн бүсэд 22.7 хувь, Улаанбаатарт 29.5 хувийг тус тус хэрэглээнд зарцуулсан байна.

Хэрэглээнд зарцуулсан малын 34.9 хувь нь Баруун, 33.0 хувь нь Хангайн бүсэд, 20.7 хувь нь Төвийн бүсэд, 10.4 хувь нь Зүүн бүсэд, 1.0 хувь нь Улаанбаатарт ногдож байна.

Малтай нэг өрх дунджаар 20 толгой малыг зах зээлд борлуулж, мөн 17 толгой малыг өөрийн хүнсэндээ хэрэглэжээ.

Сүргийн бүтэц. 2009 оны байдлаар нийт сүргийн 31.8 хувь буюу 13981.3 мянган толгой нь төл, өсвөр насны мал, 24.2 хувь буюу 10658.2 мянган толгой нь нас гүйцсэн мал, 43.2 хувь буюу 19005.3 мянган толгой нь хээлтэгч мал, 0.9 хувь буюу 379.1 мянган толгой нь хээлтүүлэгч мал байна (Хүснэгт 31).

Хүснэгт 31

Сүргийн бүтэц, 2009 онд

	Толгойгоор, мян.тол					Хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээл-тэгч	Хээл-түү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээл-Тэгч	Хээл-түү-лэгч
Бүгд	**44 023.9**	**13 981.3**	**10 658.2**	**19 005.3**	**379.1**	**100.0**	**31.8**	**24.2**	**43.2**	**0.9**
Тэмээ	277.1	106.6	77.2	89.7	3.6	100.0	38.5	27.9	32.4	1.3
Адуу	2 221.3	840.6	645.5	649.6	85.7	100.0	37.8	29.1	29.2	3.9
Үхэр	2 599.3	1 169.5	370.6	1023.8	35.4	100.0	45.0	14.3	39.4	1.4
Хонь	19 274.7	6 293.0	4 175.6	8 672.8	133.5	100.0	32.6	21.7	45.0	0.7
Ямаа	19 651.5	5 571.6	5 389.4	8 569.5	121.0	100.0	28.4	27.4	43.6	0.6

Малын нас, хүйсээр нийт сүрэгт эзлэх хувийг өмнөх оныхтой харьцуулж авч үзэхэд 2009 оны байдлаар сүрэгт хээлтэгчийн эзлэх хувь 0.4 пунктээр, төл, өсвөр насны малынх 0.4 пунктээр нэмэгдэж, нас гүйцсэн эр малын сүрэгт эзлэх хувь 0.7 пунктээр буурч, хээлтүүлэгчийн эзлэх хувь ижил түвшинд байна (Хүснэгт 32).

1966-1968 оны төлөвлөгөөт эдийн засгийн үеийнхтэй зэрэгцүүлж үзвэл сүргийн бүтцэд гарсан нэг томоохон өөрчлөлт нь үхэр сүрэг, бог малд эр сувай малын нөөцтэй болсон явдал юм. Бог малд эр сувай малын эзлэх хэмжээ 1966-1968 онд 12.2-13.0 хувь байсан бол 2009 онд 21.7-27.4 хувь болж бараг 2 дахин нэмэгджээ. Энэ хугацаанд үхэр сүрэгт эр сувай мал 9.2 хувь эзэлж байснаа 14.3 хувь болж нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 32).

Хүснэгт 32

Сүргийн бүтэц, хувиар

	Төл, өсвөр насны				Нас гүйцсэн эр			
	1966-1968*	2007	2008	2009	1966-1968*	2007	2008	2009
Бүгд	**34.7**	**33.3**	**31.4**	**31.8**	**15.6**	**24.1**	**24.9**	**24.2**
Тэмээ	31.2	36.1	37.5	38.5	39.0	31.5	29.2	27.9
Адуу	31.6	38.1	37.2	37.8	37.7	29.8	30.0	29.1
Үхэр	46.5	46.8	46.0	45.0	9.2	13.4	13.8	14.3
Хонь	34.5	33.8	32.6	32.8	12.2	21.4	22.0	21.7
Ямаа	31.7	30.5	27.9	28.4	13.0	27.2	28.4	27.4

үргэлжлэл

	Хээлтэгч				Хээлтүүлэгч			
	1966-1968*	2007	2008	2009	1966-1968*	2007	2008	2009
Бүгд	**48.2**	**41.7**	**42.8**	**43.2**	**1.5**	**0.9**	**0.9**	**0.9**
Тэмээ	28.8	31.1	32.0	32.4	1.0	1.3	1.3	1.3
Адуу	27.9	28.3	28.9	29.2	2.8	3.8	3.9	3.9
Үхэр	42.5	38.4	38.8	39.4	1.8	1.4	1.4	1.4
Хонь	51.9	44.1	44.9	45.0	1.4	0.7	0.7	0.7
Ямаа	54.0	41.7	43.0	43.6	1.3	0.7	0.6	0.6

* жилийн дундаж

Сүрэгт эр сувай малын нөөц ихэссэн нь махны үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэхэд сайнаар нөлөөлөх боловч бас анхаарах зүйл байна. 2008-2009 оныг 1966-1968 оны дундажтай харьцуулахад эр сувай малын тоо үхэрт 1.9 дахин, хонинд 2.6 дахин, ямаанд 10 дахин нэмэгджээ (Хүснэгт 32 а). Харин энэ хугацаанд нийт ямааны тоо 4.5 дахин өссөн байхад эр ямааны тоо 10 дахин өссөн нь ноолуурын үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэхэд түлхэц болсон боловч ноолуурын чанарт сөрөг нөлөөтэй байв.

Хүснэгт 32 а

Эр сувай малын өсөлт

мян.тол

	Жилийн дундаж			
	1966-1968	2000-2002	2008-2009	2008-2009 / 1966-1968 %
Үхэр	187.2	361.5	357.9	191.2
Хонь	1562.4	2648.4	4105.0	262.7
Ямаа	544.3	2745.2	5530.8	10.2 дахин

.

II.2.3 Эрчимжсэн мал аж ахуй

Цэвэр үүлдрийн болон эрлийз, нутгийн шилдэг омгийн мал. 2009 онд цэвэр үүлдрийн 1595.2 мянган мал, эрлийз 668.8 мянга, сайжруулсан нутгийн үүлдрийн 2131.2 мянган мал, нутгийн шилдэг омгийн 829.5 мянган мал тоологдов.

Өмнөх оныхтой харьцуулахад цэвэр үүлдрийн мал 11.1 хувиар буюу 199.4 мянган толгойгоор буурч, нутгийн шилдэг омгийн мал 15.1 хувь буюу 108.6 мянган толгойгоор, эрлийз мал 4.2 хувь буюу 26.8 мянган толгойгоор, сайжруулсан нутгийн үүлдрийн мал 19.5 хувь буюу 347.4 мянган толгойгоор тус тус өссөн байна (Хүснэгт 33).

Хүснэгт 33

Цэвэр үүлдрийн болон эрлийз нутгийн шилдэг омгийн малын тоо

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008	
						хувь	зөрүү
Цэвэр үүлдрийн	**1 520.7**	**1 783.0**	**1 997.4**	**1 794.7**	**1 595.2**	**88.9**	**-199.5**
Үхэр	21.7	30.2	33.1	28.3	35.5	125.4	7.2
Хонь	1 205.2	1 411.0	1574.7	1 418.3	1 331.7	93.9	-86.6
Ямаа	293.8	341.8	389.6	348.1	228.1	65.5	-120.0
Эрлийз	**356.9**	**505.0**	**475.8**	**641.9**	**668.8**	**104.2**	**26.9**
Үхэр	55.5	62.3	67.9	78.8	78.8	100.0	0.0
Хонь	53.9	57.7	59.9	98.9	111.9	113.1	13.0
Ямаа	247.5	385.0	348.0	464.2	478.0	103.0	13.8
Нутгийн шилдэг омгийн	**697.4**	**774.3**	**745.6**	**721.0**	**829.5**	**115.1**	**108.5**
Тэмээ	7.3	8.7	9.4	10.8	12.0	111.1	1.2
Адуу	16.5	25.3	27.7	19.3	31.2	161.7	11.9
Үхэр	0.5	2.1	0.1	0.0	2.3	0.0	2.3
Хонь	113.0	103.9	65.2	63.3	142.6	225.3	79.3
Ямаа	560.1	634.3	643.2	627.6	641.5	102.2	13.9
Сайжруулсан нутгийн үүлдрийн	**1 280.0**	**1 487.5**	**1 601.0**	**1 783.9**	**2 131.2**	**119.5**	**347.3**
Тэмээ	1.3	0.5	0.7	0.6	0.9	150.0	0.3
Адуу	21.3	10.2	10.3	10.5	12.0	114.3	1.5
Үхэр	27.9	19.8	20.3	12.6	13.7	108.7	1.1
Хонь	753.3	892.7	918.4	949.8	1162.2	122.4	212.4
Ямаа	449.6	564.3	651.3	810.4	942.5	116.3	132.1

Нийт малын 3.6 хувийг цэвэр үүлдрийн мал, 1.5 хувийг эрлийз үүлдрийн мал, 1.9 хувийг нутгийн шилдэг омгийн мал, 4.8 хувийг сайжруулсан нутгийн үүлдрийн мал тус тус эзэлж байна.

Эрчимжсэн фермерийн аж ахуй. Хот суурин газрын хүн амыг аюулгүй хүнс тэжээлээр хангах хэрэгцээ шаардлагын улмаас эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлэх талаар төр засгаас ихээхэн анхаарч байгаа билээ. Үүнтэй холбоотойгоор сүүлийн жилүүдэд эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн тоо, энэ чиглэлийн бизнес эрхлэгчдийн тоо нэмэгдсээр байна.

Сүү, махны эрчимжсэн аж ахуйг Улаанбаатар хот болон бүсийн тулгуур төв, орон нутгийн хөгжлийн төвийн ойролцоо нутагт үржүүлэх зорилгоор 22 аймаг, нийслэлийн 275 төслөөс сонгон шалгаруулалт хийж, Улаанбаатар хот, Өвөрхангай, Баян-Өлгий, Булган, Говь-Алтай, Төв, Сэлэнгэ, Орхон, Хэнтий аймгийн иргэд, аж ахуйн нэгжид Шар тарлан үүлдрийн 149 толгой, Хар тарлан үүлдрийн 75 толгой үхрийг таван жилийн хугацаатай өсвөр гунжаар эргэн төлөх нөхцөлтэйгээр олгох ажлыг зохион байгуулжээ.

Хүснэгт 34

Эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн тоо

	2006	2007	2008	2009	2009/2008	
					Хувь	зөрүү
Бүгд	**599**	**750**	**980**	**1045**	106.6	65
Сүүний үхрийн ферм	395	494	412	523	126.9	111
Махны үхрийн ферм	7	10	48	94	195.8	46
Мах, ноосны хонины ферм	13	15	57	107	187.7	50
Гахайн ферм	72	79	172	135	78.5	-37
Тахианы ферм	81	111	225	106	46.7	-119
Зөгийн ферм	31	40	56	58	103.6	2
Туулайн ферм	-	1	10	23	230.0	13

2009 оны байдлаар улсын хэмжээнд 1045 эрчимжсэн аж ахуй үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд өмнөх оныхтой харьцуулахад фермерийн аж ахуйн тоо 65 буюу 6.6 хувиар нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 34).

Хүснэгт 35

Эрчимжсэн аж ахуй эрхэлж байгаа фермерийн аж ахуйд өсгөн үржүүлж байгаа малын тоо

	Сүүний үхэр			Махны үхэр			Мах, ноосны хонь		
	Фермерийн аж ахуйн тоо	үхрийн тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох үхэр	Фермерийн аж ахуйн тоо	үхрийн тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох үхэр	Фермерийн аж ахуйн тоо	малын тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох хонь
2007	494	10 070	20	10	1 705	171	15	7 350	490
2008	412	12 648	31	48	5 285	110	57	30 619	537
2009	523	19 298	37	94	10 992	117	107	89 183	833

үргэлжлэл

	Гахай			Тахиа			Зөгий		
	фермерийн аж ахуйн тоо	Гахайны тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох гахай	Фермерийн аж ахуйн тоо	тахианы тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох тахиа	Фермерийн аж ахуйн тоо	Зөгийн бүл	1 фермерийн аж ахуйд ногдох зөгий, бүл
2007	79	10 000	127	111	395 200	3 560	40	1 667	42
2008	172	11 842	69	225	307 164	1 365	56	1 676	30
2009	135	19 959	148	106	396 551	3 741	58	2 208	38

2009 онд сүүний чиглэлийн нэг фермерийн аж ахуйд 37 толгой үхэр, махны чиглэлийн нэг фермерийн аж ахуйд 117 толгой үхэр, мах, ноосны чиглэлийн нэг фермерийн аж ахуйд 833 толгой хонь, гахайн нэг фермерийн аж ахуйд 148 гахай, тахианы нэг фермерийн аж ахуйд 3741 тахиа, зөгийн нэг фермерийн аж ахуйд 38 бүл зөгий ногдож байна (Хүснэгт 35).

Эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн 19.4 хувь нь Улаанбаатар хотод, 24.6 хувь нь Төв аймгийн нутагт үйл ажиллагаа явуулж байна.

II.2.4 Малын бэлчээр, тэжээлийн хүрэлцээ, хангамж

Бэлчээрийн хүрэлцээ. Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газрын 2009 оны газрын нэгдмэл сангийн урьдчилсан тайлангаар манай улсын бэлчээр хадлангийн талбай 113.1 сая га байгаа нь өмнөх оны түвшинд байна (Хүснэгт 36). 2009 онд 100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд хонин толгойд шилжүүлснээр 61 толгой мал ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 1 толгойгоор нэмэгджээ.

Хүснэгт 36

Бэлчээрийн хүрэлцээ хангамж

	1964	2007	2008	2009	2009/1964	
					Хувь	Зөрүү
Хадлан бэлчээрийн талбай, сая га	122.1	113.5	113.3	113.1	92.6	-9.0
Хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо, сая тол	49.3	65.0	68.0	69.5	141.0	20.2
100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо	40	57	60	61	152.5	21

Өнгөрсөн 46 жилийн хугацаанд буюу 1964 оныхтой харьцуулбал бэлчээрийн талбай 9.0 сая га-гаар хорогдож, хонин толгойд шилжүүлсэн нийт малын тоо 20.2 сая толгойгоор өссөн байна. Үүнтэй холбогдон 100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо 1.5 дахин нэмэгдсэн нь сүүлийн үед ойрхон давтамжтай тохиолдох болсон ган, зудтай жилүүдэд бүхэл бүтэн аймаг, бүс нутагт бэлчээрийн хүрэлцээ хангамж ихээхэн хүндрэлтэй байх болов. 100 га хадлан бэлчээрийн талбайд ногдох малын тоо өмнөх оныхоос 13 аймаг, Улаанбаатар хотод нэмэгджээ.

Зураг 12

100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо

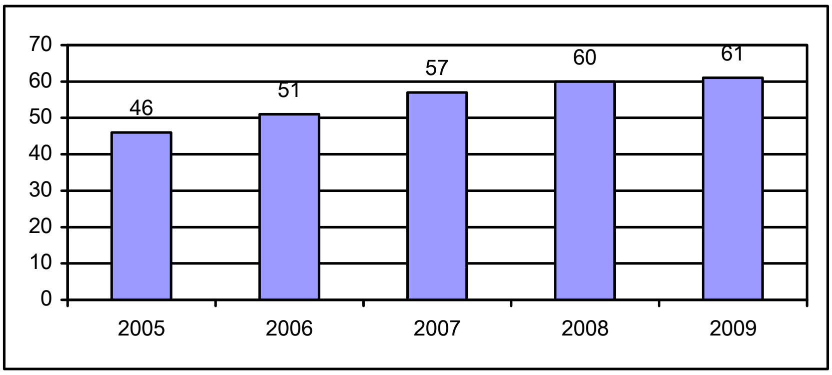

Тухайлбал, хадлан, бэлчээрийн 100 га талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо Орхон аймагт 1030, Улаанбаатарт 312, Дархан-Уул аймагт 311, Архангай аймагт 183, Булган аймагт 173, Сэлэнгэ 148, Хөвсгөл аймагт 147, Төв аймагт 106 толгой байгаа нь улсын дунджаас 1.7-16.9 дахин өндөр байна (Хавсралт 39).

Бүсээр авч үзвэл, Хангайн бүс, Улаанбаатарт 100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд хонин толгойд шилжүүлснээр 108-312 толгой мал ногдож байгаа нь улсын дунджаас 47-251 толгойгоор өндөр байна. Уг үзүүлэлтээс харахад төвлөрсөн хот, суурин газар, мал ихтэй бүс нутаг, аймагт бэлчээрийн даац хэтэрсэн байна.

Малын тэжээлийн үйлдвэрлэлт, хангамж. 2009 онд улсын хэмжээгээр тэжээлийн нэгжид шилжүүлснээр 499.2 мянган тонн тэжээл үйлдвэрлэсэн нь өмнөх оныхоос 10.9 хувь буюу 61.2 мянган тонноор буурав (Хүснэгт 37).

Бэлтгэсэн тэжээлийг нэр төрлөөр, өмнөх оныхтой харьцуулан авч үзвэл бэлтгэсэн байгалийн хадлан, сүрэл, гар тэжээл, бэлтгэсэн дарш, эрдэс тэжээлийн хэмжээ 11.5-44.4 хувиар буюу 0.4-118.6 мянган тонноор буурсан байна.

Хүснэгт 37

Бэлтгэсэн тэжээл, нэр төрлөөр

мян.т

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008 %
Байгалийн хадлан	845.1	983.3	933.1	1 030.9	912.3	88.5
Сүрэл	10.0	4.0	8.5	11.1	8.5	76.6
Гар тэжээл	35.2	34.0	35.4	34.4	25.8	75.0
Бэлтгэсэн дарш	0.9	0.7	1.3	0.9	0.5	55.6
Эрдэс тэжээл	44.6	48.5	50.5	53.8	44.4	82.5
Үйлдвэрлэсэн тэжээл-бүгд, (тэж.нэгж)	468.5	535.9	513.4	560.4	499.2	89.1

Тэжээл бэлтгэлтийн хэмжээ /тэжээлийн нэгжээр/ Баян-Өлгий, Дорноговь, Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Төв, Говьсүмбэр, Хэнтий аймаг, Улаанбаатар хотод өмнөх оныхоос 0.4-5.6 мян. тонноор өсч, бусад 14 аймагт 0.1-12.4 мян. тонноор буурав.

Зураг 13

Бэлтгэсэн хадлан

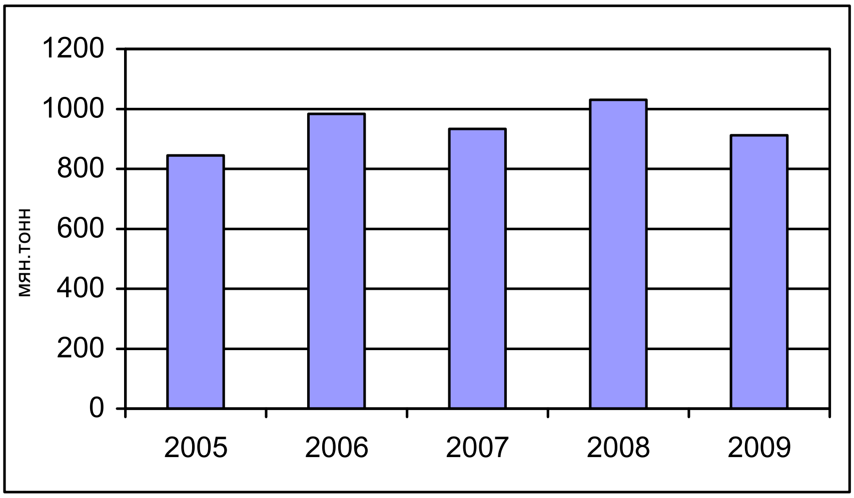

Бүсээр авч үзвэл, тэжээл үйлдвэрлэлтийн хэмжээ /тэжээлийн нэгжээр / Төвийн бүс, Улаанбаатарт өмнөх оныхоос 1.8-33.4 хувиар буюу 2.9-4.5 мянган тонноор өсч, Хангай, Зүүн, Баруун бүсэд 3.0-22.9 хувиар буюу 2.3-42.6 мянган тонноор буурсан байна.

Нийт тэжээлийн 19.1 хувь нь Баруун, 28.7 хувь нь Хангай, 33.4 хувь нь Төвийн, 15.2 хувь нь Зүүн, 3.6 хувь нь Улаанбаатарт бэлтгэгдсэн байна.

Хүснэгт 38

Үйлдвэрлэсэн тэжээлийн хангамж

	2005	2006	2007	2008	2009
Хонин толгойд шилжүүлсэн мал, мян.тол	52 081.6	57 800.0	65 037.5	67 996.0	69 491.5
Хонин толгойд шилжүүлсэн нэг малд ногдох тэжээл, тэж.нэгж, кг	9.0	9.3	7.9	8.2	7.2

2009 онд хонин толгойд шилжүүлсэн нэг малд 7.2 кг тэжээл ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 1.0 кг-аар бага байна.

Бэлтгэсэн тэжээлийн хэмжээнд үйлдвэрийн аргаар боловсруулсан тэжээлийн хэмжээ ороогүй, зөвхөн малчид, аж ахуйн нэгжүүдийн гар аргаар бэлтгэсэн тэжээлийн хэмжээ орсон болно.

Бэлчээр, ургамал хамгаалал. ХХААХҮЯ-ны мэдээгээр бэлчээр, бэлчээрийн ургамлыг хамгаалах ажлын хүрээнд 2009 онд нийт 9 аймгийн 71 сумын 405.0 мянга га бэлчээрийн талбайд үлийн цагаан оготнотой, 2 аймгийн 13 сумын 60.6 мянган га талбайд царцаатай тэмцэх ажлыг зохион байгуулсан нь зохих үр дүнгээ өгсөн байна.

Үлийн цагаан оготнотой тэмцэх ажилд нийт 1009.6 сая төгрөг, царцаатай тэмцэх ажилд 374.0 сая төгрөгийг 2009 онд тус тус зарцуулсан байна.

II.2.5 Тэжээвэр амьтад

2009 онд 25.8 мянган гахай, 399.4 мянган шувуу, 1157 цаа буга, 228 илжиг, 653 туулай, 1.3 мянган бүл зөгий тоологдсон бөгөөд өмнөх оныхтой харьцуулахад шувуу 39.5 мянган толгой, цаа буга 136 толгой, туулай 297 толгойгоор тус тус нэмэгдэж, харин гахай 3.5 мянган толгой, зөгий 1.3 мянган бүлээр буурсан байна (Хүснэгт 39).

Тэжээвэр амьтдын дундаас гахай, шувууны аж ахуйг бусад аж ахуйгаас илүүтэйгээр эрхэлж байгаа бөгөөд 2009 онд 2.1 мянган өрх гахай, 1.8 мянган өрх шувуу өсгөн үржүүлж байна.

Хүснэгт 39

Тэжээвэр амьтад, тэдгээрийг өсгөн үржүүлдэг өрхийн тоо

	2005	2006	2007	2008	2009
Гахай, мян.тол	22.7	32.8	36.0	29.3	25.8
Шувуу, мян.тол	141.7	211.7	295.2	359.9	399.4
Цаа буга	808	859	926	1021	1157
Илжиг	386	384	324	316	228
Зөгий, бүл	789	3 404	2 393	2 617	1 341
Туулай	526	392	371	356	653
Гахайтай өрхийн тоо, мян.	2.3	2.4	2.6	2.3	2.1
Шувуутай өрхийн тоо, мян.	3.6	1.9	2.1	2.0	1.8

Өсгөн үржүүлж байгаа гахайны 47.8 хувь нь Улаанбаатарт, 30.5 хувь нь Төвийн, 15.7 хувь нь Хангайн бүсэд ногдож байна. Шувууны 68.2 хувь нь Улаанбаатар хотод, 27.0 хувь нь Төвийн бүсэд байна.

II.2.6 Малжуулах арга хэмжээний талаарх мэдээлэл

Монгол Улсын Засгийн газрын Ядуурлыг бууруулах үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд 2009 онд малгүй болон мал цөөтэй иргэдийг малжуулах арга хэмжээнд зориулж 5.1 тэрбум төгрөгийг зарцуулав. Малжуулах арга хэмжээ нь орон нутаг, гадаад улс орон, олон улсын байгууллага, төрийн бус байгууллага зэрэг олон төрлийн байгууллагын санхүүжилтээр хийгдэж байна.

Хүснэгт 40

Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан өрхийн тоо, ам бүл

	Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан								1 өрхийн ам бүлийн тоо			
	Өрхийн тоо				Ам бүлийн тоо							
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Дүн	**4 513**	**4 752**	**40 64**	**5411**	**19 275**	**19 639**	**18 695**	**20 918**	**4.3**	**4.1**	**4.6**	**3.9**

2009 оны байдлаар улсын хэмжээнд 5.4 мянган өрх малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан бөгөөд нэг өрх дунджаар 3.9 ам бүлтэй байна (Хүснэгт 40).

Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан өрхийн тоо өмнөх оныхоос 1.3 мянган өрхөөр буюу 33.1 хувиар өссөн байна.

Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан өрхийн 15.7 хувь нь Баруун, 22.4 хувь нь Хангайн, 26.3 хувь нь Төвийн, 35.3 хувь нь Зүүн бүсэд ногдож байна.

Хүснэгт 41

Малжуулах арга хэмжээний хүрээнд олгогдсон малын тоо

	2006	2007	2008	2009
Малжуулах арга хэмжээгээр олгосон малын тоо, мян.тол	125.9	174.9	131.3	293.0
- Бод малын тоо, мян.тол	5.4	7.2	6.3	30.0
- Бог малын тоо, мян.тол	120.4	167.8	125.0	263.0
Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан 1 өрхөд ногдох малын тоо, тол	28	37	32	54

Малжуулах арга хэмжээгээр 5.4 мянган өрхөд нийт 293.0 мян.толгой мал олгогдсон бөгөөд олгосон малын 89.7 хувь нь бог мал, 10.3 хувь нь бод мал байна. Нэг өрхөд дунджаар 54 толгой мал олгосон байна (Хүснэгт 41).

2009 онд малжуулах арга хэмжээнд нийт зарцуулсан хөрөнгийн 36.7 хувь нь гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 13.1 хувь нь орон нутгийн хөрөнгөөр, 50.2 хувь нь бусад эх үүсвэрээр санхүүжигдсэн байна (Хүснэгт 42).

Хүснэгт 42

Малжуулах арга хэмжээнд зарцуулсан хөрөнгийн тайлан

	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ сая төг				Үүнээс			Нийт зарцуулсан хөрөнгөд эзлэх хувь		
	2006	2007	2008	2009	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө	Орон нутгийн хөрөнгө	Бусад	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө	Бусад
ДҮН	**3 213.3**	**5 107.7**	**3 985.3**	**5 118.1**	**1 879.9**	**668.9**	**2 569.3**	**36.7**	**13.1**	**50,2**

II.2.7 Худаг, хашааны тооллого

ҮСХ-ноос худаг, хашааны тооллогыг 3 жил тутамд мал тооллоготой хамтруулан явуулж байна. 2009 оны тооллогоор хүн, мал ундаалах зориулалт бүхий 42.3 мянган худаг, 537 усан сан тоологдлоо. Тоологдсон худгийн 24.1 хувь буюу 10.2 мянга нь инженерийн хийцтэй худаг, 75.9 хувь буюу 32.1 мянга нь энгийн худаг байна. Нийт худгийн 63.4 хувь болох 26.8 мянган худаг нь бэлчээрт байршилтай байна (Хүснэгт 43).

Хүснэгт 43

Худаг, усан сангийн тоо

мян.ш

	2000	2003*	2006	2009
Худаг-бүгд	**30.9**	**40.9**	**38.7**	**42.3**
Инженерийн хийцтэй	8.2	19.5	10.1	10.2
Энгийн уурхайн	22.7	21.4	28.6	32.1
Бэлчээрт байршилтай	21.7	32.3	24.8	26.8
Ашиглагддаггүй	5.8	12.8	4.8	3.0
Усан сан	**1.0**	**1.6**	**0.8**	**0.5**
Багтаамж /мян.м3/	14.9	115	71.8	92.5

* ХХААЯ-ны тооллогоор

Монгол Улсын Засгийн газраас хүн ам, малын усны хангамжийг нэмэгдүүлэх, бэлчээрийн ашиглалтыг сайжруулахад анхаарал хандуулж, худаг, уст цэгийг шинээр гаргах, сэргээн засварлахад зориулан тодорхой хэмжээний хөрөнгө зарцуулж байна.

2009 онд 1249 худаг шинээр ашиглалтанд орсноос 40.4 хувь буюу 505 нь инженерийн хийцтэй, 59.6 хувь буюу 744 нь энгийн уурхайн худаг байна (Хүснэгт 44).

Хүснэгт 44

Шинээр гаргасан худгийн тоо

	2006	2007	2008	2009
Шинээр гаргасан худгийн тоо, бүгд	**1 516**	**1 987**	**1 314**	**1 249**
Инженерийн хийцтэй	345	916	724	505
Энгийн уурхайн	1 171	1 071	590	744

Шинээр гаргасан худгийн 18.4 хувь нь Баруун, 21.9 хувь нь Хангайн, 34.3 хувь нь Төвийн, 22.5 хувь нь Зүүн бүсэд, 2.9 хувь нь Улаанбаатарт байна.

Хүснэгт 45

Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгө

	Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая төг				Үүнээс		
	2006	2007	2008	2009	Улсын төсвийн хөрөнгөөр	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Малчид иргэдийн өөрийн хөрөнгөөр
Дүн	**2 674.0**	**7 539.8**	**7 614.6**	**5 579.6**	**3 262.7**	**1 454.6**	**862.4**

Шинээр худаг гаргахад 2009 онд нийт 5579.6 сая төгрөг зарцуулсны 58.5 хувь нь улсын төсвийн хөрөнгөөр, 26.1 хувь нь гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 15.5 хувь нь малчдын хамтын хөрөнгө буюу бусад эх үүсвэрээр санхүүжигдсэн байна (Хүснэгт 45).

Хүснэгт 46

Засварласан худгийн тоо

	2006	2007	2008	2009
Засварласан худгийн тоо, бүгд	2 142	1 945	1 386	1 428
инженерийн хийцтэй	933	633	324	217
энгийн уурхайн	1 209	1 312	1 062	1 211

2009 онд нийт 1428 худаг засварласнаас 84.8 хувь буюу 1211 нь энгийн уурхайн, 15.2 хувь буюу 217 нь инженерийн хийцтэй худаг байна (Хүснэгт 46).

2009 онд засварласан худгийн 10.4 хувь нь Баруун, 14.4 хувь нь Хангайн, 54.8 хувь нь Төвийн, 18.9 хувь нь Зүүн бүсэд, 1.5 хувь Улаанбаатарт ногдож байна.

Хүснэгт 47

Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгө

	Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая төг				Үүнээс		
	2006	2007	2008	2009	Улсын төсвийн хөрөнгөөр	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Малчид иргэдийн өөрийн хөрөнгөөр
ДҮН	**2 542.3**	**2 366.5**	**1 341.1**	**595.2**	**135.6**	**155.9**	**303.7**

Худгийн засварын ажилд 2009 онд нийт 595.2 сая төгрөг зарцуулсан байна. Нийт зарцуулсан хөрөнгийн 22.8 хувь нь улсын төсвийн хөрөнгөөр, 26.2 хувь нь гадаад орон, олон улын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 51.0 хувь нь малчдын хамтын хөрөнгө буюу бусад эх үүсвэрээр санхүүжигдсэн байна (Хүснэгт 47).

2009 онд 45.0 сая толгой малын багтаамж бүхий 140.7 мянган хашаа тоологдсон байна. Нийт тоологдсон хашааны 11.6 хувь буюу 16.3 мянга нь 2.9 сая малын багтаамжтай дулаан байр, 60.4 хувь буюу 85.0 мянга нь 28.4 сая малын багтаамжтай саравчтай хашаа, 28.0 хувь буюу 39.3 мянга нь 13.6 сая малын багтаамжтай саравчгүй хашаа тус тус байна. Нийт хашааны 22.9 хувь буюу 32.3 мянга нь 3.4 сая малын багтаамжтай бод малын хашаа байна.

2009 оны байдлаар үхэр болон бог мал нэг ээлжийн хашаагаар бүрэн хангагдсаны дээр богийн 13.3 хувь, үхрийн 30.0 хувь нь хоёр ээлжийн хашаатай болжээ.

Хүснэгт 48

Малын хашааны тоо, хангамж

мян.ш

	2000	2003	2006	2009
Хашаа-бүгд	**113.5**	**121.2**	**129.5**	**140.7**
Багтаамж /сая тол/	36.8	29.0	37.2	45.0
Дулаан байр	11.4	14.6	17.2	16.3
Багтаамж /сая тол/	1.8	2.1	3.6	2.9
Саравчтай хашаа	71.2	73.5	79.3	85.0
Багтаамж /сая тол/	19.5	17.0	21.5	28.4
Саравчгүй хашаа	30.9	33.1	33.0	39.3
Багтаамж /сая тол/	15.4	9.8	12.1	13.6
Нийт хашаанаас				
Бодын	23.9	27.9	30.9	32.3
Багтаамж /сая тол/	2.8	2.5	3.4	3.4
Хашааны хангамж:				
бог малын /хувь/	141.3	122.9	112.0	113.3
бод малын /хувь/	89.8	136.4	156.8	130.0

II.3 Мал эмнэлгийн үйлчилгээ

ХХААХҮЯ-ны мэдээгээр 2009 онд халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд давхардсан тоогоор 33.8 сая толгой мал хамрагдаж, нэг малд 102 төгрөгийн, лабораторийн оношлогоо, шинжилгээнд давхардсан тоогоор 0.9 сая толгой мал хамрагдаж, нэг малд 195 төгрөг, гоц халдварт өвчнөөс сэргийлэх вакцинжуулалтад давхардсан тоогоор 6.7 сая толгой мал хамрагдаж, нэг малд 181 төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна (Хүснэгт 49).

Хүснэгт 49

Мал эмнэлгийн арга хэмжээний мэдээ

	Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ			Лабораторийн оношлогоо, шинжилгээ		
	Хамрагдсан малын тоо, мян.тол	Зарцуулсан зардал, сая төг	1 малд ногдох зардал, төг	Хамрагдсан малын тоо, мян.тол	Зарцуулсан зардал, сая төг	1 малд ногдох зардал, төг
2008	37 416.6	3 342.2	89	1 133.5	159.9	141
2009	33 826.0	3 436.1	102	922.1	180.0	195

үргэлжлэл

	Гоц халдварт өвчний вакцинжуулалтын зардал		
	Хамрагдсан малын тоо, мян.тол	Зарцуулсан зардал, сая төг	1 малд ногдох зардал, төг
2008	7 685.0	1 530.5	199
2009	6 718.1	1 217.6	181

II.4 Дэлхийн малын тоо

НҮБ-ын ХХААБ-аас гаргасан мэдээгээр 2007 оны байдлаар дэлхийн хэмжээнд 24.3 сая тэмээ, 58.9 сая адуу, 1360.6 сая үхэр, 1094.8 сая хонь, 832.8 сая ямаа, нийт 3371.5 сая толгой мал байна (Хүснэгт 50).

Хүснэгт 50

Дэлхийн малын тоо, төрлөөр

сая тол

	2004	2005	2006	2007
Бүгд	**3 389.5**	**3 417.5**	**3 432.7**	**3 371.5**
Тэмээ	22.2	21.9	22.0	24.3
Адуу	58.8	58.4	58.4	58.9
Үхэр	1 372.5	1 381.8	1 389.6	1 360.6
Хонь	1 097.8	1 105.4	1 112.5	1 094.8
Ямаа	838.2	850.0	850.2	832.9
		дүнд эзлэх хувь		
Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0
Тэмээ	0.7	0.6	0.6	0.7
Адуу	1.7	1.7	1.7	1.7
Үхэр	40.5	40.4	40.5	40.4
Хонь	32.4	32.3	32.4	32.5
Ямаа	24.7	24.9	24.8	24.7

Дэлхийн хэмжээний малын бүтцийг авч үзвэл нийт малын 0.7 хувийг тэмээ, 1.7 хувийг адуу, 40.4 хувийг нь үхэр, 32.5 хувийг нь хонь, 24.7 хувийг ямаа эзэлж байна.

Манай орны хувьд нийт малын дотор хамгийн олон нь болох ямаа, хонь 43.8-44.6 хувийг эзэлж байгаа бол дэлхийн хэмжээнд хамгийн олон тоотой нь болох үхэр сүрэг 1.4 тэрбумаар тоологдож, нийт малын 40.4 хувийг эзэлдэг байна.

Дэлхийн хэмжээний нийт малын 41.4 хувь нь Ази тивд, 25.4 хувь нь Африк тивд, 19.7 хувь нь Америк тивд, 8.6 хувь нь Европ тивд, 4.9 хувь нь Австрали тивд байна (Хүснэгт 51).

Хүснэгт 51

Дэлхийн малын тоо, бүс, нутгаар

сая тол

	2004	2005	2006	2007
Дэлхий	**3 389.5**	**3 417.5**	**3 432.7**	**3 371.5**
Африк	779.7	778.4	784.2	857.9
Америк	666.3	670.2	672.9	666.1
Ази	1 469.9	1 498.8	1 508.3	1 395.0
Европ	293.3	289.3	287.2	288.5
Австрали	180.3	180.8	180.1	164.0
		дүнд эзлэх хувь		
Дэлхий	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
Африк	23.0	22.8	22.8	25.4
Америк	19.7	19.6	19.6	19.7
Ази	43.4	43.9	43.9	41.4
Европ	8.7	8.5	8.4	8.6
Австрали	5.3	5.3	5.2	4.9

Монгол улс 2007 оны байдлаар дэлхийд адууны тоогоор 7 дугаарт, тэмээний тоогоор 14 дүгээрт, үхрийн тоогоор 75 дугаарт, хонины тоогоор 17 дугаарт, ямааны тоогоор 9 дүгээрт орж байна (Хүснэгт 52).

Хүснэгт 52

Дэлхийн малын тоо, 2007 онд

сая тол

д/д	Улсын нэр	**Адууны тоо**	д/д	Улсын нэр	**Тэмээний тоо**	д/д	Улсын нэр	**Үхрийн тоо**
1	АНУ	9.5	1	Сомали	7.0	1	Бразил	199.8
2	БНХАУ	7.2	2	Судан	4.3	2	Энэтхэг	176.6
3	Мексик	6.4	3	Этиоп	2.4	3	АНУ	97.0
4	Бразил	5.6	4	Нигер	1.6	4	БНХАУ	81.9
5	Аргентин	3.7	5	Мавритани	1.6	5	Аргентин	50.8
6	Колумб	2.4	6	Кени	1.0	6	Этиоп	45.0
7	**Монгол**	**2.2**	7	Мали	0.96	7	Судан	41.0
8	Этиоп	1.8	8	Пакистан	0.9	8	Мексик	31.9
9	ОХУ	1.3	9	Чад	0.7	9	Пакистан	30.7
10	Казахстан	1.2	10	Энэтхэг	0.6	10	Австрали	28.0
11	Румын	0.8	11	Иемен	0.4	11	Колумб	26.7
12	Энэтхэг	0.75	12	Алжир	0.3	12	Бангладеш	25.3
13	Перу	0.7	13	БНХАУ	0.27	13	ОХУ	21.5
14	Герман	0.54	**14**	**Монгол**	**0.26**	14	Франц	19.4
15	Украин	0.5	15	Саудын Араб	0.26	**75**	**Монгол**	**2.4**

үргэлжлэл

д/д	Улсын нэр	**Хонины тоо**	д/д	Улсын нэр	**Ямааны тоо**
1	БНХАУ	146.0	1	БНХАУ	137.7
2	Австрали	85.0	2	Энэтхэг	125.5
3	Энэтхэг	64.3	3	Пакистан	55.2
4	Иран	53.8	4	Бангладеш	52.5
5	Судан	50.9	5	Нигер	52.5
6	Шинэзеланд	38.5	6	Судан	43.0
7	Англи	33.9	7	Иран	25.5
8	Нигер	33.1	8	Этиоп	21.7
9	Пакистан	26.8	**9**	**Монгол**	**18.3**
10	Этиоп	26.1	10	Индонез	14.5
11	Турк	25.5	11	Кени	14.0
12	Өмнөд Африк	25.1	12	Сомали	12.7
13	Сири	22.9	13	Танзани	12.6
14	Испани	22.2	14	Нигер	12.2
15	Алжир	20.2	15	Буркино Фасо	11.4
16	ОХУ	17.5	16	Мали	9.7
17	**Монгол**	**17.0**	17	Бразил	9.5
18	Моракко	16.9	18	Мексик	8.9
19	Бразил	16.2	19	Иемен	8.4
20	Туркменистан	15.5	20	Уганда	8.3

III. ГАЗАР ТАРИАЛАН

III.1 Тариалсан талбай

Тариалсан талбай. Улсын хэмжээгээр 2009 онд нийт 282.2 мян.га-д тариалалт хийсэн нь 2008 оныхоос 89.7 мян.га-гаар буюу 46.6 хувиар өсчээ.

Хүснэгт 53

Тариалсан талбай

мян.га

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008	
						хувь	зөрүү
Нийт тариалсан талбай	189.5	162.0	202.7	192.5	282.2	146.6	89.7
Үр тариа	159.1	126.2	121.8	154.0	252.4	163.9	98.4
Үүнээс: Буудай	153.8	117.9	116.7	150.0	248.9	165.9	98.9
Төмс	9.8	10.7	11.5	12.3	13.5	110.0	1.2
Хүнсний ногоо	5.9	5.9	6.1	6.4	6.5	101.7	0.1
Тэжээлийн ургамал	5.2	3.9	4.9	5.5	3.3	59.6	-2.2
Техникийн ургамал	9.6	15.3	58.4	14.3	6.2	43.4	-8.1

2009 онд тариалсан талбайг ургамлын нэр төрлөөр авч үзвэл: 252.4 мян.га-д үр тариа, 13.5 мян.га-д төмс, 6.5 мян.га-д хүнсний ногоо, 3.3 мян.га-д тэжээлийн ургамал, 6.2 мян.га-д техникийн ургамал тариалсан нь үр тарианы тариалсан талбай 2008 оныхоос 63.9 хувь буюу 98.4 мян.га-гаар, төмсний 10.0 хувь буюу 1.2 мян.га-гаар, хүнсний ногооных 1.7 хувь буюу 0.1 мян.га-гаар тус тус өсч, харин тэжээлийн ургамлынх 40.4 хувь буюу 2.2 мян.га-гаар, техникийн ургамлын тариалсан талбай 56.4 хувь буюу 8.1 мян.га-гаар буурчээ (Хүснэгт 53).

Зураг 14

Үр тариа, төмс, хүнсний ногооны тариалсан талбай

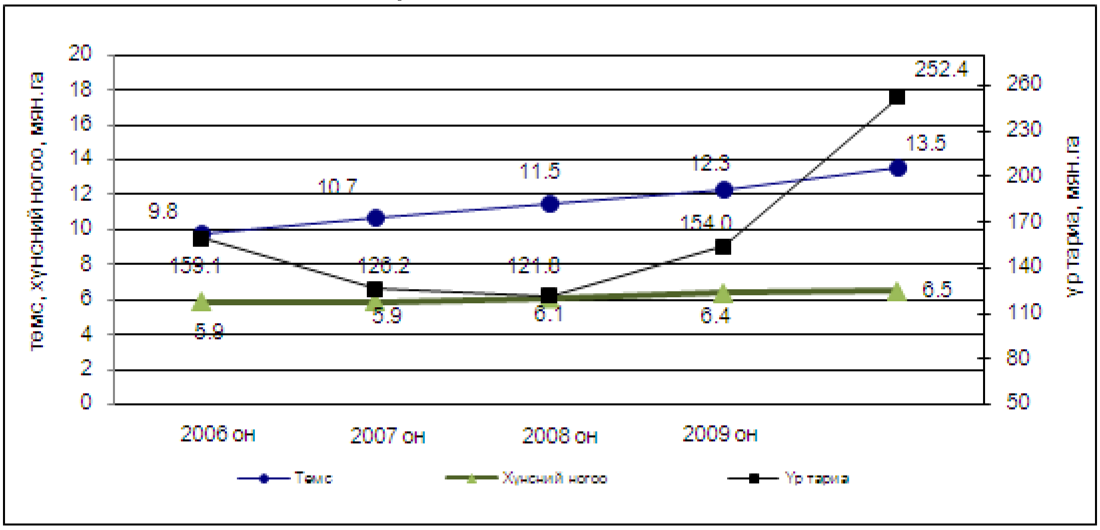

2009 онд тариалсан талбайн бүтцийг авч үзэхэд 89.4 хувийг үр тариа, 4.8 хувийг төмс, 2.3 хувийг хүнсний ногоо, 1.2 хувийг тэжээлийн ургамал, 2.2 хувийг техникийн ургамал эзэлж байна. Үүнийг 2008 оныхтой харьцуулахад нийт тариалсан талбайд үр тарианы талбайн эзлэх хувь 9.5 пунктээр өсч, харин төмс, хүнсний ногоо, тэжээлийн ургамал, техникийн ургамалынх 1.0- 5.2 пунктээр буурсан байна.

Хүснэгт 54

Тариалсан талбай, аж ахуйн төрлөөр

	Үр тариа, мян.га	Төмс, мян.га	Хүнсний ногоо, мян.га	Тэжээлийн ургамал, мян.га	эзлэх хувь			
					Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал
ХАА-н компани, хоршоо	232.0	3.5	0.9	1.6	91.9	25.8	13.7	47.7
Иргэд	20.4	10.0	5.6	1.7	8.1	74.2	86.3	52.3
Бүгд	**252.4**	**13.5**	**6.5**	**3.3**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

2009 онд тариалалт хийсэн нийт талбайн бүтцийг аж ахуйн нэгжийн төрлөөр нь авч үзвэл ХАА-н компани, хоршоонд үр тарианы талбайн 91.9 хувь, тэжээлийн ургамлын талбайн 47.7 хувь нь ногдож байгаа бол иргэд, өрхийн аж ахуйд төмсний талбайн 74.2 хувь, хүнсний ногооны 86.3 хувь, тэжээлийн ургамлын 52.3 хувь нь тус тус ногдож байна (Хүснэгт 54).

“Атрын III аян”-ы хоёрдогч жил 2009 онд тариалсан үр тарианы талбай Төв, Сэлэнгэ, Хэнтий, Дархан-Уул, Өвөрхангай, Хөвсгөл, Булган, Архангай, Завхан аймагт өмнөх оныхоос 1.5-3.1 дахин нэмэгдсэн байна. Харин тэжээлийн ургамлын тариалалт Улаанбаатар болон Баруун бүсээс бусад бүсүүдэд буурсны дотор Сэлэнгэ, Төв аймагт 2.6-3.0 дахин буюу 669.4-932.5 га-гаар багасчээ (Хавсралт 56).

Уринш. 2009 онд 269.0 мян.га талбайд уринш хийсэн нь 2008 оныхоос 14.2 хувиар буюу 33.4 мян.га-гаар их байна. Өмнөх жилүүдэд дунджаар нийт тариалсан талбайн 72.4 хувьд уринш хийж байсан бол 2009 онд тариалсан талбайн 95.3 хувьтай тэнцэх хэмжээний талбайд уринш хийсэн байна (Хүснэгт 55).

Хүснэгт 55

Уринш боловсруулалтын нөлөөлөл

ОН	Тариалсан талбай (мян.га)	Уринш хийсэн талбай (мян.га)
1993	584.8	317.9
1994	470.6	210.7
1995	372.6	245.5
1996	347.8	228.0
1997	333.8	243.8
1998	326.6	232.2
1999	296.3	218.8
2000	209.3	188.6
2001	217.6	274.6
2002	285.7	226.8
2003	225.9	151.7
2004	200.5	144.2
2005	189.5	148.7
2006	162.0	120.1
2007	202.7	146.8
2008	192.5	235.6
2009	282.2	269.0

III.2 Газар тариалангийн үйлдвэрлэл, хураасан ургац

Газар тариалангийн салбарын нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2009 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 416.1 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 205.7 тэрбум төгрөгт хүрч, 2008 оныхтой харьцуулахад оны үнээр 32.3 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 13.6 хувиар тус тус өслөө (Хүснэгт 56).

Хүснэгт 56

Газар тариалангийн салбарын үйлдвэрлэлт

сая төг

	2008	2009*	2009/2008	
			хувь	зөрүү
Тайлант оны үнээр	314 567.0	416 077.7	132.3	101 510.7
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	181 062.1	205 676.6	113.6	24 614.5

*урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Хураасан ургац. Манай улс 2009 онд 391.7 мян.т үр тариа, 151.2 мян.т төмс, 78.0 мян.т хүнсний ногоо, 10.4 мян.т тэжээлийн ургамал хурааж, 912.3 мян.т өвс хадлан бэлтгэсэн нь 2008 оныхоос үр тариа 178.8 мян.т буюу 84.0 хувиар, төмс 16.4 мян.т буюу 12.2 хувиар өсч, хүнсний ногоо 0.6 мян.т буюу 0.7 хувиар, өвс хадлан 118.7 мян.т буюу 11.5 хувиар, тэжээлийн ургамал 9.5 мян.т буюу 48.0 хувиар тус тус буурсан байна (Хүснэгт 57).

Хүснэгт 57

Хураасан ургац

мян.т

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008	
						хувь	зөрүү
Үр тариа	75.5	138.6	114.8	212.9	391.7	184.0	178.8
Үүнээс: Буудай	73.5	127.8	109.6	209.8	388.1	185.0	178.3
Төмс	82.8	109.1	114.5	134.8	151.2	112.2	16.4
Хүнсний ногоо	64.2	70.4	76.4	78.6	78.0	99.3	-0.6
Хадлан	845.1	983.3	933.1	1 031.0	912.3	88.5	-118.7
Тэжээлийн ургамал	8.3	10.2	8.1	19.9	10.4	52.0	-9.5

Монгол улсын Засгийн газраас “Атрын III аян”-ыг өрнүүлснээр ойрын жилүүдэд үзэгдээгүй арвин ургацыг 2009 онд хураан авч, эх орны гурилын хэрэгцээг үндсэндээ дотоодын ургацаар хангах нөхцөл бүрдэв. 2009 онд хураан авсан ургацыг атрын гуравдугаар аяны өмнөх таван жилийн дундажтай зэрэгцүүлж үзвэл хураасан үр тариа 3.2 дахин буюу 269.5 мян.т, төмс 1.6 дахин буюу 59.5 мян.т, хүнсний ногоо 1.2 дахин буюу 15.1 мян.т-оор тус тус өссөн байна.

Хүснэгт 58

Ургац хураалтын хэмжээг “Атрын III аяны” өмнөх таван жилийнхтэй зэрэгцүүлбэл

мян.т

	2003-2007 оны дундаж	2008	2009	2009/2003-2007 оны дундаж	
				хувь	зөрүү
Үр тариа	122.2	212.9	391.7	320.5	269.5
Төмс	91.7	134.8	151.2	164.9	59.5
Хүнсний ногоо	62.9	78.6	78.0	124.0	15.1

2009 онд компани, аж ахуйн нэгж, байгууллага үр тарианы 92.9 хувь, төмсний 24.4 хувь, хүнсний ногооны 17.2 хувь, тэжээлийн ургамлын 53.5 хувийг тус тус хураасан бол иргэд, өрхийн аж ахуй үр тарианы 7.1 хувь, төмсний 75.6 хувь, хүнсний ногооны 82.8 хувь, тэжээлийн ургамлын 46.5 хувийг тус тус үйлдвэрлэсэн байна (Хүснэгт 59).

Хүснэгт 59

Хураасан ургац, аж ахуйн нэгжийн төрлөөр

	Хураасан ургац, мян.т				Эзлэх хувь			
	Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал	Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал
ХАА-н компани, хоршоо	364.0	36.9	13.4	5.5	92.9	24.4	17.2	53.5
Иргэд, өрхийн аж ахуй	27.7	114.3	64.6	4.9	7.1	75.6	82.8	46.5
Бүгд	**391.7**	**151.2**	**78.0**	**10.4**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

2009 онд өмнөх оныхоос үр тариа хураалтын хэмжээ Баян-Өлгийгээс бусад үр тариа тариалдаг бүх аймагт өссөний дотор Сэлэнгэ, Төв, Булган, Хөвсгөл аймагт 15.5-75. 3 мян. т-оор өсчээ.

ХХААХҮЯ-ны мэдээгээр манай оронд хүчит буудайн “Орхон” сорт, зусах буудайн “Дархан-34”, “Дархан-74”сорт, зусах буудайн “Халх гол-1” сорт, мөн усалгаатай улаан буудайн “Юнцо”, “Цагаан дэглий” сортуудыг тариалж байна.

Төмс хураалтын хувьд Ховд, Завхан, Баян-Өлгий, Увс, Архангай, Булган, Өмнөговь аймаг, Улаанбаатар хотод 81.2-3040.8 т-оор буурч, бусад аймгуудад 2.6-12734.8 т-оор өссөн байна. Төмс нь хураан авч буй ургацын хэмжээ болон ач холбогдлоороо буудайн дараа ордог газар тариалангийн гол бүтээгдэхүүн юм. “Монгол төмс” хөтөлбөрөөс сүүлийн жилүүдэд явуулж байгаа судалгааны үр дүнгээр голландын эрт болцтой “Импала” сорт, германы дунд эртийн болцтой “Витара” сортыг нутагшсан сортоор, голландын дунд эртийн болцтой Санте сортыг Улсын сорт сорилтын зөвлөл ашиглахаар баталсан байна. Эдгээр сортыг тариалангийн гол бүс нутгуудад тариалж, тодорхой хэмжээний үрийн нөөцтэй болоод байна.

Хүнсний ногооны хувьд Ховд, Завхан, Архангай, Баянхонгор, Өмнөговь, Орхон, Сэлэнгэ, Сүхбаатар аймгууд болон Улаанбаатар хотод 6.2-4003.0 т-оор буурч, бусад аймгуудад 11.5-2243.2 т-оор өссөн байна.

Техникийн ургамлын хувьд 2009 онд Сэлэнгэ, Төв, Дархан-Уул аймгууд 3.6 мян.т тосны ургамал /рапс/-ыг хураан авсан нь 2008 оныхоос 45.5 хувь буюу 3.0 мян.т-оор бага байна.

Ургац хураалтад нөлөөлсөн хүчин зүйл. 2009 онд үр тариа, төмс, хүнсний ногооны тариалсан талбай болон нэг га-гаас авсан ургацын хэмжээ өмнөх оныхоос өссөн байна. Хураан авсан үр тарианы ургацын хэмжээнд нөлөөлсөн тариалсан талбайн болон га-гийн ургацын хүчин зүйлийн нөлөөллийг судалж үзэхэд 2009 онд үр тариа тариалсан талбайн хэмжээ өмнөх оныхоос 98.5 мянган га-гаар өссөнөөс 135.4 мян.т үр тариа хурааж авсан нь нийт ургацын өсөлтийн 75.7 хувийг, га-гийн ургац 1.7 цн-ээр өссөнөөс 43.4 мян.т үр тариа хурааж авсан нь нийт үр тарианы ургацын өсөлтийн 24.3 хувийг хангасан байна. Мөн хураасан төмсний хувьд тариалсан талбайн өсөлтөөс нийт ургацын өсөлтийн 80.5 хувийг, га-гийн ургацын өсөлтөөс ургацын 19.5 хувийг хангасан байна (Хүснэгт 60).

Хүснэгт 60

2009 оны ургацын хэмжээнд нөлөөлсөн зарим хүчин зүйл

мян.т

	Ургац хураалтын нийт өсөлт (2008 оныхтой харьцуулахад)		Үүнээс			
			Га-гийн ургац нэмэгдсэнээс		Тариалсан талбайн өсөлтөөс	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
Үр тариа	184.0	178.8	24.3	43.4	75.7	135.4
Төмс	112.2	16.4	19.5	3.2	80.5	13.2

Үр тарианы 54.1 хувийг Сэлэнгэ аймаг, 17.2 хувийг Төв аймаг, 12.4 хувийг Булган аймаг тус тус хураан авчээ. Төмс, хүнсний ногооны ургац хураалтын 14.1-37.5 хувь нь Сэлэнгэ, Төв аймагт ногдож байна.

Газар тариалангийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, хэрэглээ. Монгол Улсын Гаалийн ерөнхий газар, Үндэсний статистикийн хорооны албан ёсны статистик мэдээлэлд үндэслэн газар тариалангийн гол нэрийн бүтээгдэхүүний нөөцийг тооцож үзэхэд 2009 онд улсын хэмжээгээр 500.9 мян.т улаан буудай, 130.3 мян.т хүнсний ногоо, 174.4 мян.т төмс зах зээлд нийлүүлэгдсэнээс улаан буудайн 77.5 хувь, хүнсний ногооны 59.9 хувь, төмсний 86.7 хувийг дотоодын үйлдвэрлэлтээр, үлдсэн хувийг импортоор хангасан байна. Улаан буудайны дотоодын үйлдвэрлэлт 2008 оныхоос 178.3 мян.т-оор, төмснийх 16.4 мян.т-оор тус тус өсч, хүнсний ногооных 0.6 мян.т-оор буурсан байна. Улаан буудайны нөөцөнд дотоодын үйлдвэрлэлийн хувийн жин 23.0 пунктээр, төмснийх 7.5 пунктээр, хүнсний ногооных 1.7 пунктээр өмнөх оныхоос өссөн байна.

Хүснэгт 61

Үйлдвэрлэл, хэрэглээний харьцаа

хувь

	Нийт хэрэглээ, (мян.т) (дотоодын үйлдвэр-лэлт+импорт)				Дотоодын үйлдвэрлэлт, мян.т				Дотоодын үйлдвэрлэлт/Нийт хэрэглээ (%)			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Төмс	144.7	144.7	170.2	174.4	109.1	114.5	134.8	151.2	75.4	79.1	79.2	86.7
Хүнсний ногоо	92.8	105.1	135.1	130.3	70.4	76.5	78.6	78.0	75.9	72.7	58.2	59.9
Улаан буудай	230.0	210.4	385.0	500.9	127.8	109.6	209.8	388.1	55.6	52.1	54.5	77.5

2009 онд манай улсад 112.8 мян.т улаан буудай импортоор орж ирсний 77.8 хувийг ОХУ-аас, 22.2 хувийг АНУ-аас авсан байна. Өмнөх оныхтой харьцуулахад ОХУ-аас оруулж ирсэн улаан буудайн гурилын эзлэх хувь 14.5 пунктээр өсч, Казахстан болон БНХАУ-аас оруулж ирсэн гурилын эзлэх хувь 6.9-7.6 пунктээр буурчээ.

Хүснэгт 62

Импортыг үйлдвэрлэл, хэрэглээтэй харьцуулсан хувь

	Үйлдвэрлэлт/хэрэглээ				Импорт/хэрэглээ				Импорт/үйлдвэрлэлт			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Төмс	75.4	79.1	79.2	86.7	20.9	20.9	20.8	13.3	32.6	22.4	26.3	15.3
Хүнсний ногоо	75.9	72.8	58.2	59.9	30.8	27.2	41.8	40.1	22.7	36.4	71.9	67.1
Улаан буудай	55.6	54.2	54.5	77.5	43.8	49.8	45.5	22.5	91.3	48.0	83.5	29.1

"Гаалийн Ерөнхий Газар"-ын статистик мэдээгээр манай улс 2009 онд импортоор 112.8 мян.т улаан буудай, 23.2 мян.т төмс, 52.3 мян.т хүнсний ногоо оруулсан нь өмнөх оныхоос улаан буудайн импорт 58.5 мян.т-оор, төмсний импорт 12.2 мян.т-оор, хүнсний ногооны импорт 4.1 мян.т-оор багассан байна.

2009 онд импортолсон улаан буудай нь манай улсын улаан буудайн хэрэглээний 22.5 хувьтай тэнцэж байгаа нь өмнөх оныхоос 23.0 пунктээр буурчээ.

III.3 Га-гийн ургац

2009 онд нэг га-гаас дунджаар 15.5 цн үр тариа, үүнээс 15.6 цн буудай , 12.6 цн арвай, 10.7 цн овъёос, 111.8 цн төмс, 28.6 цн тэжээлийн ургамал хураан авсан бөгөөд нэг га-гаас авсан ургац тэжээлийн ургамал, овъёосноос бусад төрөл дээр өссөн байна (Хүснэгт 60).

Нэг га-гаас авсан үр тарианы ургац 2008 оныхоос 1.7 цн, буудайных 1.6 цн, төмснийх 2.2 цн-ээр өссөн байна.

Хүснэгт 63

Га-гийн ургац

центнер

Төрөл	2005	2006	2007	2008	2009
Үр тариа	**4.7**	**11.0**	**9.4**	**13.8**	**15.5**
буудай	4.8	10.8	9.4	14.0	15.6
арвай	6.0	36.3	13.8	10.5	12.6
овъёос	6.9	14.8	8.4	11.0	10.7
Төмс	**84.8**	**101.7**	**99.9**	**109.6**	**111.8**

Манай улсын түүхэнд 1985 онд хамгийн их буюу 886.2 мян.тн үр тариа хурааж байх үед га-гаас 13.9 цн үр тариа авч байсан дээд үзүүлэлт 2009 онд 15.5 цн болж шинэчлэгдэв. Тэрчлэн 1989 онд 673.4 мян.га буюу хамгийн их үр тарианы талбайд тариалалт хийсэн байна. 2008 онд хурааж авсан хүнсний ногооны ургац нь 1989 оноос хойшхи хамгийн өндөр ургац байлаа (Хүснэгт 61).

Хүснэгт 64

Хураасан ургац, тариалсан талбай, га-гийн ургацын дээд хэмжээ

	Хураасан ургац		Тариалсан талбай		Га-гийн ургац	
	он	мян.т	он	мян.га	Он	цн
Үр тариа	1985	886.2	1989	673.4	2009	15.5
Үүнээс: Буудай	1985	688.5	1990	532.9	2009	15.6
Төмс	1989	155.5	2009	13.5	1984	130.0
Хүнсний ногоо	2008	78.6	2009	6.5	-	-
Тэжээлийн ургамал	1987	607.9	1988	169.5	-	-
Хадлан	1958	1 781.0	-	-	-	-

2009 онд га-гаас хураан авсан үр тариа Архангай, Увс, Орхоноос бусад аймгуудад 0.4-6.4 цн-ээр өссөн байна.

Га-гаас хураан авсан төмс Завхан, Архангай, Булган, Дорноговь, Баян-Өлгий, Өмнөговь, Увс, Улаанбаатар зэрэг 14 аймаг, хотод 1.0-37.2 цн-ээр буурч, бусад аймгуудад 4.4-40.1 цн-ээр өсчээ.

2009 оны хувьд Монгол Улсын Засгийн газраас батлан хэрэгжүүлсэн "Атрын гурав дахь аян", технологийн шинэчлэл болон тариалангийн бүс нутгуудаар хур бороо элбэг орж зуншлага сайн байсан зэрэг нь ургацын хэмжээг нэмэгдүүлэхэд нөлөөлжээ.

Хүснэгт 65

Га-аас хураасан төмс, хүнсний ногооны ургац, аж ахуйн төрлөөр

	Нийт			ХАА-н компани			Иргэд, өрхийн аж ахуй		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Үр тариа	9.4	13.8	15.5	9.5	13.9	15.7	7.1	12.0	13.6
Төмс	99.9	109.6	111.8	93.1	98.8	105.7	101.8	112.7	114.1

III.4 Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар

Газрын харилцаа, геодези зураг, зүйн газрын мэдээгээр 2009 онд хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газрын хэмжээ 115.6 сая га болж, 2008 оныхоос 238.5 мян. га-гаар буурсан байна. Үүний дотор бэлчээрийн талбай 257.9 мян.га-гаар буурч, харин хадлангийн талбай 1.8 мян.га, тариалангийн талбай 70.3 мян.га-гаар өссөн байна.

Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газрын 96.2 хувийг бэлчээрийн талбай, 1.6 хувийг хадлангийн талбай, 0.8 хувийг тариалангийн талбай, 1.4 хувийг бусад газар эзэлж байна (Хүснэгт 66).

Хүснэгт 66

ХАА-н эдэлбэр газар

мян.га

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008 %
Хөдөө аж ахуйн газар	115 232.6	116 037.6	115 992.8	115 824.7	115 586.2	99.8
- Бэлчээр	110 929.6	111 729.0	111 679.8	111 485.2	111 227.3	99.8
- Хадлан	1 822.8	1 821.4	1 823.0	1 823.2	1 825.0	100.1
- Тариалан	697.0	697.8	704.5	835.7	906.0	108.4
- Атаржсан газар	478.4	479.5	472.5	363.3	312.1	85.9
- ХАА-н бусад хэрэгцээний газар	43.3	48.4	51.4	55.7	54.2	97.3
- ХАА-н хэрэгцээнд тохиромжгүй газар	1 261.4	1 261.6	1 261.6	1 261.6	1 261.6	100.0

ДҮГНЭЛТ

2009 оны жилийн эцсийн мал тооллогын дүнгээр малын тоо 44.0 сая толгойд хүрч, өмнөх оныхоос 735.4 мянгаар буюу 1.7 хувиар өслөө. Малын тоо толгойн өсөлт нь үндсэндээ бог малын өсөлтөөр хангагдсан бөгөөд нийт өсөлтийн 86.6 хувийг хонь, 9.1 хувийг үхэр, 3.3 хувийг адуу, 1.0 хувийг тэмээний өсөлт хангасан байна.

Мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 2009 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 966.7 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оныхтой харьцуулахад 0.5 хувиар өслөө. 2009 онд нядалгааны жингээр 264.4 мян. т мах, 493.7 мян. т сүү, 22.4 мян. т хонины ноос, 6.4 мян. т ноолуур, 1.0 мян. т тэмээний ноос, 12.7 сая ширхэг арьс, шир үйлдвэрлэсэн нь өмнөх оныхоос 7.5-30.3 хувиар өссөн байна

2009 онд аминдаа малтай 226.6 мянган өрх байгаагийн 170.1 мянга нь малчин өрх байна. Мал аж ахуйн салбарт нийт 349.3 мянган малчид ажиллаж байна.

2009 онд тоологдсон нийт малын 89.3 хувь буюу 39.3 сая нь малчин өрхийн эзэмшилд байгаа бөгөөд нэг малчин өрхөд дунджаар 231 толгой мал, үүний дотор тэмээ 1, адуу 12, үхэр 13, хонь 102, ямаа 103 ногдож байна.

2009 оны мал тооллогоор нийт малчин өрхийн 77.2 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 68.9 хувь нь телевизортой, 23.6 хувь нь авто машинтай, 36.9 хувь нь мотоцикльтой, 1.6 хувь нь трактортой байна.

Бэлтгэсэн махны 8.1 хувь, сүүний 3.9 хувьтай тэнцэх хэмжээний бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрийн аргаар боловсруулжээ. Тэрчлэн нийт үйлдвэрлэсэн ноосны 5.5 хувьтай тэнцэх угаасан ноос, ноолуурын 25.0 хувьтай тэнцэх самнасан ноолуурыг үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн байна.

Мөн улсын хэмжээнд бэлтгэсэн үхрийн ширний дөнгөж 12.9 хувь, хонины арьсны 6.7 хувь, ямааны арьсны 8.1 хувийг дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан байна.

Дээрхээс үзэхэд мах, сүүг орон нутагт үндсэндээ гар аргаар боловсруулсан хэвээр байгаа бөгөөд, харин арьс, шир, ноос, ноолуурын багахан хувийг дотоодын үйлдвэрт боловсруулж, ихэнх хэсэг нь нэмэгдсэн өртөг шингээгүй, боловсруулалт хийлгүйгээр угаасан, самнасан төдийхнээр гадаад зах зээлд гарч байна.

2009 онд бэлтгэсэн хонины ноосны 25.0 хувь буюу 5.6 мянган тонныг экспортлосон нь өмнөх оныхоос 39.7 хувиар буурчээ. Орон нутгийн эсгий хийдэг үйлдвэр, эсгий гутлын үйлдвэр үлдэх ноосны нөөцийг бүрэн ашиглаж чадахгүй байгаа бөгөөд борлуулах зах зээл байхгүйгээс багагүй хэмжээний хонины ноос хаягдаж үрэгдэж байна. Бэлтгэсэн ямааны ноолуурын 56.3 хувь буюу 3.6 мянган тонн бохир ноолуурыг экспортод гаргажээ. Мөн 2009 онд бэлтгэсэн адууны ширний 77.8 хувь буюу 264.8 мянган ширхэгийг боловсруулалт хийлгүйгээр экспортод гаргасан байна.

Дотоодын үйлдвэрийн түүхий эд болох мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүн ноос, ноолуурын ихэнх хувь нь боловсруулалт хийлгүйгээр гадаад зах зээлд гарсан хэвээр байна. Иймд бүс нутгийн тулгуур төв болон шаардлагатай газруудад нь мал аж ахуйн түүхий эдэд анхан шатны боловсруулалт хийх, хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн, эцсийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрийг барьж байгуулах нь чухал шаардлагатай болж байна

Мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэлд гарч байгаа өсөлт нь малын тооноос хамаарч байгаа бөгөөд цаашид нэг малын ашиг шим, чанарын үзүүлэлтэд анхаарлаа хандуулж, энэ чиглэлээр тодорхой арга хэмжээг үе шаттайгаар авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна. Ялангуяа мал аж ахуйн салбарт шинэчлэл хийж, газар тариалангийн бүс нутагт ашиг шим өндөртэй мал өсгөж үржүүлэх, малыг суурин болон бэлчээрийн хосолсон маллагаанд шилжүүлэх, малчдын хөдөлмөрийг хоршуулах, бэлчээрийг усжуулахад чиглэсэн арга хэмжээ ихээхэн чухал байна.

Бэлчээр ашиглалтын менежментэд эргэлтийн шинжтэй бодлого боловсруулан, хууль, эрх зүйн үндэслэлийг бий болгох шаардлагатай болов. Манай улсын бэлчээрийн нөөц өнгөрсөн дөч гаруй жилийн хугацаанд 9.0 сая га-гаар багассан байхад хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо 20.2 сая толгойгоор өсчээ. Нөгөөтэйгүүр бэлчээр маань жилээс жилд урдаасаа хойшоогоо чиглэсэн цөлжилтэнд автагдан, өвс ургамлын бүтэц, гарц нь хомсдсоор байна. Бэлчээрт бодитой сөргөөр нөлөөлж байгаа бас нэг зүйл бол ус, худагтай газар хэт олон айл, мал улирал дамжин бөөгнөрөн нутаглаж, бэлчээрийг талхлан доройтуулж байгаа явдал юм.

Бэлчээрийг сэлгэн ашиглах, отор нүүдэл хийх явдлыг зайлшгүй болгох хөшүүрэг бүхий механизмийг малчдын дунд бий болгох шаардлагатай байна.

Бэлчээрийн доройтол нь малын тоо толгойг хязгаартай байлгахыг шаардаж байна. Ялангуяа бэлчээрт халтай ямаан сүргийн тоо толгойг хязгаарлах, бог малын хувьд өсгөж үржүүлж ирсэн уламжлалт харьцаа 75:25 хувь буюу 3 хонь, 1 ямаа гэсэн харьцаагаар өсгөж үржүүлэхэд татварын бодлогоор зохицуулах нь зүйтэй.

100 га бэлчээрийн талбайд улсын дунджаар хонин толгойд шилжүүлсэн 61 толгой мал ногдож байгаа бол Дорнод аймагт 30 мал ногдож байгаа нь 2 дахин доогуур байна. Бэлчээрийн даац нь хүндэрсэн зарим аймаг, сумдаас үхэр, адуу, хонин сүргийг өсгөхөөр харьцангуй эзгүйрсэн Дорнод аймгийн Халхголын сав нутагт хүн, малыг байршуулж, худаг усаар хангах арга хэмжээг авч явуулж болох юм.

Газар тариалангийн салбарын нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт 2009 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 416.1 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 205.7 тэрбум төгрөгт хүрч, 2008 оныхтой харьцуулахад оны үнээр 32.3 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 13.6 хувиар тус тус өслөө.

2009 онд 282.2 мянган га талбайд тариалалт хийж, 391.7 мян. т үр тариа, 151.2 мян. т төмс, 78.0 мян. т хүнсний ногоо хураасан нь 2008 оныхоос үр тариа 1.8 дахин, төмс 12.2 хувиар өсч, хүнсний ногоо 0.7 хувиар буурсан байна. Улсын хэмжээнд нэг га-гаас дунджаар 15.5 цн үр тариа, 111.8 цн төмс хураасан нь 2008 оныхоос үр тариа 1.7 цн-ээр, төмс 2.2 цн-ээр их байна.

2010 онд "атрын III аяны" хүрээнд газар тариалангийн салбарт хүрсэн түвшинг улам ахиулахад, үр тариа, төмсний эх орны хэрэгцээг бүрэн хангаж, улмаар экспортын бүтээгдэхүүний эх сурвалж болгох нь ихээхэн ач холбогдолтой юм. Үүнийг амжилттай хэрэгжүүлэх, нөгөөтэйгүүр малын тэжээлийн найдвартай нөөц бүрдүүлэхэд усалгаатай газар тариаланг хөгжүүлэх явдлыг шинэ шатанд гаргах шаардлагатай байна.

Монголын гол мөрний усны нөөцийн 60 хувь нь гадагшаагаа гардаг гэсэн судалгаа байдаг. Ийм онцлог нөхцлийг харгалзан үзвэл хаврын цасны ус, зуны борооны үерийн усны нөөцийн тодорхой хэсгийг далан хаалт байгуулж усан санд хуримтлуулах замаар газар тариалан, мал аж ахуйд ашиглах нь хуурай уур амьсгалтай манай орны хувьд зайлшгүй хийгдэх ажил болж байна.

Хамгийн гол асуудал бол орон нутагт хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүнийг хадгалах, боловсруулах, борлуулах чиглэлээр жижиг, дунд үйлдвэрүүдийг байгуулах, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүнийг бэлтгэх төвлөрсөн цэгүүд, хадгалах, хөргөх агуулах, зоорийг бий болгох, сэргээх нь чухал байна.

ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО

МАЛТАЙ ӨРХ, МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

Аймаг	Малтай өрхийн тоо			Малчин өрхийн тоо			Аймаг
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	
ДҮН	**226 116**	**227 547**	**226 649**	**171 588**	**171 124**	**170 142**	**ДҮН**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**65 699**	**65 672**	**64 107**	**49 848**	**48 051**	**46 837**	**ДҮН**
БӨ	15 126	14 998	14 930	11 102	9 723	10 380	БӨ
ГО	10 448	10 606	10 200	8 371	8 241	8 033	ГО
ЗА	13 762	13 843	13 295	10 822	10 782	10 098	ЗА
УВ	13 993	13 603	13 191	10 139	9 905	9 392	УВ
ХО	12 370	12 622	12 491	9 414	9 400	8 934	ХО
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**83 296**	**84 497**	**84 381**	**69 344**	**69 970**	**69 708**	**ДҮН**
АР	18 585	18 584	18 526	16 123	15 858	15 732	АР
БХ	13 792	14 121	14 196	11 595	11 581	11 593	БХ
БУ	9 383	9 794	9 956	7 376	7 739	7 791	БУ
ОР	1 484	1 599	1 446	944	1 254	1 012	ОР
ӨВ	19 964	20 062	19 888	16 575	17 015	16 855	ӨВ
ХӨ	20 088	20 337	20 369	16 731	16 523	16 725	ХӨ
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**45 003**	**46 390**	**47 342**	**31 230**	**31 844**	**32 620**	**ДҮН**
ГС	774	751	730	522	503	495	ГС
ДА	2 282	2 546	2 746	976	1 121	1 309	ДА
ДО	4 344	4 231	4 441	3 430	3 305	3 353	ДО
ДУ	8 675	8 586	8 376	7 631	7 510	7 132	ДУ
ӨМ	7 304	7 579	7 638	6 258	6 408	6 301	ӨМ
СЭ	8 149	9 014	9 382	3 158	3 841	4 341	СЭ
ТӨ	13 475	13 683	14 029	9 255	9 156	9 689	ТӨ
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**25 171**	**24 986**	**24 943**	**18 567**	**18 765**	**18 313**	**ДҮН**
ДД	6 784	6 877	6 715	4 391	4 574	4 432	ДД
СҮ	9 244	8 933	9 075	6 925	6 746	7 057	СҮ
ХЭ	9 143	9 176	9 153	7 251	7 445	6 824	ХЭ
			УЛААНБААТАР				
УБ	**6 947**	**6 002**	**5 876**	**2 599**	**2 494**	**2 664**	**УБ**

МАЛЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

Малчдын тоо						
2007	2008	2009	Үүнээс			Нийт малчдаас эмэгтэй
			16-34 настай	эр 35-59, эм 35-54 настай	эр 60, эм 55-аас дээш насны	
366 199	**360 255**	**349 303**	**157 514**	**143 617**	**48 172**	**161 839**
		БАРУУН БҮС				
108 704	**105 094**	**100 364**	**45 786**	**40 775**	**13 803**	**47 144**
23 682	22 886	21 141	10 589	8 189	2 363	9 949
17 945	17 207	16 359	7 486	6 828	2 045	7 840
23 737	22 586	21 696	9 497	8 939	3 260	10 333
21 902	20 640	19 606	9 109	8 147	2 350	9 180
21 438	21 775	21 562	9 105	8 672	3 785	9 842
		ХАНГАЙН БҮС				
146 164	**145 666**	**141 644**	**65 691**	**57 545**	**18 408**	**66 693**
32 892	34 563	31 256	13 693	13 403	4 160	14 473
24 251	23 969	23 681	12 198	9 019	2 464	11 324
15 123	14 528	15 521	6 340	6 918	2 263	7 305
1 917	2 328	2 087	751	848	488	923
33 587	33 985	32 847	15 344	12 823	4 680	15 092
38 394	36 293	36 252	17 365	14 534	4 353	17 576
		ТӨВИЙН БҮС				
64 289	**64 012**	**63 933**	**26 649**	**27 425**	**9 859**	**28 646**
974	922	788	287	361	140	403
2 244	2 521	2 784	949	1 223	612	1 136
7 239	6 914	6 774	3 057	2 701	1 016	3 064
15 910	15 315	14 535	6 562	5 793	2 180	6 711
12 261	11 926	11 612	5 614	4 677	1 321	5 453
6 731	7 552	9 123	3 503	4 094	1 526	3 715
18 930	18 862	18 317	6 677	8 576	3 064	8 164
		ЗҮҮН БҮС				
40 632	**39 387**	**38 003**	**17 898**	**15 768**	**4 337**	**16 870**
9 097	9 187	8 499	3 723	3 499	1 277	3 774
17 012	15 737	15 973	8 301	6 292	1 380	7 148
14 523	14 463	13 531	5 874	5 977	1 680	5 948
		УЛААНБААТАР				
6 410	**6 096**	**5 359**	**1 490**	**2 104**	**1 765**	**2 486**

МАЛЧДЫН СОЁЛ, АХУЙН НӨХЦЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2009 онд

	Малчин өрхийн тоо	Сум, дүүргийн тоо	Баг, хорооны тоо	Цахилгаан гэрэлтэй	Үүнээс		
					Нарны	Салхины	Бусад
ДҮН	**170 142**	**340**	**1 669**	**131 338**	**113 258**	**5 896**	**12 184**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**46 837**	**92**	**465**	**41 459**	**39 583**	**94**	**1 782**
БӨ	10 380	14	85	9 194	8 439	9	746
ГО	8 033	18	83	7 179	6 978	21	180
ЗА	10 098	24	114	9 310	9 188	24	98
УВ	9 392	19	92	7 497	6 999	14	484
ХО	8 934	17	91	8 279	7 979	26	274
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**69 708**	**100**	**518**	**49 278**	**45 107**	**1 157**	**3 014**
АР	15 732	19	99	10 134	9 303	266	565
БХ	11 593	20	100	9 121	8 883	26	212
БУ	7 791	16	74	5 374	4 908	128	338
ОР	1 012	2	15	1 199	719	8	472
ӨВ	16 855	19	105	12 285	10 762	405	1 118
ХӨ	16 725	24	125	11 165	10 532	324	309
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**32 620**	**95**	**357**	**24 574**	**17 877**	**2 246**	**4 451**
ГС	495	3	10	389	256	51	82
ДА	1 309	4	24	1 671	558	2	1 111
ДО	3 353	14	58	2 069	1 251	535	283
ДУ	7 132	15	66	5 217	4 609	298	310
ӨМ	6 301	15	53	5 407	3 388	945	1 074
СЭ	4 341	17	49	3 030	2 621	22	387
ТӨ	9 689	27	97	6 791	5 194	393	1 204
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**18 313**	**44**	**197**	**13 884**	**10 148**	**2 276**	**1 460**
ДД	4 432	14	63	4 510	2 411	1 365	734
СҮ	7 057	13	51	5 306	4 445	604	257
ХЭ	6 824	17	83	4 068	3 292	307	469
			УЛААНБААТАР				
УБ	**2 664**	**9**	**132**	**2 143**	**543**	**123**	**1 477**

Хавсралт 3-ын үргэлжлэл

	Телевизор-той	Авто машинтай		Мотоцикльтэй		Трактортой		Хийсэн эсгий /м/	Малын хашаатай өрх	Худагтай өрх
		Өрхийн тоо	Машины тоо	Өрхийн тоо	Мотоцик-лийн тоо	Өрхийн тоо	Тракто-рын тоо			
ДҮН	**117 296**	**40 208**	**41 519**	**62 712**	**63 268**	**2 784**	**2 836**	**137 958**	**120 418**	**32 766**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**38 739**	**11 685**	**12 114**	**17 874**	**17 977**	**466**	**475**	**52 742**	**31 975**	**6 672**
БӨ	8 935	2 862	3 004	2 437	2 437	68	72	21 848	7 227	1 902
ГО	6 831	2 377	2 496	4 294	4 348	45	46	2 306	4 683	1 437
ЗА	7 951	2 482	2 531	4 260	4 286	106	110	7 937	6 910	475
УВ	6 993	1 789	1 833	3 589	3 606	109	109	13 189	6 430	739
ХО	8 029	2 175	2 250	3 294	3 300	138	138	7 462	6 725	2 119
				ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**44 768**	**13 271**	**13 573**	**25 625**	**25 869**	**769**	**776**	**50 211**	**50 996**	**7 354**
АР	8 163	2 938	3 013	3 964	4 005	107	107	1 038	13 973	839
БХ	8 514	2 433	2 478	6 329	6 357	50	50	5 975	5 741	2 612
БУ	5 203	1 827	1 918	2 237	2 282	310	314	353	6 091	441
ОР	1 140	251	251	227	227	38	38	131	1 101	375
ӨВ	10 901	3 070	3 128	7 197	7 300	64	66	38 605	10 013	2 204
ХӨ	10 847	2 752	2 785	5 671	5 698	200	201	4 109	14 077	883
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**20 162**	**10 106**	**10 396**	**12 456**	**12 597**	**693**	**724**	**33 509**	**23 860**	**12 847**
ГС	338	129	135	189	193	12	15	42	376	220
ДА	1 131	656	675	174	174	71	71	1 240	1 687	813
ДО	1 472	886	915	1 213	1 224	8	8	1 230	2 306	2057
ДУ	4 817	2 345	2 364	4 250	4 282	14	14	7 865	4 848	3360
ӨМ	3 871	1 730	1 775	3 652	3 726	36	36	8 945	3 930	3971
СЭ	2 652	1 425	1 507	659	660	268	291	589	4 416	916
ТӨ	5 881	2 935	3 025	2 319	2 338	284	289	13 598	6 297	1 510
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**11 450**	**4 429**	**4 633**	**6 444**	**6 511**	**780**	**784**	**1 469**	**11 125**	**5 672**
ДД	3 140	879	935	1 644	1 660	309	312	30	3 117	2 363
СҮ	4 361	1 698	1 758	2 786	2 797	42	42	1 239	2 769	2 110
ХЭ	3 949	1 852	1 940	2 014	2 054	429	430	200	5 239	1 199
				УЛААНБААТАР						
УБ	**2 177**	**717**	**803**	**313**	**314**	**76**	**77**	**28**	**2 462**	**221**

Хавсралт 3-ын үргэлжлэл

	Малчин өрхийн тоонд харьцуулбал /хувиар/											
	Цахилгаан гэрэлтэй		Телевизортой		Машинтай		Мотоцикльтэй		Трактортой		Малын хашаатай өрх	Худагтай өрх
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009		
ДҮН	**75.4**	**77.2**	**65.3**	**68.9**	**22.7**	**23.6**	**37.1**	**36.9**	**1.7**	**1.6**	**70.8**	**19.3**
					БАРУУН БҮС							
ДҮН	**89.5**	**88.5**	**78.6**	**82.7**	**24.1**	**24.9**	**38.0**	**38.2**	**1.0**	**1.0**	**68.3**	**14.2**
БӨ	90.9	88.6	81.9	86.1	26.8	27.6	26.0	23.5	0.8	0.7	69.6	18.3
ГО	92.3	89.4	77.5	85.0	28.6	29.6	52.3	53.5	0.5	0.6	58.3	17.9
ЗА	92.0	92.2	86.1	78.7	27.0	24.6	44.0	42.2	1.3	1.0	68.4	4.7
УВ	76.9	79.8	59.8	74.5	15.5	19.0	34.0	38.2	1.2	1.2	68.5	7.9
ХО	95.8	92.7	87.4	89.9	22.9	24.3	34.9	36.9	1.1	1.5	75.3	23.7
					ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	**67.9**	**70.7**	**57.8**	**64.2**	**18.2**	**19.0**	**37.2**	**36.8**	**1.3**	**1.1**	**73.2**	**10.5**
АР	60.9	64.4	47.0	51.9	16.9	18.7	28.1	25.2	0.8	0.7	88.8	5.3
БХ	73.9	78.7	64.1	73.4	19.7	21.0	53.4	54.6	0.4	0.4	49.5	22.5
БУ	66.9	69.0	64.5	66.8	23.7	23.5	29.0	28.7	6.1	4.0	78.2	5.7
ОР	93.5	118.5	77.1	112.6	20.2	24.8	16.3	22.4	1.4	3.8	108.8	37.1
ӨВ	67.9	72.9	54.5	64.7	16.9	18.2	41.4	42.7	0.3	0.4	59.4	13.1
ХӨ	69.1	66.8	62.6	64.9	17.0	16.5	35.7	33.9	1.3	1.2	84.2	5.3
					ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	**74.0**	**75.3**	**62.5**	**61.8**	**28.8**	**31.0**	**38.3**	**38.2**	**2.5**	**2.1**	**73.1**	**39.4**
ГС	87.9	78.6	63.2	68.3	29.6	26.1	56.1	38.2	1.2	2.4	76.0	44.4
ДА	98.7	127.7	71.0	86.4	45.6	50.1	13.0	13.3	9.8	5.4	128.9	62.1
ДО	72.1	61.7	54.4	43.9	27.0	26.4	39.4	36.2	0.5	0.2	68.8	61.3
ДУ	67.4	73.1	62.9	67.5	30.4	32.9	56.4	59.6	0.3	0.2	68.0	47.1
ӨМ	83.3	85.8	62.7	61.4	27.1	27.5	55.6	58.0	0.5	0.6	62.4	63.0
СЭ	71.7	69.8	67.5	61.1	28.9	32.8	13.6	15.2	6.6	6.2	101.7	21.1
ТӨ	70.7	70.1	61.8	60.7	27.2	30.3	23.5	23.9	3.8	2.9	65.0	15.6
					ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	**73.0**	**75.8**	**62.4**	**62.5**	**22.4**	**24.2**	**35.9**	**35.2**	**3.9**	**4.3**	**60.7**	**31.0**
ДД	88.8	101.8	72.2	70.8	20.4	19.8	38.5	37.1	7.3	7.0	70.3	53.3
СҮ	78.4	75.2	71.2	61.8	21.2	24.1	41.4	39.5	0.8	0.6	39.2	29.9
ХЭ	58.3	59.6	48.5	57.9	24.7	27.1	29.4	29.5	4.7	6.3	76.8	17.6
					УЛААНБААТАР							
УБ	**47.0**	**80.4**	**74.4**	**81.7**	**44.8**	**26.9**	**10.4**	**11.7**	**1.9**	**2.9**	**92.4**	**8.3**

Хавсралт 4

МАЛТАЙ ӨРХИЙН ТОО, малын тооны бүлэглэлтээр, бүс, аймаг, нийслэлээр

	10 хүртэл малтай		11-30 малтай		31-50 малтай		51-100 малтай		101-200 малтай		201-500 малтай	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
ДҮН	**17 391**	**17 344**	**23 202**	**23 757**	**20 707**	**20 541**	**40 168**	**37 080**	**54 469**	**54 828**	**54 265**	**54 865**
БАРУУН БҮС												
ДҮН	**3 858**	**4 436**	**5 437**	**6 259**	**5 895**	**6 379**	**12 274**	**11 678**	**17 523**	**17 203**	**16 393**	**14 739**
БӨ	1 836	2 142	1 816	2 332	1 841	2 055	3 905	3 515	3 704	3 749	1 610	1 050
ГО	113	141	480	647	638	752	1 714	1 670	3 083	2 953	3 607	3 303
ЗА	522	537	1 025	1 039	1 069	1 229	2 276	2 202	3 636	3 370	3 923	3 753
УВ	845	881	1 256	1 267	1 181	1 185	2 324	2 151	3 621	3 688	3 531	3 296
ХО	542	735	860	974	1 166	1 158	2 055	2 140	3 479	3 443	3 722	3 337
ХАНГАЙН БҮС												
ДҮН	**3 889**	**3 693**	**8 186**	**7 951**	**7 913**	**7 352**	**16 048**	**14 407**	**21 853**	**22 656**	**20 703**	**21 789**
АР	953	817	1 964	1 787	1 883	1 681	3 779	3 297	4 538	5 057	4 223	4 487
БХ	335	324	1 235	1 257	1 215	1 255	2 700	2 522	3 960	4 086	3 861	3 916
БУ	574	607	881	756	749	689	1 707	1 536	2 042	2 141	2 500	2 686
ОР	132	111	345	302	356	282	260	236	220	193	163	191
ӨВ	732	696	1 832	1 858	1 887	1 761	4 221	3 531	5 632	5 699	4 764	5 231
ХӨ	1 163	1 138	1 929	1 991	1 823	1 684	3 381	3 285	5 461	5 480	5 192	5 278
ТӨВИЙН БҮС												
ДҮН	**4 967**	**4 752**	**5 060**	**5 150**	**3 820**	**3 958**	**6 686**	**6 393**	**9 623**	**9 403**	**11 760**	**12 378**
ГС	35	49	86	91	73	65	96	136	163	161	219	153
ДА	709	845	469	503	290	226	310	280	288	334	327	386
ДО	180	144	346	354	349	309	670	670	1 002	992	1 282	1 448
ДУ	167	90	515	518	559	549	1 230	1 113	2 234	2 034	2 997	2 967
ӨМ	84	85	467	467	571	556	1 201	1 252	2 017	1 848	2 620	2 725
СЭ	2 279	2 141	1 481	1 599	881	1 120	1 102	1 042	1 221	1 258	1 262	1 388
ТӨ	1 513	1 398	1 696	1 618	1 097	1 133	2 077	1 900	2 698	2 776	3 053	3 311
ЗҮҮН БҮС												
ДҮН	**2 391**	**2 118**	**3 316**	**3 032**	**2 543**	**2 341**	**4 180**	**3 996**	**4 938**	**4 998**	**5 037**	**5 584**
ДД	915	827	1 028	950	768	620	1 034	1 045	1 138	1 165	1 221	1 360
СҮ	650	505	1 095	1 036	892	902	1 698	1 656	2 088	2 067	1 906	2 101
ХЭ	826	786	1 193	1 046	883	819	1 448	1 295	1 712	1 766	1 910	2 123
УЛААНБААТАР												
УБ	**2 286**	**2 345**	**1 203**	**1 365**	**536**	**511**	**980**	**606**	**532**	**568**	**372**	**375**

Хавсралт 4-ийн үргэлжлэл

	501-999 малтай		1000-1499 малтай		1500-2000 малтай		2001-ээс дээш малтай		Бүгд	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
ДҮН	**13 337**	**14 124**	**3 501**	**3 508**	**325**	**403**	**182**	**199**	**227 547**	**226 649**
БАРУУН БҮС										
ДҮН	**3 236**	**2 630**	**935**	**674**	**72**	**72**	**49**	**37**	**65 672**	**64 107**
БӨ	219	62	57	15	2	6	8	4	14 998	14 930
ГО	792	599	150	116	15	10	14	9	10 606	10 200
ЗА	954	844	391	277	30	29	17	15	13 843	13 295
УВ	645	572	189	136	8	12	3	3	13 603	13 191
ХО	626	553	148	130	17	15	7	6	12 622	12 491
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	**4 539**	**5 027**	**1 214**	**1 318**	**96**	**117**	**56**	**71**	**84 497**	**84 381**
АР	893	982	310	367	26	29	15	22	18 584	18 526
БХ	643	651	155	167	12	10	5	8	14 121	14 196
БУ	1 014	1 186	279	296	29	38	19	21	9 794	9 956
ОР	103	116	19	14	-	-	1	1	1 599	1 446
ӨВ	793	892	180	193	14	18	7	9	20 062	19 888
ХӨ	1 093	1 200	271	281	15	22	9	10	20 337	20 369
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	**3 555**	**4 244**	**818**	**929**	**68**	**96**	**33**	**39**	**46 390**	**47 342**
ГС	57	53	19	14	3	8	-	-	751	730
ДА	106	132	45	36	1	4	1	-	2 546	2 746
ДО	352	446	48	73	1	3	1	2	4 231	4 441
ДУ	774	967	100	123	8	13	2	2	8 586	8 376
ӨМ	550	607	63	91	5	6	1	1	7 579	7 638
СЭ	589	659	177	153	16	17	6	5	9 014	9 382
ТӨ	1 127	1 380	366	439	34	45	22	29	13 683	14 029
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	**1 937**	**2 135**	**515**	**574**	**86**	**116**	**43**	**49**	**24 986**	**24 943**
ДД	589	566	130	123	38	44	16	15	6 877	6 715
СҮ	485	633	107	157	7	12	5	6	8 933	9 075
ХЭ	863	936	278	294	41	60	22	28	9 176	9 153
УЛААНБААТАР										
УБ	**70**	**88**	**19**	**13**	**3**	**2**	**1**	**3**	**6 002**	**5 876**

МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, малын тооны бүлэглэлтээр, бүс, аймаг, нийслэлээр , 2009 онд

	10 хүртэл малтай	11-30 малтай	31-50 малтай	51-100 малтай	101-200 малтай
ДҮН	**4 971**	**12 144**	**12 307**	**26 858**	**46 011**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**1 131**	**2 711**	**3 584**	**8 579**	**14 220**
БӨ	311	753	1 226	3 209	3 701
ГО	46	302	427	1 090	2 440
ЗА	234	621	724	1 575	2 584
УВ	279	529	581	1 313	2 886
ХО	261	506	626	1 392	2 609
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**2 142**	**5 198**	**5 069**	**11 035**	**19 599**
АР	526	1 257	1 262	2 655	4 466
БХ	189	736	837	1 863	3 480
БУ	259	394	407	1 069	1 744
ОР	44	202	131	176	156
ӨВ	572	1 448	1 321	2 684	4 881
ХӨ	552	1 161	1 111	2 588	4 872
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**843**	**1 620**	**1 803**	**4 048**	**7 734**
ГС	-	11	21	101	147
ДА	4	148	120	161	324
ДО	53	137	145	417	814
ДУ	40	228	364	812	1 725
ӨМ	39	218	311	882	1 579
СЭ	244	256	325	566	958
ТӨ	463	622	517	1 109	2 187
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**855**	**1 582**	**1 521**	**2 796**	**4 000**
ДД	321	468	428	651	828
СҮ	249	559	594	1 209	1 723
ХЭ	285	555	499	936	1 449
			УЛААНБААТАР		
УБ	**-**	**1 033**	**330**	**400**	**458**

Хавсралт 4.1-ийн үргэлжлэл

	201-500 малтай	501-999 малтай	1000-1499 малтай	1500-2000 малтай	2001-ээс дээш малтай	Бүгд
ДҮН	**50 271**	**13 576**	**3 419**	**394**	**191**	**170 142**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**13 375**	**2 481**	**649**	**72**	**35**	**46 837**
БӨ	1 096	59	15	6	4	10 380
ГО	3 008	593	110	10	7	8 033
ЗА	3 268	787	261	29	15	10 098
УВ	3 099	554	136	12	3	9 392
ХО	2 904	488	127	15	6	8 934
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**20 291**	**4 896**	**1 292**	**117**	**69**	**69 708**
АР	4 220	942	353	29	22	15 732
БХ	3 674	632	165	10	7	11 593
БУ	2 416	1 151	292	38	21	7 791
ОР	175	113	14	-	1	1 012
ӨВ	4 848	883	191	18	9	16 855
ХӨ	4 958	1 175	277	22	9	16 725
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**11 425**	**4 099**	**914**	**95**	**39**	**32 620**
ГС	141	52	14	8	-	495
ДА	380	132	36	4	-	1 309
ДО	1 269	442	71	3	2	3 353
ДУ	2 869	956	123	13	2	7 132
ӨМ	2 585	594	86	6	1	6 301
СЭ	1 186	638	147	16	5	4 341
ТӨ	2 995	1 285	437	45	29	9 689
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**4 837**	**2 017**	**551**	**108**	**46**	**18 313**
ДД	1 017	541	123	41	14	4 432
СҮ	1 937	617	151	12	6	7 057
ХЭ	1 883	859	277	55	26	6 824
			УЛААНБААТАР			
УБ	**343**	**83**	**13**	**2**	**2**	**2 664**

1000-ААС ДЭЭШ МАЛТАЙ ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	2008	2009	Үүнээс		
			1000-1499 малтай	1500-2000 малтай	2001-ээс малтай
НИЙТ ДҮН	**4 008**	**4 110**	**3 508**	**403**	**199**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**1 056**	**783**	**674**	**72**	**37**
БӨ	67	25	15	6	4
ГО	179	135	116	10	9
ЗА	438	321	277	29	15
УВ	200	151	136	12	3
ХО	172	151	130	15	6
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**1 366**	**1 506**	**1 318**	**117**	**71**
АР	351	418	367	29	22
БХ	172	185	167	10	8
БУ	327	355	296	38	21
ОР	20	15	14	-	1
ӨВ	201	220	193	18	9
ХӨ	295	313	281	22	10
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**919**	**1 064**	**929**	**96**	**39**
ГС	22	22	14	8	-
ДА	47	40	36	4	-
ДО	50	78	73	3	2
ДУ	110	138	123	13	2
ӨМ	69	98	91	6	1
СЭ	199	175	153	17	5
ТӨ	422	513	439	45	29
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**644**	**739**	**574**	**116**	**49**
ДД	184	182	123	44	15
СҮ	119	175	157	12	6
ХЭ	341	382	294	60	28
			УЛААНБААТАР		
УБ	**23**	**18**	**13**	**2**	**3**

2009 ОНД МАЛЫНХАА ТООГООР ЭХНИЙ ТАВАН БАЙРТ ОРСОН АЙМАГ, СУМД

Аймгийн нэр	Малын тоо (мян.тол)	Сумын нэр	Малын тоо (мян.тол)
	Нийт малын тоогоор		
1 Хөвсгөл	3 924.5	1 Дундговийн Эрдэнэдалай	339.6
2 Өвөрхангай	3 620.2	2 Хэнтийн Өмнөдэлгэр	330.5
3 Архангай	3 619.1	3 Архангайн Эрдэнэмандал	322.8
4 Төв	3 464.2	4 Хөвсгөлийн Цагаан-Уул	316.5
5 Завхан	2 827.6	5 Төвийн Эрдэнэсант	307.3
	Тэмээгээр		
1 Өмнөговь	85.7	1 Өмнөговийн Ханбогд	16.4
2 Баянхонгор	29.7	2 Өмнөговийн Мандал-Овоо	13.3
3 Говь-Алтай	26.9	3 Баянхонгорын Баянлиг	12.4
4 Дорноговь	26.1	4 Өмнөговийн Манлай	7.8
5 Дундговь	20.7	5 Дундговийн Өлзийт	6.2
	Адуугаар		
1 Архангай	251.2	1 Булганы Сайхан	30.1
2 Төв	233.1	2 Архангайн Хотонт	24.8
3 Булган	185.5	3 Сүхбаатарын Эрдэнэцагаан	22.6
4 Өвөрхангай	183.4	4 Төвийн Эрдэнэсант	22.4
5 Хөвсгөл	155.7	5 Архангайн Батцэнгэл	22.0
	Үхрээр		
1 Архангай	385.9	1 Архангайн Өндөр -Улаан	40.3
2 Хөвсгөл	358.9	2 Архангайн Ихтамир	36.8
3 Төв	194.2	3 Архангайн Чулуут	34.4
4 Булган	183.9	4 Архангайн Тариат	34.2
5 Хэнтий	162.6	5 Өвөрхангайн Уянга	32.4
	Хониор		
1 Архангай	1 786.1	1 Архангайн Эрдэнэмандал	204.4
2 Хөвсгөл	1 732.7	2 Булганы Сайхан	170.2
3 Төв	1 714.5	3 Өвөрхангайн Баянгол	164.4
4 Өвөрхангай	1 691.4	4 Хөвсгөлийн Цагаан-Уул	163.5
5 Завхан	1 462.0	5 Дундговийн Эрдэнэдалай	163.4
	Ямаа		
1 Баянхонгор	1 713.3	1 Өвөрхангайн Богд	205.4
2 Хөвсгөл	1 674.8	2 Ховдын Булган	170.6
3 Өвөрхангай	1 589.1	3 Өмнөговийн Номгон	163.6
4 Говь-Алтай	1 348.5	4 Дундговийн Эрдэнэдалай	155.9
5 Төв	1 319.9	5 Баянхонгорын Баацагаан	149.4

2009 ОНЫ ЭЦЭСТ БАЙГАА НИЙТ МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Бүгд	Үүнээс					Бодод шилжүүлс-нээр
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	
ДҮН	**44 023.9**	**277.1**	**2 221.3**	**2 599.3**	**19 274.7**	**19 651.5**	**10 905.1**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**10 888.4**	**70.9**	**397.6**	**446.4**	**4 633.0**	**5 340.5**	**2 390.0**
БӨ	1 301.5	3.9	51.0	70.7	524.3	651.6	296.3
ГО	2 171.8	26.9	66.0	36.3	694.1	1 348.5	426.9
ЗА	2 827.6	6.6	124.0	137.4	1 462.0	1 097.6	652.2
УВ	2 319.1	15.9	74.8	104.0	1 145.1	979.3	516.0
ХО	2 268.4	17.7	81.8	97.9	807.4	1 263.6	498.7
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**16 716.2**	**49.1**	**876.8**	**1 218.8**	**7 379.5**	**7 192.0**	**4 298.2**
АР	3 619.1	0.8	251.2	385.9	1 786.1	1 195.1	1 085.4
БХ	2 684.7	29.7	89.6	127.2	724.8	1 713.3	596.4
БУ	2 611.6	0.8	185.5	183.9	1 332.7	908.7	706.3
ОР	256.2	0.2	11.4	21.9	111.8	111.0	66.0
ӨВ	3 620.2	15.2	183.4	141.1	1 691.4	1 589.1	827.8
ХӨ	3 924.5	2.4	155.7	358.9	1 732.7	1 674.8	1 016.3
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**10 527.0**	**136.7**	**517.1**	**475.1**	**4 450.9**	**4 947.2**	**2 557.4**
ГС	168.7	0.5	6.9	3.4	69.7	88.2	33.7
ДА	361.5	0.4	11.1	37.5	176.5	136.0	95.7
ДО	1 076.9	26.1	72.8	40.0	408.7	529.4	286.1
ДУ	2 147.1	20.7	82.0	33.7	973.8	1 036.9	438.6
ӨМ	1 755.2	85.7	53.7	13.1	375.7	1 227.0	411.3
СЭ	1 553.4	0.7	57.6	153.2	732.1	609.8	410.1
ТӨ	3 464.2	2.6	233.1	194.2	1 714.5	1 319.9	881.9
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**5 491.5**	**20.2**	**407.8**	**399.5**	**2 643.4**	**2 020.6**	**1 530.8**
ДД	1 450.7	6.4	140.1	126.8	704.1	473.4	452.9
СҮ	1 789.7	10.1	131.5	110.1	853.7	684.3	484.7
ХЭ	2 251.1	3.7	136.3	162.6	1 085.7	862.9	593.2
			УЛААНБААТАР				
УБ	**400.8**	**0.2**	**22.0**	**59.5**	**167.9**	**151.2**	**128.7**

2009 ОНЫ НИЙТ МАЛЫН ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Өмнөх оныхтой харьцуулсан					
	Бодод шилжүүлсэн		Толгойн тоо		Тэмээ	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	**102.4**	**258.6**	**101.7**	**735.4**	**104.0**	**10.6**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**90.5**	**- 252.3**	**89.6**	**-1 269.1**	**99.4**	**- 0.4**
БӨ	85.6	- 49.7	85.1	- 228.1	97.9	- 0.1
ГО	88.3	- 56.8	86.7	- 334.1	99.5	- 0.1
ЗА	91.8	- 57.9	90.2	- 308.4	99.5	0.0
УВ	92.5	- 41.9	92.8	- 180.2	99.2	- 0.1
ХО	91.6	- 46.0	91.2	- 218.3	99.7	0.0
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**105.4**	**221.9**	**104.7**	**745.0**	**108.7**	**3.9**
АР	107.9	79.3	107.1	239.8	114.8	0.1
БХ	102.0	11.6	101.6	41.2	108.6	2.4
БУ	108.7	56.5	108.2	197.5	165.4	0.3
ОР	98.8	- 0.8	95.3	- 12.7	96.0	0.0
ӨВ	105.4	42.5	104.9	170.4	107.5	1.1
ХӨ	103.3	32.7	102.9	108.8	105.4	0.1
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**109.2**	**214.7**	**109.4**	**907.6**	**105.2**	**6.8**
ГС	97.5	- 0.9	98.8	- 2.1	98.8	0.0
ДА	108.4	7.4	104.7	16.2	87.8	- 0.1
ДО	113.4	33.9	115.5	144.2	104.0	1.0
ДУ	103.4	14.5	105.2	106.5	103.7	0.7
ӨМ	104.5	17.7	104.2	70.3	106.1	4.9
СЭ	109.5	35.5	107.7	111.3	104.1	0.0
ТӨ	113.7	106.6	115.4	461.2	108.9	0.2
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**104.7**	**68.4**	**106.5**	**335.9**	**101.1**	**0.2**
ДД	99.0	- 4.6	98.3	- 25.5	101.0	0.1
СҮ	113.8	58.6	116.0	247.2	105.4	0.5
ХЭ	102.5	14.3	105.3	114.1	91.0	- 0.4
			УЛААНБААТАР			
УБ	**104.9**	**6.0**	**104.2**	**16.0**	**143.8**	**0.1**

хавсралт 8-ын үргэлжлэл

	Өмнөх оныхтой харьцуулсан							
	Адуу		Үхэр		Хонь		Ямаа	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	**101.6**	**34.4**	**103.8**	**95.9**	**105.0**	**912.4**	**98.4**	**- 317.9**
				БАРУУН БҮС				
ДҮН	**92.2**	**- 33.6**	**89.0**	**- 55.0**	**92.5**	**- 375.2**	**86.9**	**- 804.9**
БӨ	85.4	- 8.7	86.0	- 11.5	86.7	- 80.7	83.7	- 127.1
ГО	89.4	- 7.8	86.6	- 5.6	90.2	- 75.0	84.6	- 245.5
ЗА	95.9	- 5.4	91.8	- 12.3	94.0	- 92.6	84.7	- 198.0
УВ	94.4	- 4.4	88.0	- 14.1	94.2	- 69.9	91.4	- 91.6
ХО	91.9	- 7.2	89.6	- 11.4	93.4	- 56.9	89.9	- 142.7
				ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**104.2**	**35.2**	**106.9**	**79.0**	**108.2**	**561.9**	**100.9**	**65.0**
АР	106.3	14.9	109.4	33.1	110.6	171.6	101.7	20.1
БХ	97.8	- 2.0	103.9	4.8	102.8	19.6	101.0	16.5
БУ	104.4	7.9	113.4	21.7	111.1	133.0	104.0	34.6
ОР	101.1	0.1	103.4	0.7	100.7	0.8	88.5	- 14.4
ӨВ	106.0	10.4	104.7	6.3	107.8	122.2	102.0	30.4
ХӨ	102.5	3.8	103.6	12.4	107.1	114.7	98.7	- 22.2
				ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**106.0**	**29.2**	**112.3**	**52.1**	**112.6**	**498.8**	**106.9**	**320.8**
ГС	95.3	- 0.3	87.9	- 0.5	104.8	3.2	95.2	- 4.5
ДА	106.0	0.6	115.2	5.0	108.3	13.5	98.0	- 2.8
ДО	112.6	8.2	116.5	5.7	116.1	56.7	115.9	72.8
ДУ	97.6	- 2.0	98.8	- 0.4	106.1	55.9	105.3	52.3
ӨМ	101.2	0.6	105.4	0.7	107.0	24.5	103.3	39.5
СЭ	103.2	1.8	114.2	19.0	112.3	80.4	101.7	10.1
ТӨ	109.6	20.3	113.2	22.6	118.3	264.7	113.1	153.4
				ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**100.1**	**0.3**	**105.1**	**19.3**	**108.8**	**213.5**	**105.3**	**102.5**
ДД	96.3	- 5.4	102.4	3.0	102.2	15.5	92.5	- 38.6
СҮ	110.7	12.7	112.6	12.4	116.4	120.5	117.3	101.1
ХЭ	95.1	- 7.0	102.5	3.9	107.7	77.5	104.9	40.1
				УЛААНБААТАР				
УБ	**117.3**	**3.2**	**100.9**	**0.5**	**108.7**	**13.4**	**99.2**	**- 1.2**

МАЛЫН ТОО, сүүлийн 5 жилээр, бүс, аймаг, нийслэлээр

	2005	2006	2007	2008	2009
Дүн	**28 709.1**	**34 802.9**	**40 263.8**	**43 288.5**	**44 023.9**
			БАРУУН БҮС		
Дүн	**9 242.1**	**10 915.0**	**12 301.7**	**12 157.4**	**10 888.4**
БӨ	1 320.5	1 470.3	1 597.4	1 529.6	1 301.5
ГО	1 834.3	2 199.2	2 486.6	2 505.9	2 171.8
ЗА	2 102.3	2 550.8	2 999.9	3 136.0	2 827.6
УВ	2 021.3	2 400.9	2 653.5	2 499.3	2 319.1
ХО	1 963.7	2 293.8	2 564.3	2 486.7	2 268.4
			ХАНГАЙН БҮС		
Дүн	**10 090.3**	**11 852.6**	**14 030.7**	**15 971.2**	**16 716.2**
АР	2 195.0	2 530.5	2 912.5	3 379.2	3 619.1
БХ	1 553.4	1 878.4	2 284.8	2 643.5	2 684.7
БУ	1 399.3	1 672.5	2 008.1	2 414.1	2 611.6
ОР	137.3	174.4	210.0	268.9	256.2
ӨВ	2 301.0	2 623.3	3 190.1	3 449.7	3 620.2
ХӨ	2 504.3	2 973.5	3 425.2	3 815.7	3 924.5
			ТӨВИЙН БҮС		
Дүн	**6 628.2**	**7 071.2**	**8 400.2**	**9 619.4**	**10 527.0**
ГС	155.8	170.2	188.7	170.9	168.7
ДА	142.9	180.2	230.4	345.3	361.5
ДО	971.0	712.4	814.7	932.7	1 076.9
ДУ	1 829.1	1 905.1	2 109.6	2 040.6	2 147.1
ӨМ	1 121.6	1 155.7	1 400.0	1 684.9	1 755.2
СЭ	627.5	774.4	1 030.2	1 442.1	1 553.4
ТӨ	1 780.3	2 173.2	2 626.6	3 003.0	3 464.2
			ЗҮҮН БҮС		
Дүн	**2 501.5**	**4 642.1**	**5 199.7**	**5 155.7**	**5 491.5**
ДД	978.4	1 113.3	1 307.3	1 476.2	1 450.7
СҮ	1 523.1	1 634.2	1 709.2	1 542.5	1 789.7
ХЭ	1 689.7	1 894.6	2 183.2	2 136.9	2 251.1
			УЛААНБААТАР		
УБ	**247.0**	**322.0**	**331.2**	**384.8**	**400.8**

2009 ОНЫ ЭЦЭСТ БАЙГАА ХУВИЙН МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Бүгд	Үүнээс					Бодод шилжүүлс-нээр
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	
ДҮН	**43 496.5**	**274.0**	**2 198.2**	**2 565.8**	**18 954.6**	**19 503.9**	**10 772.0**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**10 815.4**	**70.8**	**394.0**	**444.7**	**4 586.7**	**5 319.3**	**2 374.1**
БӨ	1 296.8	3.9	50.5	70.7	521.4	650.4	295.1
ГО	2 165.6	26.8	65.8	36.2	691.9	1 344.8	425.6
ЗА	2 802.8	6.6	123.1	137.1	1 444.4	1 091.6	647.3
УВ	2 302.7	15.9	73.8	103.8	1 133.7	975.6	512.4
ХО	2 247.5	17.6	80.7	96.9	795.3	1 257.0	493.7
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**16 626.4**	**48.8**	**873.5**	**1 215.2**	**7 322.3**	**7 166.6**	**4 278.1**
АР	3 608.2	0.8	250.8	385.1	1 779.0	1 192.5	1 082.7
БХ	2 677.5	29.7	89.6	126.9	721.3	1 710.0	595.0
БУ	2 581.4	0.5	184.4	182.3	1 312.5	901.7	699.0
ОР	250.8	0.2	11.3	21.7	107.8	109.9	64.9
ӨВ	3 610.9	15.1	183.2	140.9	1 684.5	1 587.1	826.0
ХӨ	3 897.6	2.4	154.2	358.2	1 717.2	1 665.5	1 010.4
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**10 299.3**	**134.2**	**508.3**	**455.8**	**4 325.4**	**4 875.6**	**2 495.8**
ГС	166.5	0.4	6.9	3.4	68.0	87.7	33.3
ДА	351.0	0.4	10.8	37.1	168.2	134.5	93.3
ДО	1 050.8	24.8	71.6	38.7	395.7	520.0	278.5
ДУ	2 136.2	20.5	81.8	33.7	968.0	1 032.2	436.6
ӨМ	1 738.5	84.9	53.6	12.9	371.7	1 215.3	407.8
СЭ	1 498.8	0.7	56.0	142.4	701.4	598.3	391.1
ТӨ	3 357.5	2.6	227.6	187.5	1 652.3	1 287.5	855.3
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**5 363.1**	**20.0**	**400.9**	**391.3**	**2 558.3**	**1 992.6**	**1 497.6**
ДД	1 386.0	6.2	135.7	120.7	658.4	464.8	433.6
СҮ	1 765.7	10.1	130.0	109.1	839.5	677.0	478.7
ХЭ	2 211.5	3.7	135.2	161.5	1 060.4	850.8	585.2
			УЛААНБААТАР				
УБ	**392.2**	**0.2**	**21.5**	**58.9**	**161.8**	**149.7**	**126.4**

Хавсралт 11

ХУВИЙН МАЛЫН ТОО, сүүлийн 5 жилээр, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**29 901.8**	**34 315.0**	**39 752.0**	**42 771.9**	**43 496.5**
			БАРУУН БҮС		
Дүн	**9 178.1**	**10 849.4**	**12 225.6**	**12 089.7**	**10 815.4**
БӨ	1 312.8	1 461.3	1 589.8	1 523.1	1 296.8
ГО	1 825.9	2 190.8	2 478.6	2 497.3	2 165.6
ЗА	2 085.9	2 532.8	2 970.0	3 110.4	2 802.8
УВ	2 003.8	2 381.8	2 635.7	2 482.6	2 302.7
ХО	1 949.7	2 282.7	2 551.5	2 476.3	2 247.5
			ХАНГАЙН БҮС		
Дүн	**10 013.7**	**11 775.9**	**13 956.0**	**15 893.1**	**16 626.4**
АР	2 184.2	2 518.0	2 900.8	3 369.8	3 608.2
БХ	1 547.7	1 870.4	2 276.3	2 633.4	2 677.5
БУ	2 294.3	1 649.4	1 985.4	2 388.9	2 581.4
ОР	134.2	171.5	207.1	266.0	250.8
ӨВ	2 479.1	2 616.2	3 182.7	3 443.0	3 610.9
ХӨ	1 374.2	2 950.4	3 403.7	3 791.9	3 897.6
			ТӨВИЙН БҮС		
Дүн	**6 448.8**	**6 892.4**	**8 209.7**	**9 395.7**	**10 299.3**
ГС	150.5	166.1	184.5	168.2	166.5
ДА	136.4	171.8	220.8	332.7	351.0
ДО	933.5	689.0	792.8	909.2	1 050.8
ДУ	1 817.1	1 892.7	2 097.0	2 028.7	2 136.2
ӨМ	1 105.9	1 140.3	1 383.9	1 666.1	1 738.5
СЭ	594.2	738.1	983.8	1 383.3	1 498.8
ТӨ	1 711.2	2 094.4	2 546.9	2 907.5	3 357.5
			ЗҮҮН БҮС		
Дүн	**4 021.4**	**4 486.7**	**5 038.0**	**5 017.5**	**5 363.1**
ДД	1 608.0	1 060.7	1 245.5	1 413.4	1 386.0
СҮ	924.6	1 603.5	1 678.5	1 518.5	1 765.7
ХЭ	1 488.8	1 822.5	2 114.0	2 085.6	2 211.5
			УЛААНБААТАР		
УБ	**239.6**	**310.6**	**322.6**	**375.9**	**392.2**

МАЛТАЙ НЭГ ӨРХӨД НОГДОХ МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бодод шилжүүлснээр				Толгойн тоогоор			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**40**	**45**	**47**	**48**	**190**	**176**	**188**	**192**
БАРУУН БҮС								
Дүн	**37**	**41**	**40**	**37**	**184**	**186**	**184**	**169**
БӨ	23	25	23	20	100	105	102	87
ГО	41	46	46	42	240	237	235	212
ЗА	43	50	51	49	228	216	225	211
УВ	39	43	41	39	178	188	183	175
ХО	41	46	43	40	196	206	196	180
ХАНГАЙН БҮС								
Дүн	**39**	**44**	**48**	**51**	**192**	**168**	**188**	**197**
АР	42	48	54	58	178	156	181	195
БХ	33	38	41	42	193	165	186	189
БУ	51	59	66	70	258	212	244	259
ОР	31	37	42	45	177	140	166	173
ӨВ	40	45	48	42	190	169	186	182
ХӨ	32	37	39	50	178	159	172	191
ТӨВИЙН БҮС								
Дүн	**42**	**47**	**51**	**53**	**210**	**182**	**203**	**218**
ГС	46	54	46	46	195	238	224	228
ДА	21	28	35	34	137	97	131	128
ДО	48	52	60	63	209	183	215	237
ДУ	48	53	49	52	228	242	236	255
ӨМ	42	47	52	53	233	189	220	228
СЭ	29	34	42	42	181	121	153	160
ТӨ	45	53	57	61	218	189	212	239
ЗҮҮН БҮС								
Дүн	**58**	**62**	**59**	**60**	**197**	**200**	**201**	**215**
ДД	55	63	67	65	205	184	206	206
СҮ	54	56	48	53	160	182	170	195
ХЭ	64	69	63	64	230	231	227	242
УЛААНБААТАР								
УБ	**17**	**16**	**20**	**22**	**57**	**46**	**63**	**67**

НИЙТ МАЛД ХУВИЙН МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВИЙН ЖИН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бүгд	Үүнээс				
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	**98.8**	**98.9**	**99.0**	**98.7**	**98.3**	**99.2**
БАРУУН БҮС						
ДҮН	**99.3**	**99.8**	**99.1**	**99.6**	**99.0**	**99.6**
БӨ	99.6	99.9	99.0	100.0	99.4	99.8
ГО	99.7	99.8	99.8	99.5	99.7	99.7
ЗА	99.1	100.0	99.3	99.8	98.8	99.5
УВ	99.3	99.9	98.7	99.8	99.0	99.6
ХО	99.1	99.7	98.7	99.0	98.5	99.5
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**99.5**	**99.4**	**99.6**	**99.7**	**99.2**	**99.6**
АР	99.7	98.9	99.9	99.8	99.6	99.8
БХ	99.7	100.0	100.0	99.7	99.5	99.8
БУ	98.8	67.7	99.4	99.2	98.5	99.2
ОР	97.9	100.0	98.9	99.3	96.4	99.0
ӨВ	99.7	99.8	99.9	99.9	99.6	99.9
ХӨ	99.3	99.9	99.1	99.8	99.1	99.4
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**97.8**	**98.2**	**98.3**	**95.9**	**97.2**	**98.6**
ГС	98.7	87.5	99.5	99.6	97.6	99.5
ДА	97.1	84.5	97.6	98.9	95.3	99.0
ДО	97.6	95.1	98.3	96.9	96.8	98.2
ДУ	99.5	99.0	99.8	99.8	99.4	99.5
ӨМ	99.0	99.1	99.9	98.9	98.9	99.0
СЭ	96.5	96.1	97.1	93.0	95.8	98.1
ТӨ	96.9	99.2	97.7	96.5	96.4	97.5
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**97.7**	**98.8**	**98.3**	**97.9**	**96.8**	**98.6**
ДД	95.5	97.3	96.9	95.2	93.5	98.2
СҮ	98.7	99.3	98.9	99.0	98.3	98.9
ХЭ	98.2	99.9	99.2	99.3	97.7	98.6
УЛААНБААТАР						
УБ	**97.9**	**99.5**	**98.0**	**99.0**	**96.4**	**99.0**

НИЙТ МАЛЫН ДҮНД АЙМАГ, БҮСИЙН МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВИЙН ЖИН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бүгд	Үүнээс				
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**24.7**	**25.6**	**17.9**	**17.2**	**24.0**	**27.2**
БӨ	3.0	1.4	2.3	2.7	2.7	3.3
ГО	4.9	9.7	3.0	1.4	3.6	6.9
ЗА	6.4	2.4	5.6	5.3	7.6	5.6
УВ	5.3	5.7	3.4	4.0	5.9	5.0
ХО	5.2	6.4	3.7	3.8	4.2	6.4
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**38.0**	**17.7**	**39.5**	**46.9**	**38.3**	**36.6**
АР	8.2	0.3	11.3	14.8	9.3	6.1
БХ	6.1	10.7	4.0	4.9	3.8	8.7
БУ	5.9	0.3	8.4	7.1	6.9	4.6
ОР	0.6	0.1	0.5	0.8	0.6	0.6
ӨВ	8.2	5.5	8.3	5.4	8.8	8.1
ХӨ	8.9	0.9	7.0	13.8	9.0	8.5
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**23.9**	**49.3**	**23.3**	**18.3**	**23.1**	**25.2**
ГС	0.4	0.2	0.3	0.1	0.4	0.4
ДА	0.8	0.2	0.5	1.4	0.9	0.7
ДО	2.4	9.4	3.3	1.5	2.1	2.7
ДУ	4.9	7.5	3.7	1.3	5.1	5.3
ӨМ	4.0	30.9	2.4	0.5	1.9	6.2
СЭ	3.5	0.2	2.6	5.9	3.8	3.1
ТӨ	7.9	0.9	10.5	7.5	8.9	6.7
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**12.5**	**7.3**	**18.4**	**15.4**	**13.7**	**10.3**
ДД	3.3	2.3	6.3	4.9	3.7	2.4
СҮ	4.1	3.7	5.9	4.2	4.4	3.5
ХЭ	5.1	1.3	6.1	6.3	5.6	4.4
			УЛААНБААТАР			
УБ	**0.9**	**0.1**	**1.0**	**2.3**	**0.9**	**0.8**

НИЙТ МАЛЫН ДҮНД ТАВАН ТӨРЛИЙН МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВИЙН ЖИН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бүгд	Үүнээс				
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	**100.0**	**0.6**	**5.0**	**5.9**	**43.8**	**44.6**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**100.0**	**0.7**	**3.7**	**4.1**	**42.5**	**49.0**
БӨ	100.0	0.3	3.9	5.4	40.3	50.1
ГО	100.0	1.2	3.0	1.7	32.0	62.1
ЗА	100.0	0.2	4.4	4.9	51.7	38.8
УВ	100.0	0.7	3.2	4.5	49.4	42.2
ХО	100.0	0.8	3.6	4.3	35.6	55.7
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**100.0**	**0.3**	**5.2**	**7.3**	**44.1**	**43.0**
АР	100.0	0.0	6.9	10.7	49.4	33.0
БХ	100.0	1.1	3.3	4.7	27.0	63.8
БУ	100.0	0.0	7.1	7.0	51.0	34.8
ОР	100.0	0.1	4.5	8.5	43.6	43.3
ӨВ	100.0	0.4	5.1	3.9	46.7	43.9
ХӨ	100.0	0.1	4.0	9.1	44.2	42.7
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**100.0**	**1.3**	**4.9**	**4.5**	**42.3**	**47.0**
ГС	100.0	0.3	4.1	2.0	41.3	52.3
ДА	100.0	0.1	3.1	10.4	48.8	37.6
ДО	100.0	2.4	6.8	3.7	37.9	49.2
ДУ	100.0	1.0	3.8	1.6	45.4	48.3
ӨМ	100.0	4.9	3.1	0.7	21.4	69.9
СЭ	100.0	0.0	3.7	9.9	47.1	39.3
ТӨ	100.0	0.1	6.7	5.6	49.5	38.1
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**100.0**	**0.4**	**7.4**	**7.3**	**48.1**	**36.8**
ДД	100.0	0.4	9.7	8.7	48.5	32.6
СҮ	100.0	0.6	7.3	6.2	47.7	38.2
ХЭ	100.0	0.2	6.1	7.2	48.2	38.3
			УЛААНБААТАР			
УБ	**100.0**	**0.1**	**5.5**	**14.9**	**41.9**	**37.7**

СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээл-тэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**44 023.9**	**13 981.3**	**10 658.2**	**19 005.3**	**379.1**	**100.0**	**31.8**	**24.2**	**43.2**	**0.9**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**10 888.4**	**3 123.4**	**2 911.3**	**4 761.1**	**92.6**	**100.0**	**28.7**	**26.7**	**43.7**	**0.8**
БӨ	1 301.5	382.3	299.8	602.9	16.4	100.0	29.4	23.0	46.3	1.3
ГО	2 171.8	579.5	669.7	908.0	14.5	100.0	26.7	30.8	41.8	0.7
ЗА	2 827.6	862.1	749.4	1 192.3	23.7	100.0	30.5	26.5	42.2	0.8
УВ	2 319.1	628.3	593.8	1 077.7	19.3	100.0	27.1	25.6	46.5	0.8
ХО	2 268.4	671.3	598.5	980.0	18.6	100.0	29.6	26.4	43.2	0.8
					ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**16 716.2**	**5 288.6**	**4 181.8**	**7 102.5**	**143.3**	**100.0**	**31.6**	**25.0**	**42.5**	**0.9**
АР	3 619.1	1 257.2	802.4	1 526.6	32.9	100.0	34.7	22.2	42.2	0.9
БХ	2 684.7	709.3	843.7	1 114.3	17.4	100.0	26.4	31.4	41.5	0.6
БУ	2 611.6	887.8	528.2	1 174.9	20.8	100.0	34.0	20.2	45.0	0.8
ОР	256.2	80.9	60.5	112.7	2.1	100.0	31.6	23.6	44.0	0.8
ӨВ	3 620.2	1 149.0	995.1	1 434.2	41.9	100.0	31.7	27.5	39.6	1.2
ХӨ	3 924.5	1 204.5	951.9	1 739.9	28.2	100.0	30.7	24.3	44.3	0.7
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**10 527.0**	**3 486.8**	**2 472.1**	**4 483.5**	**84.5**	**100.0**	**33.1**	**23.5**	**42.6**	**0.8**
ГС	168.7	54.2	33.8	79.1	1.6	100.0	32.1	20.0	46.9	1.0
ДА	361.5	127.6	61.7	169.5	2.7	100.0	35.3	17.1	46.9	0.7
ДО	1 076.9	368.0	251.7	447.1	10.1	100.0	34.2	23.4	41.5	0.9
ДУ	2 147.1	726.3	523.4	879.0	18.4	100.0	33.8	24.4	40.9	0.9
ӨМ	1 755.2	496.8	543.9	702.0	12.5	100.0	28.3	31.0	40.0	0.7
СЭ	1 553.4	565.8	319.5	658.1	9.9	100.0	36.4	20.6	42.4	0.6
ТӨ	3 464.2	1 148.1	737.9	1 548.8	29.4	100.0	33.1	21.3	44.7	0.8
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**5 491.5**	**1 947.2**	**1 021.2**	**2 467.8**	**55.4**	**100.0**	**35.5**	**18.6**	**44.9**	**1.0**
ДД	1 450.7	554.3	231.0	647.8	17.6	100.0	38.2	15.9	44.7	1.2
СҮ	1 789.7	637.7	360.6	774.1	17.3	100.0	35.6	20.1	43.3	1.0
ХЭ	2 251.1	755.1	429.7	1 045.9	20.4	100.0	33.5	19.1	46.5	0.9
					УЛААНБААТАР					
УБ	**400.8**	**135.3**	**71.7**	**190.4**	**3.4**	**100.0**	**33.8**	**17.9**	**47.5**	**0.8**

ТЭМЭЭН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**277.1**	**106.6**	**77.2**	**89.7**	**3.6**	**100.0**	**38.5**	**27.9**	**32.4**	**1.3**
						БАРУУН БҮС				
ДҮН	**70.9**	**19.7**	**29.5**	**20.7**	**0.9**	**100.0**	**27.8**	**41.6**	**29.2**	**1.3**
БӨ	3.9	0.9	1.9	1.0	0.1	100.0	23.9	48.0	26.4	1.8
ГО	26.9	8.2	10.4	8.0	0.3	100.0	30.7	38.5	29.6	1.2
ЗА	6.6	1.5	3.5	1.5	0.1	100.0	22.8	53.2	22.6	1.3
УВ	15.9	4.4	6.2	5.1	0.2	100.0	27.6	39.0	31.8	1.5
ХО	17.7	4.7	7.6	5.2	0.2	100.0	26.4	42.8	29.5	1.2
						ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**49.1**	**19.0**	**14.3**	**15.1**	**0.6**	**100.0**	**38.7**	**29.2**	**30.8**	**1.3**
АР	0.8	0.5	0.1	0.2	0.0	100.0	58.6	11.2	28.5	1.8
БХ	29.7	11.8	8.3	9.3	0.3	100.0	39.6	28.1	31.2	1.1
БУ	0.8	0.3	0.2	0.2	0.0	100.0	42.9	26.1	28.4	2.6
ОР	0.2	0.1	0.1	0.0	0.0	100.0	33.7	33.1	28.3	4.8
ӨВ	15.2	5.8	4.4	4.7	0.2	100.0	38.5	28.8	31.2	1.5
ХӨ	2.4	0.5	1.2	0.6	0.1	100.0	20.2	51.6	26.0	2.2
						ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**136.7**	**61.4**	**26.8**	**46.7**	**1.7**	**100.0**	**44.9**	**19.6**	**34.2**	**1.2**
ГС	0.5	0.2	0.1	0.2	0.0	100.0	34.7	23.3	39.4	2.6
ДА	0.4	0.2	0.1	0.2	0.0	100.0	40.0	14.3	42.7	3.0
ДО	26.1	10.3	5.7	9.7	0.4	100.0	39.6	21.8	37.2	1.4
ДУ	20.7	9.0	4.1	7.3	0.3	100.0	43.7	19.6	35.4	1.2
ӨМ	85.7	40.6	15.9	28.2	1.0	100.0	47.4	18.6	32.9	1.1
СЭ	0.7	0.2	0.2	0.2	0.0	100.0	32.9	33.8	30.3	3.0
ТӨ	2.6	0.9	0.8	0.9	0.1	100.0	34.1	29.0	34.9	2.0
						ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**20.2**	**6.4**	**6.5**	**7.0**	**0.3**	**100.0**	**31.8**	**32.0**	**34.6**	**1.6**
ДД	6.4	2.2	1.9	2.2	0.1	100.0	33.8	29.6	34.5	2.1
СҮ	10.1	3.1	3.4	3.6	0.1	100.0	30.1	33.6	35.1	1.2
ХЭ	3.7	1.2	1.2	1.2	0.1	100.0	32.8	32.0	33.1	2.1
						УЛААНБААТАР				
УБ	**0.2**	**0.1**	**0.0**	**0.1**	**0.0**	**100.0**	**38.1**	**20.5**	**37.6**	**3.8**

АДУУН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**2 221.3**	**840.6**	**645.5**	**649.6**	**85.7**	**100.0**	**37.8**	**29.1**	**29.2**	**3.9**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**397.6**	**119.9**	**146.0**	**118.0**	**13.7**	**100.0**	**30.1**	**36.7**	**29.7**	**3.5**
БӨ	51.0	14.5	18.8	16.2	1.6	100.0	28.4	36.8	31.7	3.1
ГО	66.0	16.9	26.4	19.6	3.0	100.0	25.7	40.1	29.7	4.6
ЗА	124.0	44.2	40.8	35.2	3.8	100.0	35.6	32.9	28.4	3.1
УВ	74.8	21.1	29.2	22.1	2.3	100.0	28.2	39.1	29.6	3.1
ХО	81.8	23.2	30.8	24.8	3.0	100.0	28.3	37.6	30.4	3.7
					ХАНГАЙН Б ҮС					
ДҮН	**876.8**	**345.8**	**250.6**	**249.8**	**30.7**	**100.0**	**39.4**	**28.6**	**28.5**	**3.5**
АР	251.2	109.7	60.9	71.9	8.6	100.0	43.7	24.3	28.6	3.4
БХ	89.6	28.7	32.4	25.1	3.4	100.0	32.1	36.2	28.0	3.8
БУ	185.5	77.7	44.5	57.2	6.1	100.0	41.9	24.0	30.8	3.3
ОР	11.4	4.5	2.9	3.6	0.4	100.0	39.5	25.2	31.8	3.6
ӨВ	183.4	72.7	52.3	51.3	7.1	100.0	39.7	28.5	28.0	3.9
ХӨ	155.7	52.4	57.5	40.7	5.0	100.0	33.7	36.9	26.2	3.2
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**517.1**	**201.4**	**142.1**	**152.0**	**21.5**	**100.0**	**38.9**	**27.5**	**29.4**	**4.2**
ГС	6.9	2.5	1.9	2.2	0.4	100.0	35.4	27.5	32.0	5.1
ДА	11.1	4.0	3.5	3.2	0.4	100.0	36.5	31.3	28.6	3.6
ДО	72.8	28.6	20.5	20.2	3.4	100.0	39.3	28.2	27.8	4.7
ДУ	82.0	27.7	25.6	25.1	3.6	100.0	33.8	31.2	30.6	4.4
ӨМ	53.7	22.0	14.5	14.6	2.5	100.0	41.1	27.1	27.3	4.6
СЭ	57.6	23.5	16.1	16.0	2.0	100.0	40.8	27.9	27.7	3.5
ТӨ	233.1	93.0	60.1	70.8	9.2	100.0	39.9	25.8	30.4	3.9
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**407.8**	**165.5**	**100.4**	**123.1**	**18.8**	**100.0**	**40.6**	**24.6**	**30.2**	**4.6**
ДД	140.1	63.3	29.5	41.1	6.1	100.0	45.2	21.1	29.4	4.4
СҮ	131.5	51.5	34.3	39.3	6.4	100.0	39.2	26.1	29.9	4.8
ХЭ	136.3	50.7	36.6	42.7	6.3	100.0	37.2	26.9	31.3	4.6
					УЛААНБААТАР					
УБ	**22.0**	**8.1**	**6.4**	**6.6**	**0.9**	**100.0**	**36.7**	**28.9**	**30.2**	**4.2**

ҮХЭР СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**2 599.3**	**1 169.5**	**370.6**	**1 023.8**	**35.4**	**100.0**	**45.0**	**14.3**	**39.4**	**1.4**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**446.4**	**184.2**	**67.5**	**187.4**	**7.2**	**100.0**	**41.3**	**15.1**	**42.0**	**1.6**
БӨ	70.7	30.4	7.7	31.2	1.4	100.0	43.0	10.8	44.1	2.0
ГО	36.3	13.5	7.2	15.0	0.7	100.0	37.0	19.7	41.3	2.0
ЗА	137.4	59.3	23.4	52.5	2.2	100.0	43.1	17.0	38.2	1.6
УВ	104.0	42.4	12.8	47.3	1.4	100.0	40.8	12.3	45.5	1.4
ХО	97.9	38.6	16.4	41.4	1.5	100.0	39.4	16.8	42.3	1.5
				ХАНГАЙН Б ҮС						
ДҮН	**1 218.8**	**538.2**	**205.1**	**457.9**	**17.6**	**100.0**	**44.2**	**16.8**	**37.6**	**1.4**
АР	385.9	170.1	66.9	143.2	5.7	100.0	44.1	17.3	37.1	1.5
БХ	127.2	53.6	22.4	49.3	1.9	100.0	42.1	17.6	38.8	1.5
БУ	183.9	86.6	26.9	68.2	2.2	100.0	47.1	14.6	37.1	1.2
ОР	21.9	9.9	2.5	9.2	0.3	100.0	45.4	11.3	42.1	1.2
ӨВ	141.1	62.0	27.5	49.0	2.5	100.0	44.0	19.5	34.8	1.8
ХӨ	358.9	156.0	58.9	138.9	5.1	100.0	43.5	16.4	38.7	1.4
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**475.1**	**224.6**	**54.3**	**190.7**	**5.5**	**100.0**	**47.3**	**11.4**	**40.1**	**1.2**
ГС	3.4	1.4	0.3	1.6	0.1	100.0	41.4	9.9	46.5	2.2
ДА	37.5	18.2	3.0	16.0	0.4	100.0	48.5	8.0	42.6	1.0
ДО	40.0	20.0	3.3	16.1	0.6	100.0	50.0	8.4	40.2	1.4
ДУ	33.7	14.1	4.4	14.9	0.5	100.0	41.7	12.9	44.0	1.4
ӨМ	13.1	6.4	1.6	5.0	0.2	100.0	48.7	11.9	37.9	1.5
СЭ	153.2	74.8	18.2	58.7	1.4	100.0	48.8	11.9	38.3	0.9
ТӨ	194.2	89.8	23.5	78.6	2.3	100.0	46.2	12.1	40.5	1.2
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**399.5**	**195.6**	**40.2**	**159.3**	**4.4**	**100.0**	**49.0**	**10.1**	**39.9**	**1.1**
ДД	126.8	63.8	11.6	49.9	1.5	100.0	50.3	9.1	39.4	1.2
СҮ	110.1	53.0	12.1	43.8	1.3	100.0	48.1	11.0	39.8	1.1
ХЭ	162.6	78.8	16.5	65.5	1.7	100.0	48.5	10.2	40.3	1.0
				УЛААНБААТАР						
УБ	**59.5**	**27.0**	**3.5**	**28.5**	**0.6**	**100.0**	**45.3**	**5.9**	**47.8**	**1.0**

ХОНИН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүү-лэгч
ДҮН	**19 274.7**	**6 293.0**	**4 175.6**	**8 672.8**	**133.5**	**100.0**	**32.6**	**21.7**	**45.0**	**0.7**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**4 633.0**	**1 430.3**	**1 093.4**	**2 074.0**	**35.2**	**100.0**	**30.9**	**23.6**	**44.8**	**0.8**
БӨ	524.3	176.6	98.1	243.5	6.2	100.0	33.7	18.7	46.4	1.2
ГО	694.1	206.0	189.0	294.8	4.3	100.0	29.7	27.2	42.5	0.6
ЗА	1 462.0	458.2	360.1	632.9	10.8	100.0	31.3	24.6	43.3	0.7
УВ	1 145.1	335.9	251.7	549.2	8.4	100.0	29.3	22.0	48.0	0.7
ХО	807.4	253.6	194.6	353.7	5.6	100.0	31.4	24.1	43.8	0.7
				ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**7 379.5**	**2 378.9**	**1 677.9**	**3 273.1**	**49.6**	**100.0**	**32.2**	**22.7**	**44.4**	**0.7**
АР	1 786.1	595.9	387.2	792.4	10.5	100.0	33.4	21.7	44.4	0.6
БХ	724.8	196.7	207.9	315.6	4.5	100.0	27.1	28.7	43.5	0.6
БУ	1 332.7	444.7	251.8	628.6	7.6	100.0	33.4	18.9	47.2	0.6
ОР	111.8	35.7	24.6	50.8	0.7	100.0	31.9	22.0	45.5	0.6
ӨВ	1 691.4	551.4	441.4	681.9	16.6	100.0	32.6	26.1	40.3	1.0
ХӨ	1 732.7	554.4	364.9	803.7	9.6	100.0	32.0	21.1	46.4	0.6
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**4 450.9**	**1 506.8**	**929.5**	**1 986.0**	**28.5**	**100.0**	**33.9**	**20.9**	**44.6**	**0.6**
ГС	69.7	23.0	12.5	33.6	0.6	100.0	33.1	17.9	48.2	0.9
ДА	176.5	61.0	29.0	85.3	1.1	100.0	34.6	16.5	48.3	0.6
ДО	408.7	142.0	84.8	179.0	2.9	100.0	34.7	20.7	43.8	0.7
ДУ	973.8	343.6	210.1	413.1	7.0	100.0	35.3	21.6	42.4	0.7
ӨМ	375.7	117.8	101.5	153.3	3.1	100.0	31.4	27.0	40.8	0.8
СЭ	732.1	260.2	145.7	322.5	3.6	100.0	35.5	19.9	44.1	0.5
ТӨ	1 714.5	559.1	346.0	799.2	10.1	100.0	32.6	20.2	46.6	0.6
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**2 643.4**	**922.2**	**443.9**	**1 258.1**	**19.2**	**100.0**	**34.9**	**16.8**	**47.6**	**0.7**
ДД	704.1	260.2	100.4	337.1	6.3	100.0	37.0	14.3	47.9	0.9
СҮ	853.7	299.4	158.7	389.9	5.7	100.0	35.1	18.6	45.7	0.7
ХЭ	1 085.7	362.6	184.8	531.1	7.2	100.0	33.4	17.0	48.9	0.7
				УЛААНБААТАР						
УБ	**167.9**	**54.7**	**30.7**	**81.5**	**1.0**	**100.0**	**32.6**	**18.3**	**48.5**	**0.6**

ЯМААН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны	Ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч
ДҮН	**19 651.5**	**5 571.6**	**5 389.4**	**8 569.5**	**121.0**	**100.0**	**28.4**	**27.4**	**43.6**	**0.6**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**5 340.5**	**1 369.3**	**1 574.9**	**2 360.9**	**35.4**	**100.0**	**25.6**	**29.5**	**44.2**	**0.7**
БӨ	651.6	159.9	173.5	311.1	7.2	100.0	24.5	26.6	47.7	1.1
ГО	1 348.5	334.8	436.8	570.7	6.2	100.0	24.8	32.4	42.3	0.5
ЗА	1 097.6	299.0	321.6	470.3	6.8	100.0	27.2	29.3	42.8	0.6
УВ	979.3	224.5	293.8	454.0	6.9	100.0	22.9	30.0	46.4	0.7
ХО	1 263.6	351.2	349.2	554.9	8.4	100.0	27.8	27.6	43.9	0.7
					ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**7 192.0**	**2 006.7**	**2 033.8**	**3 106.6**	**44.8**	**100.0**	**27.9**	**28.3**	**43.2**	**0.6**
АР	1 195.1	381.1	287.2	518.8	8.0	100.0	31.9	24.0	43.4	0.7
БХ	1 713.3	418.5	572.6	714.9	7.3	100.0	24.4	33.4	41.7	0.4
БУ	908.7	278.4	204.8	420.7	4.9	100.0	30.6	22.5	46.3	0.5
ОР	111.0	30.7	30.6	49.1	0.6	100.0	27.7	27.5	44.2	0.6
ӨВ	1 589.1	456.9	469.5	647.2	15.5	100.0	28.8	29.5	40.7	1.0
ХӨ	1 674.8	441.2	469.2	755.9	8.5	100.0	26.3	28.0	45.1	0.5
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**4 947.2**	**1 492.6**	**1 319.3**	**2 108.0**	**27.3**	**100.0**	**30.2**	**26.7**	**42.6**	**0.6**
ГС	88.2	27.1	19.0	41.5	0.6	100.0	30.8	21.5	47.0	0.7
ДА	136.0	44.2	26.2	64.8	0.8	100.0	32.5	19.3	47.7	0.6
ДО	529.4	167.1	137.4	222.1	2.8	100.0	31.6	26.0	41.9	0.5
ДУ	1 036.9	332.0	279.3	418.6	7.0	100.0	32.0	26.9	40.4	0.7
ӨМ	1 227.0	309.9	410.4	501.0	5.7	100.0	25.3	33.4	40.8	0.5
СЭ	609.8	207.0	139.3	260.7	2.8	100.0	33.9	22.8	42.8	0.5
ТӨ	1 319.9	405.3	307.7	599.3	7.6	100.0	30.7	23.3	45.4	0.6
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**2 020.6**	**657.5**	**430.2**	**920.2**	**12.6**	**100.0**	**32.5**	**21.3**	**45.5**	**0.6**
ДД	473.4	164.9	87.6	217.4	3.6	100.0	34.8	18.5	45.9	0.8
СҮ	684.3	230.8	152.0	297.5	3.9	100.0	33.7	22.2	43.5	0.6
ХЭ	862.9	261.8	190.6	405.4	5.1	100.0	30.3	22.1	47.0	0.6
					УЛААНБААТАР					
УБ	**151.2**	**45.5**	**31.1**	**73.8**	**0.9**	**100.0**	**30.1**	**20.6**	**48.8**	**0.6**

ХОНИН ТОЛГОЙД ШИЛЖҮҮЛСЭН МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**52 081.6**	**57 800.0**	**65 037.5**	**67 996.0**	**69 491.5**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**13 351.9**	**15 468.9**	**17 272.2**	**16 921.8**	**15 255.1**
БӨ	2 023.9	2 231.0	2 403.5	2 236.5	1 911.0
ГО	2 299.8	2 729.7	3 080.5	3 107.0	2 721.9
ЗА	3 183.8	3 787.5	4 400.0	4 558.0	4 175.5
УВ	2 984.6	3 444.8	3 765.3	3 522.7	3 253.8
ХО	2 859.8	3 275.8	3 622.9	3 497.6	3 193.0
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**18 065.6**	**20 535.9**	**23 614.1**	**26 188.2**	**27 548.6**
АР	4 554.4	5 083.8	5 714.0	6 445.8	6 939.4
БХ	2 461.3	2 871.5	3 350.4	3 745.2	3 806.0
БУ	2 662.0	3 076.2	3 584.0	4 205.5	4 556.5
ОР	244.6	299.7	355.6	430.6	423.6
ӨВ	3 572.7	4 025.3	4 820.8	5 062.1	5 327.7
ХӨ	4 570.6	5 179.3	5 789.3	6 299.0	6 495.3
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**11 195.1**	**11 604.4**	**13 325.3**	**14 718.8**	**16 057.1**
ГС	243.4	259.9	273.4	226.7	220.6
ДА	279.9	327.3	400.4	558.9	603.8
ДО	1 738.9	1 263.6	1 388.5	1 546.5	1 764.7
ДУ	2 765.1	2 741.9	2 930.1	2 696.7	2 786.6
ӨМ	1 629.0	1 661.1	1 933.4	2 269.6	2 362.8
СЭ	1 196.3	1 406.2	1 789.1	2 390.4	2 606.8
ТӨ	3 342.5	3 944.4	4 610.4	5 030.0	5 711.9
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**8 878.9**	**9 488.2**	**10 101.5**	**9 389.7**	**9 814.7**
ДД	2 248.1	2 446.6	2 734.6	2 942.2	2 903.2
СҮ	3 211.9	3 323.4	3 308.2	2 724.1	3 101.6
ХЭ	3 418.9	3 718.2	4 058.7	3 723.4	3 809.9
			УЛААНБААТАР		
УБ	**590.1**	**702.6**	**724.3**	**777.5**	**816.0**

НЭГ МАЛЧИНД НОГДОХ МАЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Малчдын тоо			Нэг малчинд ногдох мал					
				толгойгоор			бодод шилжүүлснээр		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
ДҮН	**366 199**	**360 255**	**349 303**	**110.0**	**120.2**	**126.0**	**27.8**	**29.6**	**31.2**
БАРУУН БҮС									
ДҮН	**108 704**	**105 094**	**100 364**	**113.2**	**115.7**	**108.5**	**24.8**	**25.1**	**23.8**
БӨ	23 682	22 886	21 141	67.4	66.8	61.6	15.7	15.1	14.0
ГО	17 945	17 207	16 359	138.6	145.6	132.8	26.8	28.1	26.1
ЗА	23 737	22 586	21 696	126.4	138.8	130.3	28.9	31.4	30.1
УВ	21 902	20 640	19 606	121.2	121.1	118.3	27.2	27.0	26.3
ХО	21 438	21 775	21 562	119.6	114.2	105.2	26.3	25.0	23.1
ХАНГАЙН БҮС									
ДҮН	**146 164**	**145 666**	**141 644**	**96.0**	**109.6**	**118.0**	**25.2**	**28.0**	**30.3**
АР	32 892	34 563	31 256	88.5	97.8	115.8	27.1	29.1	34.7
БХ	24 251	23 969	23 681	94.2	110.3	113.4	21.7	24.4	25.2
БУ	15 123	14 528	15 521	132.8	166.2	168.3	36.6	44.7	45.5
ОР	1 917	2 328	2 087	109.5	115.5	122.7	28.8	28.7	31.6
ӨВ	33 587	33 985	32 847	95.0	101.5	110.2	22.3	23.1	25.2
ХӨ	38 394	36 293	36 252	89.2	105.1	108.3	23.5	27.1	28.0
ТӨВИЙН БҮС									
ДҮН	**64 289**	**64 012**	**63 933**	**130.7**	**150.3**	**164.7**	**33.0**	**36.6**	**40.0**
ГС	974	922	788	193.7	185.3	214.1	42.7	37.5	42.8
ДА	2 244	2 521	2 784	102.7	137.0	129.9	28.2	35.0	34.4
ДО	7 239	6 914	6 774	112.5	134.9	159.0	31.5	36.5	42.2
ДУ	15 910	15 315	14 535	132.6	133.2	147.7	28.9	27.7	30.2
ӨМ	12 261	11 926	11 612	114.2	141.3	151.2	27.8	33.0	35.4
СЭ	6 731	7 552	9 123	153.1	190.9	170.3	41.6	49.6	44.9
ТӨ	18 930	18 862	18 317	138.8	159.2	189.1	37.4	41.1	48.1
ЗҮҮН БҮС									
ДҮН	**40 632**	**39 387**	**38 003**	**128.0**	**130.9**	**144.5**	**38.6**	**37.1**	**40.3**
ДД	9 097	9 187	8 499	143.7	160.7	170.7	46.8	49.8	53.3
СҮ	17 012	15 737	15 973	100.5	98.0	112.0	30.3	27.1	30.3
ХЭ	14 523	14 463	13 531	150.3	147.8	166.4	43.3	40.0	43.8
УЛААНБААТАР									
УБ	**6 410**	**6 096**	**5 359**	**51.7**	**63.1**	**74.8**	**17.9**	**20.1**	**24.0**

ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Бүгд	Үүнээс				
		Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**19 005.3**	**89.7**	**649.6**	**1 023.8**	**8 672.8**	**8 569.5**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**4 761.1**	**20.7**	**118.0**	**187.4**	**2 074.0**	**2 360.9**
БӨ	602.9	1.0	16.2	31.2	243.5	311.1
ГО	908.0	8.0	19.6	15.0	294.8	570.7
ЗА	1 192.3	1.5	35.2	52.5	632.9	470.3
УВ	1 077.7	5.1	22.1	47.3	549.2	454.0
ХО	980.0	5.2	24.8	41.4	353.7	554.9
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**7 102.5**	**15.1**	**249.8**	**457.9**	**3 273.1**	**3 106.6**
АР	1 526.6	0.2	71.9	143.2	792.4	518.8
БХ	1 114.3	9.3	25.1	49.3	315.6	714.9
БУ	1 174.9	0.2	57.2	68.2	628.6	420.7
ОР	112.7	0.0	3.6	9.2	50.8	49.1
ӨВ	1 434.2	4.7	51.3	49.0	681.9	647.2
ХӨ	1 739.9	0.6	40.7	138.9	803.7	755.9
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**4 483.5**	**46.7**	**152.0**	**190.7**	**1 986.0**	**2 108.0**
ГС	79.1	0.2	2.2	1.6	33.6	41.5
ДА	169.5	0.2	3.2	16.0	85.3	64.8
ДО	447.1	9.7	20.2	16.1	179.0	222.1
ДУ	879.0	7.3	25.1	14.9	413.1	418.6
ӨМ	702.0	28.2	14.6	5.0	153.3	501.0
СЭ	658.1	0.2	16.0	58.7	322.5	260.7
ТӨ	1 548.8	0.9	70.8	78.6	799.2	599.3
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**2 467.8**	**7.0**	**123.1**	**159.3**	**1 258.1**	**920.2**
ДД	647.8	2.2	41.1	49.9	337.1	217.4
СҮ	774.1	3.6	39.3	43.8	389.9	297.5
ХЭ	1 045.9	1.2	42.7	65.5	531.1	405.4
			УЛААНБААТАР			
УБ	**190.4**	**0.1**	**6.6**	**28.5**	**81.5**	**73.8**

ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ӨСӨЛТ, өмнөх оныхтой харьцуулснаар, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Бүгд		Ингэ		Гүү	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	**102.6**	**474.0**	**105.2**	**4.4**	**102.9**	**18.1**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**91.3**	**-451.0**	**103.8**	**0.8**	**95.7**	**-5.3**
БӨ	90.7	-61.8	98.5	0.0	93.3	-1.2
ГО	87.7	-126.8	102.4	0.2	93.7	-1.3
ЗА	91.7	-108.1	127.1	0.3	99.3	-0.2
УВ	94.9	-58.3	101.9	0.1	97.5	-0.6
ХО	91.1	-96.0	103.6	0.2	92.4	-2.0
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**106.6**	**440.0**	**108.6**	**1.2**	**105.3**	**12.5**
АР	108.9	125.1	117.7	0.0	107.1	4.7
БХ	105.5	58.4	109.0	0.8	101.8	0.4
БУ	111.0	116.9	154.1	0.1	105.3	2.9
ОР	93.0	-8.5	100.0	0.0	105.3	0.2
ӨВ	102.6	36.5	106.9	0.3	106.0	2.9
ХӨ	106.9	111.7	101.8	0.0	103.4	1.3
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**108.4**	**349.3**	**104.6**	**2.0**	**105.5**	**7.9**
ГС	101.0	0.8	103.1	0.0	96.7	-0.1
ДА	105.1	8.3	98.4	0.0	116.1	0.4
ДО	115.4	59.5	105.3	0.5	110.6	1.9
ДУ	99.5	-4.4	102.0	0.1	94.0	-1.6
ӨМ	106.8	45.0	104.8	1.3	100.5	0.1
СЭ	105.1	31.8	101.5	0.0	105.4	0.8
ТӨ	115.5	208.2	113.7	0.1	109.8	6.3
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**105.5**	**128.0**	**106.4**	**0.4**	**101.6**	**1.9**
ДД	98.1	-12.8	104.4	0.1	99.5	-0.2
СҮ	113.2	90.2	111.2	0.4	107.6	2.8
ХЭ	105.1	50.6	97.7	0.0	98.5	-0.6
			УЛААНБААТАР			
УБ	**104.2**	**7.7**	**105.3**	**0.0**	**121.2**	**1.2**

Хавсралт 25-ын үргэлжлэл

	Үнээ		Эм хонь		Эм ямаа	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	**105.4**	**52.3**	**105.1**	**419.3**	**99.8**	**-20.1**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**92.9**	**-14.3**	**93.9**	**-135.8**	**88.8**	**-296.3**
БӨ	90.2	-3.4	90.2	-26.3	91.0	-30.9
ГО	89.6	-1.7	90.8	-29.8	85.8	-94.1
ЗА	95.4	-2.5	94.8	-35.0	86.9	-70.6
УВ	93.4	-3.3	96.3	-21.1	93.1	-33.4
ХО	92.7	-3.3	93.7	-23.6	89.2	-67.3
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**108.3**	**35.2**	**108.9**	**268.7**	**104.1**	**122.5**
АР	111.9	15.2	111.3	80.6	104.9	24.5
БХ	106.4	3.0	106.2	18.4	105.3	35.8
БУ	113.7	8.2	113.9	76.5	107.5	29.2
ОР	111.0	0.9	98.9	-0.6	84.5	-9.0
ӨВ	100.1	0.1	103.5	23.2	101.6	10.0
ХӨ	106.0	7.9	109.6	70.4	104.4	32.0
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**112.9**	**21.7**	**110.9**	**194.6**	**106.2**	**123.0**
ГС	102.3	0.0	109.4	2.9	95.3	-2.1
ДА	120.5	2.7	106.5	5.2	99.9	-0.1
ДО	115.7	2.2	115.5	24.0	116.2	30.9
ДУ	98.5	-0.2	101.6	6.6	97.8	-9.3
ӨМ	103.0	0.1	106.7	9.7	107.2	33.8
СЭ	113.9	7.2	108.1	24.0	99.9	-0.2
ТӨ	114.1	9.7	118.0	122.1	113.2	70.0
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**105.4**	**8.2**	**107.4**	**86.3**	**103.5**	**31.2**
ДД	103.6	1.7	101.3	4.3	92.1	-18.7
СҮ	110.4	4.1	114.3	48.8	113.0	34.2
ХЭ	103.6	2.3	106.7	33.3	104.0	15.7
			УЛААНБААТАР			
УБ	**105.3**	**1.4**	**107.4**	**5.6**	**99.3**	**-0.5**

НИЙТ СҮРЭГТ НИЙТ ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бүгд	Үүнээс				
		Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**43.2**	**32.4**	**29.2**	**39.4**	**45.0**	**43.6**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**43.7**	**29.2**	**29.7**	**42.0**	**44.8**	**44.2**
БӨ	46.3	26.4	31.7	44.1	46.4	47.7
ГО	41.8	29.6	29.7	41.3	42.5	42.3
ЗА	42.2	22.6	28.4	38.2	43.3	42.8
УВ	46.5	31.8	29.6	45.5	48.0	46.4
ХО	43.2	29.5	30.4	42.3	43.8	43.9
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**42.5**	**30.8**	**28.5**	**37.6**	**44.4**	**43.2**
АР	42.2	28.5	28.6	37.1	44.4	43.4
БХ	41.5	31.2	28.0	38.8	43.5	41.7
БУ	45.0	28.4	30.8	37.1	47.2	46.3
ОР	44.0	28.3	31.8	42.1	45.5	44.2
ӨВ	39.6	31.2	28.0	34.8	40.3	40.7
ХӨ	44.3	26.0	26.2	38.7	46.4	45.1
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**42.6**	**34.2**	**29.4**	**40.1**	**44.6**	**42.6**
ГС	46.9	39.4	32.0	46.5	48.2	47.0
ДА	46.9	42.7	28.6	42.6	48.3	47.7
ДО	41.5	37.2	27.8	40.2	43.8	41.9
ДУ	40.9	35.4	30.6	44.0	42.4	40.4
ӨМ	40.0	32.9	27.3	37.9	40.8	40.8
СЭ	42.4	30.3	27.7	38.3	44.1	42.8
ТӨ	44.7	34.9	30.4	40.5	46.6	45.4
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**44.9**	**34.6**	**30.2**	**39.9**	**47.6**	**45.5**
ДД	44.7	34.5	29.4	39.4	47.9	45.9
СҮ	43.3	35.1	29.9	39.8	45.7	43.5
ХЭ	46.5	33.1	31.3	40.3	48.9	47.0
			УЛААНБААТАР			
УБ	**47.5**	**37.6**	**30.2**	**47.8**	**48.5**	**48.8**

БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2008	2009	Үүнээс				
			Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
ДҮН	**12 780.0**	**13 767.4**	**40.1**	**420.8**	**719.1**	**6 549.4**	**6 038.0**
				БАРУУН БҮС			
ДҮН	**3 566.3**	**3 482.7**	**8.6**	**66.1**	**122.2**	**1 619.1**	**1 666.8**
БӨ	484.5	413.9	0.5	8.7	22.5	207.4	174.9
ГО	691.1	724.4	3.2	9.8	9.2	246.7	455.5
ЗА	975.0	887.0	0.6	21.3	35.6	502.9	326.6
УВ	680.0	663.8	2.1	11.4	27.8	364.6	258.1
ХО	735.7	793.6	2.3	14.9	27.2	297.5	451.7
				ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**4 752.8**	**4 999.0**	**6.9**	**168.1**	**316.8**	**2 420.2**	**2 086.9**
АР	1 007.9	1 142.1	0.1	51.9	98.3	598.8	393.0
БХ	741.5	673.4	4.2	13.3	31.4	198.0	426.5
БУ	771.0	824.8	0.1	38.6	51.7	448.3	286.1
ОР	91.6	81.2	0.0	2.8	7.5	41.1	29.8
ӨВ	949.2	1 145.7	2.3	36.5	37.5	570.7	498.7
ХӨ	1 191.6	1 131.7	0.2	25.0	90.3	563.4	452.7
				ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**2 805.0**	**3 369.6**	**21.7**	**101.6**	**135.0**	**1 533.5**	**1 577.8**
ГС	56.2	57.1	0.1	1.3	0.9	23.3	31.5
ДА	102.3	145.4	0.1	2.2	12.2	73.8	57.1
ДО	285.1	342.2	4.2	14.9	12.6	142.0	168.4
ДУ	564.2	724.8	3.3	15.7	10.0	350.6	345.2
ӨМ	486.7	490.5	13.5	10.0	3.7	122.6	340.7
СЭ	417.8	538.5	0.1	12.2	42.2	259.6	224.4
ТӨ	892.6	1 071.2	0.4	45.3	53.4	561.5	410.6
				ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**1 539.3**	**1 782.8**	**2.9**	**80.5**	**122.6**	**920.4**	**656.3**
ДД	475.7	495.1	1.0	29.3	39.7	260.2	164.9
СҮ	438.4	594.1	1.5	28.2	34.6	298.3	231.5
ХЭ	625.3	693.6	0.4	23.1	48.3	361.9	259.9
				УЛААНБААТАР			
УБ	**116.6**	**133.3**	**0.1**	**4.4**	**22.6**	**56.1**	**50.1**

Хавсралт 27-гийн үргэлжлэл

	Бойжилтын хувь					
	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
ДҮН	**89.4**	**93.4**	**91.5**	**93.9**	**91.2**	**86.9**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**82.1**	**82.0**	**81.2**	**85.5**	**83.4**	**80.7**
БӨ	81.2	74.2	80.4	88.1	86.8	74.7
ГО	86.4	81.3	77.6	82.4	86.7	86.6
ЗА	86.0	87.1	88.9	90.4	88.6	81.8
УВ	70.4	81.5	73.9	79.5	72.5	66.6
ХО	86.6	84.2	80.0	85.1	86.0	87.3
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**88.4**	**94.3**	**91.1**	**93.8**	**91.5**	**84.2**
АР	94.0	100.0	93.1	96.4	95.5	91.4
БХ	72.9	93.4	71.0	82.3	72.4	72.3
БУ	94.6	100.0	96.6	97.4	95.6	92.3
ОР	95.9	100.0	98.9	99.2	97.0	93.5
ӨВ	90.9	95.8	94.2	95.3	93.0	88.1
ХӨ	87.3	90.0	87.6	92.5	90.8	82.4
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**96.4**	**98.3**	**96.8**	**98.4**	**97.4**	**95.2**
ГС	90.5	96.2	95.3	95.7	91.7	89.3
ДА	97.6	100.0	99.3	99.4	97.6	97.2
ДО	99.6	99.7	99.7	99.8	99.7	99.5
ДУ	95.3	98.5	95.7	97.6	96.6	93.9
ӨМ	92.7	97.9	93.9	94.5	93.8	92.1
СЭ	97.0	99.0	97.3	98.9	97.3	96.2
ТӨ	97.8	94.0	96.6	97.9	98.4	97.0
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**95.2**	**95.2**	**95.7**	**97.7**	**95.5**	**94.4**
ДД	94.0	95.4	95.8	97.3	95.2	91.0
СҮ	97.9	97.9	98.7	99.0	97.5	98.2
ХЭ	93.9	86.3	92.0	97.1	94.1	93.3
			УЛААНБААТАР			
УБ	**98.9**	**100.0**	**97.9**	**99.3**	**99.1**	**98.6**

100 ЭХЭЭС БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бүгд		Ботго		Унага		Тугал		Хурга		Ишиг	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
ДҮН	**76**	**74**	**50**	**47**	**60**	**67**	**72**	**74**	**80**	**79**	**74**	**70**
					БАРУУН БҮС							
ДҮН	**70**	**67**	**43**	**43**	**58**	**54**	**65**	**61**	**77**	**73**	**66**	**63**
БӨ	71	62	39	47	51	50	61	65	83	77	64	51
ГО	70	70	47	41	58	47	66	55	78	76	67	69
ЗА	80	68	44	48	69	60	77	65	84	75	77	60
УВ	59	58	37	41	43	50	55	55	67	64	52	53
ХО	70	74	44	45	61	55	65	61	75	79	68	73
					ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	**82**	**75**	**52**	**50**	**70**	**71**	**76**	**75**	**85**	**81**	**82**	**70**
АР	84	81	75	59	74	77	77	77	88	84	83	80
БХ	82	64	54	49	65	54	71	68	82	67	84	63
БУ	88	78	67	71	81	71	90	86	89	81	86	73
ОР	99	67	52	36	93	80	86	91	100	80	100	51
ӨВ	76	82	51	52	60	75	69	77	78	87	75	78
ХӨ	81	70	30	35	64	64	75	69	85	77	80	63
					ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	**80**	**82**	**54**	**49**	**57**	**70**	**76**	**80**	**83**	**86**	**80**	**79**
ГС	67	73	43	39	24	56	56	59	72	76	67	72
ДА	99	90	60	55	85	81	90	92	100	92	100	88
ДО	86	88	52	46	68	82	82	91	89	92	88	88
ДУ	66	82	50	45	33	59	42	67	73	86	62	81
ӨМ	90	75	56	50	82	69	87	76	95	85	91	73
СЭ	95	86	47	50	77	81	87	82	97	87	96	86
ТӨ	78	80	55	52	58	70	74	78	81	83	77	78
					ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	**68**	**76**	**39**	**44**	**47**	**66**	**68**	**81**	**72**	**79**	**67**	**74**
ДД	82	75	46	45	74	71	83	82	81	78	85	70
СҮ	61	87	37	46	35	77	56	87	66	87	60	88
ХЭ	64	70	35	34	38	53	66	76	69	73	62	67
					УЛААНБААТАР							
УБ	**77**	**73**	**72**	**93**	**56**	**81**	**65**	**84**	**82**	**74**	**78**	**68**

ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2008	2009	Үүнээс				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	**1 640.6**	**1 732.9**	**2.9**	**62.9**	**107.1**	**681.4**	**878.5**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**508.2**	**803.5**	**1.5**	**24.8**	**51.7**	**328.1**	**397.4**
БӨ	57.7	120.8	0.1	5.7	11.2	41.0	62.7
ГО	73.7	115.3	0.4	3.2	3.0	37.9	70.8
ЗА	65.9	210.9	0.1	5.7	13.2	89.7	102.2
УВ	223.7	286.0	0.6	6.4	17.8	136.4	124.9
ХО	87.2	70.4	0.3	3.7	6.6	23.1	36.8
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**290.8**	**531.5**	**0.4**	**20.1**	**32.1**	**190.2**	**288.7**
АР	41.6	56.7	0.0	4.1	4.6	21.5	26.4
БХ	67.2	191.3	0.3	7.2	10.8	59.8	113.2
БУ	9.0	27.3	0.0	2.3	2.3	12.0	10.6
ОР	0.4	2.4	0.0	0.1	0.2	0.9	1.2
ӨВ	139.6	111.3	0.1	2.4	3.3	41.5	64.0
ХӨ	33.0	142.5	0.0	4.0	10.8	54.4	73.3
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**182.1**	**119.5**	**0.6**	**5.7**	**5.3**	**43.9**	**64.0**
ГС	6.8	7.4	0.0	0.4	0.2	2.7	4.0
ДА	0.2	1.9	0.0	0.0	0.2	0.8	0.8
ДО	14.6	4.0	0.1	0.2	0.2	1.5	2.0
ДУ	57.2	35.0	0.1	1.5	0.7	13.9	18.8
ӨМ	8.4	30.8	0.5	0.8	0.4	7.2	21.9
СЭ	1.3	10.9	0.0	0.4	1.0	5.6	3.9
ТӨ	93.5	29.7	0.0	2.4	2.5	12.2	12.6
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**657.5**	**274.6**	**0.4**	**12.0**	**17.4**	**118.0**	**126.9**
ДД	18.6	138.2	0.2	3.0	4.4	59.2	71.4
СҮ	387.9	22.7	0.1	1.6	2.2	10.3	8.6
ХЭ	250.9	113.7	0.1	7.4	10.7	48.6	46.9
			УЛААНБААТАР				
УБ	**2.1**	**3.8**	**0.0**	**0.3**	**0.7**	**1.4**	**1.5**

Хавсралт 29-ийн үргэлжлэл

	Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	**4.0**	**1.1**	**2.9**	**4.3**	**3.7**	**4.4**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**6.6**	**2.1**	**5.7**	**10.3**	**6.6**	**6.5**
БӨ	7.9	3.3	9.6	13.7	6.8	8.0
ГО	4.6	1.5	4.3	7.2	4.9	4.4
ЗА	6.7	1.8	4.4	8.8	5.8	7.9
УВ	11.4	3.6	8.1	15.0	11.2	11.7
ХО	2.8	1.6	4.2	6.0	2.7	2.6
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**3.3**	**0.9**	**2.4**	**2.8**	**2.8**	**4.1**
АР	1.7	0.0	1.8	1.3	1.3	2.2
БХ	7.2	1.1	7.8	8.8	8.5	6.7
БУ	1.1	0.2	1.3	1.4	1.0	1.2
ОР	0.9	0.6	1.1	0.9	0.8	0.9
ӨВ	3.2	0.5	1.4	2.5	2.6	4.1
ХӨ	3.7	1.4	2.6	3.1	3.4	4.3
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**1.2**	**0.5**	**1.2**	**1.2**	**1.1**	**1.4**
ГС	4.3	0.2	5.2	6.1	4.1	4.3
ДА	0.5	0.4	0.3	0.8	0.5	0.6
ДО	0.4	0.3	0.3	0.6	0.4	0.4
ДУ	1.7	0.3	1.8	2.0	1.5	1.9
ӨМ	1.8	0.6	1.5	2.9	2.0	1.8
СЭ	0.8	0.5	0.7	0.8	0.9	0.6
ТӨ	1.0	0.8	1.1	1.5	0.8	1.1
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**5.3**	**1.9**	**2.9**	**4.6**	**4.9**	**6.6**
ДД	9.4	2.9	2.1	3.6	8.6	13.9
СҮ	1.5	1.2	1.3	2.2	1.4	1.5
ХЭ	5.3	2.3	5.1	6.8	4.8	5.7
			УЛААНБААТАР			
УБ	**1.0**	**0.0**	**1.7**	**1.2**	**0.9**	**1.0**

МАЛЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРЛАГА, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2008	2009	Үүнээс				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	**8 285.2**	**11 299.0**	**26.6**	**323.5**	**516.0**	**4 955.5**	**5 477.4**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**3 202.5**	**3 948.3**	**7.5**	**74.9**	**125.4**	**1 666.2**	**2 074.3**
БӨ	494.6	521.2	0.4	11.7	22.7	247.0	239.4
ГО	598.2	943.1	2.9	14.5	11.8	283.8	630.1
ЗА	773.2	984.4	0.5	20.9	34.8	505.9	422.3
УВ	610.5	558.1	1.6	9.4	24.1	298.1	224.8
ХО	726.1	941.5	2.0	18.4	32.0	331.4	557.6
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**2 521.7**	**3 722.5**	**2.6**	**112.8**	**205.7**	**1 668.2**	**1 733.3**
АР	499.7	845.6	0.0	32.8	60.6	405.7	346.6
БХ	315.5	440.9	1.5	8.2	15.8	118.6	296.8
БУ	356.0	600.1	0.0	28.3	27.8	303.2	240.8
ОР	32.2	91.5	0.0	2.5	6.6	39.3	43.0
ӨВ	550.0	864.0	1.2	23.7	27.8	406.9	404.3
ХӨ	768.3	880.4	0.1	17.2	67.1	394.3	401.7
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**1 574.3**	**2 342.4**	**14.2**	**66.7**	**77.6**	**990.8**	**1 193.1**
ГС	67.2	51.9	0.1	1.3	1.1	17.4	31.9
ДА	35.6	127.3	0.2	1.5	7.0	59.5	59.1
ДО	152.6	194.0	3.1	6.6	6.7	83.9	93.7
ДУ	576.0	583.3	2.5	16.2	9.8	280.8	274.1
ӨМ	193.3	389.4	8.1	8.5	2.6	90.9	279.2
СЭ	126.9	416.3	0.1	10.0	22.1	173.6	210.4
ТӨ	422.7	580.3	0.2	22.6	28.3	284.7	244.6
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**925.8**	**1 172.3**	**2.3**	**68.2**	**86.0**	**589.0**	**426.9**
ДД	288.1	382.4	0.7	31.7	32.3	185.6	132.1
СҮ	217.2	324.1	0.9	13.9	20.1	167.4	121.9
ХЭ	420.5	465.8	0.7	22.7	33.6	235.9	172.9
			УЛААНБААТАР				
УБ	**60.9**	**113.5**	**0.0**	**0.9**	**21.4**	**41.4**	**49.9**

	Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	**26.1**	**10.0**	**14.8**	**20.6**	**27.0**	**27.4**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**32.5**	**10.5**	**17.4**	**25.0**	**33.3**	**33.8**
БӨ	34.1	11.1	19.5	27.6	40.8	30.7
ГО	37.6	10.9	19.6	28.1	36.9	39.5
ЗА	31.4	7.2	16.2	23.2	32.5	32.6
УВ	22.3	10.0	11.8	20.4	24.5	21.0
ХО	37.9	11.5	20.7	29.3	38.3	39.6
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**23.3**	**5.7**	**13.4**	**18.0**	**24.5**	**24.3**
АР	25.0	1.6	13.9	17.2	25.1	29.5
БХ	16.7	5.6	8.9	12.9	16.8	17.5
БУ	24.9	0.0	16.0	17.1	25.3	27.6
ОР	34.0	0.0	22.3	31.3	35.5	34.3
ӨВ	25.0	8.4	13.7	20.7	25.9	25.9
ХӨ	23.1	2.6	11.3	19.4	24.4	23.7
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**24.4**	**11.0**	**13.7**	**18.3**	**25.1**	**25.8**
ГС	30.3	15.7	17.3	29.6	26.2	34.4
ДА	36.9	32.5	14.7	21.4	36.5	42.6
ДО	20.8	12.5	10.2	19.6	23.8	20.5
ДУ	28.6	12.4	19.3	28.6	30.6	27.8
ӨМ	23.1	10.1	16.1	21.1	25.9	23.5
СЭ	28.9	11.0	18.0	16.5	26.6	35.1
ТӨ	19.3	7.6	10.6	16.5	19.6	21.0
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**22.7**	**11.3**	**16.7**	**22.6**	**24.2**	**22.3**
ДД	25.9	11.2	21.8	26.1	27.0	25.8
СҮ	21.0	8.8	11.7	20.5	22.8	20.9
ХЭ	21.8	17.1	15.8	21.2	23.4	21.0
			УЛААНБААТАР			
УБ	**29.5**	**4.1**	**4.6**	**36.2**	**26.8**	**32.7**

ГЭНЭТИЙН АЮУЛААР ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2008	2009	Үүнээс				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	**695.1**	**479.9**	**0.7**	**14.6**	**25.6**	**199.8**	**239.2**
БАРУУН БҮС							
ДҮН	**168.0**	**211.6**	**0.4**	**4.9**	**13.4**	**92.3**	**100.6**
БӨ	7.5	32.0	0.0	1.1	3.2	10.2	17.5
ГО	26.1	17.1	0.1	0.6	0.6	5.5	10.3
ЗА	0.1	-	-	-	-	-	-
УВ	129.0	162.1	0.3	3.2	9.6	76.5	72.4
ХО	5.3	0.5	0.0	0.0	0.0	0.1	0.4
ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	**23.7**	**97.1**	**0.1**	**3.5**	**5.1**	**32.1**	**56.3**
АР	2.6	2.9	0.0	0.1	0.2	0.7	1.8
БХ	19.6	79.6	0.1	2.9	3.7	24.7	48.2
БУ	0.2	1.1	0.0	0.1	0.1	0.6	0.3
ОР	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ӨВ	0.3	6.5	0.0	0.2	0.2	3.2	3.0
ХӨ	0.7	6.9	0.0	0.2	0.9	2.9	2.9
ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	**57.0**	**31.2**	**0.0**	**1.6**	**1.2**	**12.7**	**15.7**
ГС	5.7	5.7	0.0	0.3	0.2	2.0	3.2
ДА	0.1	1.4	0.0	0.0	0.1	0.6	0.6
ДО	10.6	0.6	0.0	0.0	0.0	0.3	0.2
ДУ	5.3	11.1	0.0	0.3	0.1	4.6	6.0
ӨМ	0.4	1.8	0.0	0.1	0.0	0.4	1.3
СЭ	0.2	2.1	0.0	0.1	0.2	1.1	0.7
ТӨ	34.8	8.7	0.0	0.7	0.6	3.8	3.7
ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	**445.7**	**138.5**	**0.1**	**4.5**	**5.8**	**62.0**	**66.1**
ДД	10.6	87.9	0.1	1.4	1.7	40.6	44.1
СҮ	243.5	0.7	0.0	0.0	0.1	0.4	0.3
ХЭ	191.7	49.9	0.0	3.1	4.0	21.1	21.7
УЛААНБААТАР							
УБ	**0.7**	**1.4**	**0.0**	**0.1**	**0.1**	**0.6**	**0.6**

	Зүй бус хорогдолд эзлэх хувь					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	**27.7**	**23.9**	**23.2**	**23.9**	**29.3**	**27.2**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**26.3**	**25.5**	**19.8**	**26.0**	**28.1**	**25.3**
БӨ	26.5	14.5	19.6	28.4	24.8	27.9
ГО	14.8	13.4	19.0	21.0	14.6	14.5
УВ	56.7	54.1	49.2	54.1	56.1	58.0
ХО	0.7	0.4	0.5	0.0	0.3	1.0
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**18.3**	**30.0**	**17.5**	**15.8**	**16.9**	**19.5**
АР	5.0	0.0	2.2	4.7	3.3	7.0
БХ	41.6	41.2	40.6	34.3	41.3	42.6
БУ	3.9	0.0	4.9	3.1	4.8	2.8
ОР	3.2	0.0	0.0	0.0	4.5	2.9
ӨВ	5.9	0.0	6.5	6.5	7.7	4.6
ХӨ	4.9	0.0	5.9	8.1	5.3	4.0
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**26.1**	**7.6**	**27.2**	**22.6**	**28.9**	**24.6**
ГС	76.9	100.0	84.6	74.8	73.2	78.8
ДА	73.5	100.0	96.8	55.1	74.8	76.8
ДО	15.3	14.9	10.7	17.8	19.2	12.6
ДУ	31.6	11.8	21.7	16.7	32.9	32.0
ӨМ	5.8	3.3	6.4	1.7	5.5	6.0
СЭ	19.0	33.3	34.2	14.8	19.7	17.7
ТӨ	29.2	52.6	27.9	22.6	30.9	29.1
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**50.4**	**38.3**	**37.7**	**33.2**	**52.6**	**52.0**
ДД	63.6	67.4	45.4	38.7	68.6	61.8
СҮ	3.3	0.9	1.8	2.5	3.7	3.3
ХЭ	43.9	27.5	42.2	37.2	43.4	46.2
			УЛААНБААТАР			
УБ	**37.8**	**0.0**	**29.0**	**20.6**	**45.6**	**40.4**

ХЭЭЛ ХАЯСАН ХЭЭЛТЭГЧ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2008	2009	Үүнээс				
			Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**732.1**	**942.5**	**0.5**	**33.7**	**37.1**	**214.2**	**657.0**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**412.8**	**467.7**	**0.2**	**13.6**	**11.5**	**70.3**	**372.1**
БӨ	105.4	90.5	0.0	3.0	2.3	8.5	76.6
ГО	73.0	77.8	0.1	2.5	1.3	7.6	66.3
ЗА	50.4	114.4	0.0	3.8	3.9	28.1	78.6
УВ	89.6	89.6	0.0	1.4	1.6	14.7	71.8
ХО	94.3	95.5	0.0	3.0	2.3	11.4	78.8
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**163.4**	**338.5**	**0.0**	**11.8**	**17.3**	**93.0**	**216.4**
АР	34.9	58.8	0.0	3.6	7.1	23.4	24.8
БХ	20.9	36.3	0.0	1.1	1.2	5.8	28.1
БУ	13.4	27.6	0.0	2.1	1.0	12.0	12.6
ОР	1.5	22.0	-	0.1	0.0	1.1	20.7
ӨВ	42.6	52.0	0.0	2.5	1.6	12.1	35.8
ХӨ	50.0	141.8	0.0	2.5	6.4	38.6	94.4
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**91.1**	**71.1**	**0.1**	**4.2**	**4.9**	**21.9**	**39.9**
ГС	2.0	2.4	-	0.1	0.0	0.8	1.5
ДА	1.0	1.2	0.0	0.1	0.1	0.4	0.6
ДО	4.3	3.0	0.0	0.2	0.1	1.2	1.6
ДУ	36.3	16.3	0.0	0.9	0.4	3.9	11.2
ӨМ	2.4	6.7	0.1	0.1	0.0	0.4	6.1
СЭ	11.1	11.9	0.0	0.6	2.7	4.6	4.1
ТӨ	34.1	29.5	0.0	2.3	1.6	10.7	14.9
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**61.1**	**60.2**	**0.1**	**3.8**	**3.0**	**26.9**	**26.3**
ДД	11.9	18.6	0.1	1.2	1.0	8.7	7.5
СҮ	20.9	12.6	0.0	0.8	0.7	6.0	5.0
ХЭ	28.3	29.0	0.0	1.8	1.3	12.1	13.8
			УЛААНБААТАР				
УБ	**3.8**	**5.0**	**0.0**	**0.2**	**0.5**	**2.2**	**2.2**

Хавсралт 32-ын үргэлжлэл

	Оны эхний хээлтэгчид эзлэх хувь					
	Бүгд	Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**5.1**	**0.6**	**5.3**	**3.8**	**2.6**	**7.6**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**9.0**	**1.0**	**11.1**	**5.7**	**3.2**	**14.0**
БӨ	13.6	2.3	17.6	6.6	3.1	22.4
ГО	7.5	1.8	11.8	8.0	2.3	10.0
ЗА	8.8	0.5	10.6	7.2	4.2	14.5
УВ	7.9	0.2	6.1	3.2	2.6	14.7
ХО	8.9	0.5	11.1	5.2	3.0	12.7
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**5.1**	**0.2**	**5.0**	**4.1**	**3.1**	**7.3**
АР	4.2	1.0	5.3	5.5	3.3	5.0
БХ	3.4	0.0	4.3	2.6	2.0	4.1
БУ	2.6	4.1	3.8	1.7	2.2	3.2
ОР	18.1	-	3.4	0.4	2.1	35.7
ӨВ	3.7	0.3	5.2	3.2	1.8	5.6
ХӨ	8.7	0.3	6.2	4.9	5.3	13.0
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**1.7**	**0.2**	**2.9**	**2.9**	**1.2**	**2.0**
ГС	3.1	-	4.5	1.7	2.6	3.5
ДА	0.7	0.5	4.2	0.5	0.5	1.0
ДО	0.8	0.1	1.1	0.7	0.7	0.8
ДУ	1.8	0.2	3.2	2.5	1.0	2.6
ӨМ	1.0	0.3	0.4	0.6	0.3	1.3
СЭ	1.9	1.5	4.0	5.2	1.5	1.6
ТӨ	2.2	0.1	3.6	2.3	1.6	2.8
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**2.6**	**2.1**	**3.2**	**2.0**	**2.3**	**3.0**
ДД	2.8	4.1	3.0	2.2	2.6	3.2
СҮ	1.8	1.1	2.2	1.7	1.8	1.9
ХЭ	2.9	1.4	4.1	2.1	2.4	3.5
			УЛААНБААТАР			
УБ	**2.7**	**1.3**	**3.6**	**1.7**	**2.9**	**2.9**

СУВАЙРСАН ХЭЭЛТЭГЧ, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2008	2009	Үүнээс				
			Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**1 223.3**	**1 352.7**	**2.3**	**97.7**	**123.0**	**514.4**	**615.3**
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	**324.5**	**328.8**	**0.7**	**22.3**	**33.2**	**126.8**	**146.0**
БӨ	24.6	31.0	0.0	2.1	3.8	9.1	15.9
ГО	79.4	74.4	0.2	4.4	3.2	21.5	45.0
ЗА	73.4	106.9	0.0	5.3	7.6	52.4	41.6
УВ	64.2	66.7	0.2	6.5	12.1	27.8	20.0
ХО	83.0	49.9	0.2	4.0	6.5	15.9	23.3
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**395.7**	**489.2**	**0.3**	**32.9**	**55.1**	**192.7**	**208.1**
АР	56.2	86.6	0.0	6.2	14.2	34.7	31.4
БХ	53.8	67.9	0.1	4.5	5.4	16.2	41.7
БУ	174.8	86.4	0.0	8.9	4.7	42.3	30.7
ОР	2.0	4.1	-	0.2	0.5	1.8	1.6
ӨВ	44.3	55.7	0.1	5.1	3.8	24.2	22.5
ХӨ	64.6	188.4	0.1	8.1	26.4	73.5	80.3
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**311.7**	**318.8**	**0.9**	**23.4**	**17.3**	**100.9**	**176.3**
ГС	4.9	5.2	0.0	0.3	0.2	1.8	2.8
ДА	4.5	3.2	-	0.3	0.7	0.9	1.2
ДО	33.9	34.3	0.2	2.8	1.7	10.7	18.9
ДУ	127.1	67.5	0.2	7.3	3.5	26.5	30.0
ӨМ	50.4	105.3	0.4	3.3	0.7	16.0	84.9
СЭ	22.8	22.7	0.0	1.4	2.9	10.4	8.0
ТӨ	68.2	80.5	0.1	7.8	7.5	34.6	30.5
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**178.6**	**197.2**	**0.4**	**18.0**	**13.4**	**87.4**	**78.0**
ДД	41.6	43.0	0.1	4.3	3.2	20.7	14.6
СҮ	41.2	47.5	0.2	4.6	3.4	21.0	18.4
ХЭ	95.8	106.6	0.1	9.0	6.8	45.7	45.0
			УЛААНБААТАР				
УБ	**12.9**	**18.7**	**0.0**	**1.1**	**4.1**	**6.6**	**7.0**

	Оны эхний хээлтэгчид эзлэх хувь					
	Бүгд	Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	**7.3**	**2.7**	**15.5**	**12.7**	**6.2**	**7.2**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**6.3**	**3.3**	**18.1**	**16.5**	**5.7**	**5.5**
БӨ	4.7	0.3	12.0	11.0	3.4	4.7
ГО	7.2	2.6	21.1	19.3	6.6	6.8
ЗА	8.2	2.7	14.9	13.7	7.9	7.7
УВ	5.9	5.0	28.5	23.8	4.9	4.1
ХО	4.6	3.5	14.9	14.6	4.2	3.7
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**7.3**	**2.1**	**13.9**	**13.0**	**6.4**	**7.0**
АР	6.2	7.9	9.2	11.1	4.9	6.4
БХ	6.4	0.8	18.4	11.7	5.5	6.1
БУ	8.2	5.4	16.3	7.8	7.7	7.8
ОР	3.4	-	6.4	5.9	3.5	2.7
ӨВ	4.0	1.9	10.5	7.8	3.7	3.5
ХӨ	11.6	18.3	20.5	20.2	10.0	11.1
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**7.7**	**2.1**	**16.2**	**10.2**	**5.6**	**8.9**
ГС	6.7	3.6	14.1	15.8	5.9	6.5
ДА	2.0	-	12.8	5.4	1.2	1.8
ДО	8.8	2.1	15.2	12.2	6.9	9.9
ДУ	7.6	3.1	27.5	22.9	6.5	7.0
ӨМ	16.0	1.5	22.9	15.6	11.1	18.2
СЭ	3.6	15.5	9.4	5.7	3.5	3.1
ТӨ	6.0	6.9	12.2	10.9	5.1	5.8
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**8.4**	**6.5**	**14.8**	**8.9**	**7.5**	**8.8**
ДД	6.5	6.7	10.4	6.7	6.2	6.2
СҮ	7.0	5.1	12.7	8.4	6.2	7.0
ХЭ	10.7	9.9	20.9	10.8	9.2	11.5
			УЛААНБААТАР			
УБ	**10.2**	**18.7**	**19.8**	**15.0**	**8.6**	**9.4**

ХЭЭЛТЭГЧ, ХЭЭЛТҮҮЛЭГЧИЙН ТОХИРОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Тэмээ 20-25		Адуу 12-15		Үхэр 35-45		Хонь 25-30		Ямаа 25-30	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
ДҮН	**25**	**25**	**7**	**8**	**28**	**29**	**64**	**72**	**66**	**71**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**21**	**22**	**9**	**9**	**24**	**26**	**51**	**59**	**62**	**67**
БӨ	19	15	10	10	19	22	29	34	36	43
ГО	24	25	7	7	21	20	43	48	87	92
ЗА	17	17	9	9	23	24	85	93	69	69
УВ	19	21	9	10	30	33	69	79	59	65
ХО	22	24	8	8	25	28	37	42	62	66
					ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**24**	**23**	**8**	**8**	**25**	**26**	**65**	**73**	**65**	**69**
АР	16	16	8	8	24	25	99	99	69	65
БХ	27	28	7	7	26	26	36	43	82	98
БУ	9	11	10	9	30	32	110	128	78	86
ОР	8	6	8	9	28	34	75	79	84	76
ӨВ	23	21	7	7	20	20	42	44	41	42
ХӨ	12	12	8	8	26	27	79	95	78	89
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**28**	**28**	**7**	**7**	**34**	**35**	**65**	**73**	**72**	**77**
ГС	16	15	6	6	21	21	54	58	77	71
ДА	21	14	7	8	44	42	96	108	78	82
ДО	26	27	6	6	29	28	57	63	70	78
ДУ	30	29	7	7	31	32	63	59	66	60
ӨМ	29	29	6	6	20	25	21	27	67	88
СЭ	10	10	8	8	37	41	97	114	85	92
ТӨ	18	17	8	8	36	34	97	105	76	78
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**23**	**21**	**6**	**7**	**35**	**36**	**98**	**100**	**75**	**73**
ДД	18	17	7	7	30	33	87	94	62	61
СҮ	32	30	6	6	36	35	100	99	77	76
ХЭ	18	15	7	7	39	39	106	104	83	79
					УЛААНБААТАР					
УБ	**19**	**10**	**7**	**7**	**44**	**46**	**73**	**96**	**71**	**86**

ЦЭВЭР ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Үхэр					Хонь				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**21.7**	**30.2**	**33.1**	**28.4**	**35.5**	**1 205.2**	**1 411.0**	**1 574.7**	**1 418.3**	**1 331.7**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**1.3**	**2.0**	**1.2**	**1.1**	**0.6**	**850.3**	**1 023.3**	**1 133.2**	**946.2**	**848.2**
БӨ	1.3	2.0	1.2	1.1	0.5	283.0	327.9	349.5	319.3	180.2
ГО	-	0.0	-	0.0	0.0	147.6	181.6	189.8	176.6	130.1
ЗА	-	-	-	-	0.0	131.6	144.6	153.7	134.3	144.4
УВ	-	-	-	-	0.1	276.9	366.4	435.2	311.0	390.6
ХО	-	-	-	-	-	11.2	2.9	5.0	5.0	2.9
					ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**7.2**	**6.9**	**7.1**	**13.1**	**17.7**	**193.6**	**191.1**	**230.3**	**261.2**	**221.8**
АР	2.4	2.5	2.6	2.9	2.9	162.5	163.3	206.8	237.7	200.4
БХ	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	19.6	14.1	14.5	7.0	2.4
БУ	4.4	4.0	3.2	6.7	13.4	6.9	1.3	1.4	0.1	1.7
ОР	0.1	0.1	0.3	0.3	0.3	0.8	0.8	2.5	5.6	5.3
ӨВ	0.0	0.2	0.2	0.4	0.9	3.8	11.6	5.1	10.5	12.0
ХӨ	0.3	-	0.7	2.6	0.1	0.0	0.0	0.0	0.3	0.1
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**9.4**	**11.2**	**9.9**	**9.5**	**12.7**	**85.4**	**81.3**	**121.1**	**128.4**	**168.2**
ГС	0.0	0.0	-	0.0	0.4	1.9	1.9	1.9	1.9	1.2
ДА	1.2	1.5	1.2	1.0	1.6	16.9	19.9	26.0	22.6	18.9
ДО	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	11.7	11.5	10.6	10.4	10.7
ДУ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	34.9
ӨМ	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.2	0.2	0.3	0.4
СЭ	4.5	4.6	5.1	5.3	8.9	54.4	39.1	80.9	92.2	100.4
ТӨ	3.6	5.0	3.6	3.1	1.6	0.5	8.8	1.4	0.9	1.7
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**3.4**	**9.2**	**11.9**	**4.0**	**3.9**	**75.9**	**115.2**	**90.3**	**82.5**	**93.4**
ДД	3.3	1.1	3.4	0.5	0.6	12.4	18.2	18.3	8.3	10.2
СҮ	0.1	8.1	8.5	3.4	3.3	61.9	94.9	71.7	73.5	82.5
ХЭ	0.0	0.0	-	0.1	0.0	1.6	2.1	0.3	0.7	0.7
					УЛААНБААТАР					
УБ	**0.4**	**0.8**	**2.9**	**0.7**	**0.5**	**-**	**-**	**0.0**	**-**	**-**

Хавсралт 35-ын үргэлжлэл

	Ямаа					Дүн				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**293.9**	**341.9**	**389.6**	**348.3**	**228.1**	**1 520.7**	**1 783.0**	**1 997.4**	**1 794.9**	**1 595.2**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**248.1**	**289.1**	**322.3**	**301.0**	**174.9**	**1 099.7**	**1 314.4**	**1 456.7**	**1 248.3**	**1 023.7**
БӨ	89.6	101.7	115.1	102.6	10.1	373.9	431.5	465.8	423.0	190.9
ГО	92.9	108.9	121.4	99.1	78.7	240.5	290.5	311.2	275.7	208.9
ЗА	-	-	-	-	-	131.6	144.6	153.7	134.3	144.4
УВ	-	-	-	-	-	276.9	366.4	435.2	311.0	390.6
ХО	65.6	78.5	85.8	99.3	86.1	76.8	81.4	90.8	104.3	89.0
					ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**0.0**	**0.1**	**2.4**	**0.2**	**0.5**	**200.8**	**198.1**	**239.8**	**274.4**	**240.1**
АР	-	-	-	-	-	164.9	165.8	209.4	240.6	203.3
БХ	-	-	-	0.2	0.2	19.6	14.1	14.6	7.3	2.7
БУ	-	-	-	-	-	11.3	5.3	4.6	6.8	15.1
ОР	-	-	0.7	-	0.3	0.9	0.9	3.5	5.9	5.9
ӨВ	0.0	0.1	1.7	0.0	0.1	3.8	11.9	7.0	10.9	13.0
ХӨ	-	-	-	-	-	0.3	0.0	0.7	2.9	0.2
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**45.8**	**52.3**	**64.9**	**47.1**	**52.6**	**140.6**	**144.8**	**195.9**	**185.0**	**233.5**
ГС	-	0.0	0.0	0.1	0.0	1.9	1.9	1.9	2.0	1.5
ДА	1.3	2.4	3.5	7.2	9.5	19.4	23.8	30.7	30.8	30.0
ДО	0.7	0.3	1.0	0.9	0.8	12.4	11.8	11.6	11.3	11.5
ДУ	-	-	-	-	-	0.0	0.1	0.1	0.1	34.9
ӨМ	43.0	48.7	58.3	36.9	40.2	43.0	48.9	58.5	37.3	40.7
СЭ	0.8	0.8	0.8	1.1	1.3	59.7	44.5	86.8	98.6	110.6
ТӨ	0.0	0.2	1.3	0.9	0.9	4.1	14.0	6.3	4.9	4.2
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**-**	**0.5**	**-**	**-**	**-**	**79.8**	**125.0**	**102.2**	**86.5**	**97.3**
ДД	-	-	-	-	-	15.7	19.3	21.7	8.8	10.8
СҮ	-	0.5	-	-	-	62.0	103.5	80.2	76.9	85.8
ХЭ	-	-	-	-	-	1.6	2.1	0.3	0.8	0.7
					УЛААНБААТАР					
УБ	-	**0.0**	-	-	-	**0.4**	**0.8**	**2.9**	**0.7**	**0.5**

ЭРЛИЙЗ МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	Үхэр					Хонь				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**55.4**	**62.3**	**67.9**	**78.8**	**78.8**	**53.9**	**57.7**	**59.9**	**98.9**	**111.9**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**2.3**	**1.4**	**2.1**	**2.1**	**3.0**	**27.5**	**12.4**	**13.6**	**9.7**	**12.4**
БӨ	0.2	-	0.2	0.2	0.5	-	-	-	-	-
ГО	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.3	0.4	0.5	0.5	0.7
ЗА	-	-	-	-	0.1	-	-	-	-	-
УВ	0.2	0.1	0.3	0.0	0.0	-	-	-	-	-
ХО	1.9	1.2	1.5	1.8	2.4	27.2	11.9	13.1	9.2	11.7
				ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**0.9**	**1.5**	**1.0**	**1.0**	**5.5**	**1.9**	**2.8**	**1.8**	**2.2**	**34.0**
АР	0.5	0.5	0.3	0.1	0.1	-	-	-	-	-
БХ	0.0	0.0	-	0.0	0.0	-	0.1	-	0.0	-
БУ	0.2	0.4	0.5	0.6	2.1	0.7	0.7	0.8	1.2	31.5
ОР	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	-	-	-	-	-
ӨВ	0.0	0.1	0.0	0.0	0.4	1.2	2.1	1.0	1.0	2.5
ХӨ	-	0.3	0.0	0.0	2.7	-	-	-	-	-
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**47.3**	**50.0**	**63.0**	**70.0**	**61.1**	**23.8**	**40.7**	**44.3**	**87.0**	**65.4**
ГС	-	0.0	-	0.0	0.0	-	-	-	0.0	-
ДА	1.4	2.2	2.1	2.6	2.6	0.1	-	0.1	0.1	0.1
ДО	0.2	0.1	0.2	0.2	0.4	1.5	-	1.1	1.0	1.0
ДУ	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	-	1.2	0.0	1.3	1.5
ӨМ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	12.0	12.5	12.6	12.8
СЭ	32.8	33.8	41.3	46.7	43.2	21.9	26.2	24.0	24.4	28.2
ТӨ	12.8	13.9	19.3	20.5	14.9	-	1.3	6.6	47.6	21.8
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**0.4**	**5.5**	**0.1**	**4.3**	**4.0**	**0.7**	**1.7**	**0.3**	**0.0**	**0.1**
ДД	0.0	3.0	0.0	3.2	2.8	-	-	0.2	-	-
СҮ	0.1	2.3	0.1	0.2	0.3	0.7	1.6	0.1	-	0.1
ХЭ	0.3	0.2	0.1	0.9	0.9	-	0.1	-	-	-
				УЛААНБААТАР						
УБ	**4.5**	**3.9**	**1.8**	**1.4**	**5.2**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Хавсралт 36-гийн үргэлжлэл

	Ямаа					Дүн				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**248.5**	**385.0**	**347.9**	**464.3**	**478.0**	**357.8**	**505.0**	**475.7**	**641.9**	**668.8**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**154.5**	**246.0**	**197.9**	**235.4**	**159.2**	**184.3**	**259.7**	**213.6**	**247.2**	**174.7**
БӨ	123.7	198.3	142.1	178.3	94.5	123.9	198.3	142.3	178.5	95.0
ГО	29.0	44.3	52.3	51.3	58.2	29.3	44.7	52.9	51.9	59.0
ЗА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
УВ	-	-	-	-	-	0.2	0.1	0.3	0.0	0.0
ХО	1.8	3.4	3.5	5.8	6.5	30.9	16.6	18.1	16.8	20.6
				ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**40.0**	**81.2**	**97.6**	**143.8**	**187.4**	**42.8**	**85.6**	**100.4**	**147.0**	**226.9**
АР	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.6	0.3	0.1	0.1
БХ	-	0.6	-	-	-	0.0	0.7	-	0.0	0.0
БУ	0.3	0.3	0.4	0.8	2.6	1.2	1.5	1.7	2.6	36.2
ОР	-	-	-	-	-	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2
ӨВ	39.7	80.3	97.2	143.0	184.7	40.9	82.4	98.2	144.0	187.7
ХӨ	-	-	-	-	-	-	0.3	0.0	0.0	2.7
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**54.0**	**57.7**	**52.4**	**85.1**	**131.4**	**125.0**	**148.5**	**159.7**	**242.1**	**257.9**
ГС	-	-	-	-	-	-	0.0	-	0.0	0.0
ДА	-	0.1	-	0.3	-	1.5	2.4	2.2	3.0	2.7
ДО	9.4	5.4	10.5	10.4	13.5	11.1	5.5	11.8	11.6	14.9
ДУ	6.2	22.8	23.9	3.5	7.7	6.3	24.0	24.0	4.8	9.2
ӨМ	37.4	28.4	16.1	67.9	88.2	37.7	40.4	28.6	80.5	100.9
СЭ	-	-	0.2	0.2	11.6	54.7	60.0	65.5	71.3	83.0
ТӨ	1.0	1.0	1.7	2.8	10.5	13.8	16.2	27.6	70.9	47.2
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1.1**	**7.2**	**0.4**	**4.3**	**4.1**
ДД	-	-	-	-	-	0.0	3.0	0.2	3.2	2.8
СҮ	-	-	-	-	-	0.8	3.9	0.2	0.2	0.4
ХЭ	-	-	-	-	-	0.3	0.3	0.1	0.9	0.9
				УЛААНБААТАР						
УБ	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**4.5**	**3.9**	**1.8**	**1.4**	**5.2**

ЭРЧИМЖСЭН АЖ АХУЙ ЭРХЭЛЖ БАЙГАА ФЕРМЕР, ТҮҮНД ӨСГӨН ҮРЖҮҮЛЖ БАЙГАА МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2009 оны байдлаар

	Сүүний үхэр			Махны үхэр			Мах, ноосны хонь		
	фермерийн тоо	үхрийн тоо	1 аж ахуйд ногдох мал	фермерийн тоо	үхрийн тоо	1 аж ахуйд ногдох мал	фермерийн тоо	малын тоо	1 аж ахуйд ногдох мал
ДҮН	**523**	**19 298**	**37**	**94**	**10 992**	**117**	**107**	**89 183**	**833**
БАРУУН БҮС									
ДҮН	**31**	**411**	**13**	**2**	**138**	**69**	**40**	**22 404**	560
БӨ	6	87	15	-	-	-	35	21 109	603
ГО	11	107	10	-	-	-	4	1 095	274
ЗА	3	87	29	1	123	123	1	200	200
УВ	6	66	11	-	-	-	-	-	-
ХО	5	64	13	1	15	15	-	-	-
ХАНГАЙН БҮС									
ДҮН	**49**	**863**	**18**	**23**	**965**	**42**	**18**	**9 585**	**533**
АР	4	27	7	10	112	11	1	3 500	3 500
БХ	1	56	56	1	35	35	1	284	284
БУ	8	138	17	7	465	66	1	500	500
ОР	13	326	25	3	216	72	15	5 301	353
ӨВ	20	271	14	-	-	-	-	-	-
ХӨ	3	45	15	2	137	69	-	-	-
ТӨВИЙН БҮС									
ДҮН	**282**	**11 283**	**40**	**53**	**5 462**	**103**	**16**	**8 302**	**519**
ГС	5	35	7	-	-	-	4	956	239
ДА	21	1 002	48	3	290	97	4	2 636	659
ДО	6	199	33	2	215	108	-	-	-
ДУ	1	39	39	25	1 420	57	-	-	-
ӨМ	3	68	23	-	-	-	-	-	-
СЭ	65	1 996	31	13	3 065	236	7	3 500	500
ТӨ	181	7 944	44	10	472	47	1	1 210	1 210
ЗҮҮН БҮС									
ДҮН	**43**	**2 032**	**320**	**16**	**4 427**	**277**	**33**	**48 892**	**1 482**
ДД	14	1 147	82	8	3 898	487	25	47 103	1 884
СҮ	26	193	7	7	449	64	7	869	124
ХЭ	3	692	231	1	80	80	1	920	920
УЛААНБААТАР									
УБ	**118**	**4 709**	**40**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Хавсралт 37-гийн үргэлжлэл

	Гахай			Тахиа			Зөгий		
	фермерийн тоо	Гахайны тоо	1 аж ахуйд ногдох гахай	фермерийн тоо	тахиаы тоо	1 аж ахуйд ногдох тахиа	фермерийн тоо	Зөгийн тоо, бүл	1 аж ахуйд ногдох зөгий, бүл
ДҮН	**135**	**19 959**	**148**	**106**	**396 551**	**3 741**	**58**	**2 208**	**38**
БАРУУН БҮС									
ДҮН	**8**	**108**	**14**	**10**	**2 182**	**218**	**4**	**95**	**24**
БӨ	-	-	-	1	400	400	-	-	-
ГО	5	68	14	5	1 040	208	-	-	-
ЗА	1	23	23	1	66	66	-	-	-
УВ	1	9	9	1	116	116	3	75	25
ХО	1	8	8	2	560	280	1	20	20
ХАНГАЙН БҮС									
ДҮН	**36**	**1 618**	**45**	**16**	**9 949**	**622**	**10**	**116**	**12**
АР	13	254	20	1	34	34	2	4	2
БХ	2	67	34	5	144	29	-	-	-
БУ	7	400	57	2	2 160	1 080	2	36	18
ОР	3	479	160	3	2 350	783	4	69	17
ӨВ	7	141	20	1	401	401	-	-	-
ХӨ	4	277	69	4	4 860	1 215	2	7	4
ТӨВИЙН БҮС									
ДҮН	**40**	**4 728**	**118**	**30**	**110 263**	**3 675**	**39**	**1 770**	**45**
ГС	1	90	90	1	93	93	-	-	-
ДА	3	403	134	2	3 300	1 650	4	80	20
ДО	2	238	119	1	221	221	-	-	-
ДУ	2	79	40	1	110	110	-	-	-
ӨМ	2	121	61	1	1 497	1 497	-	-	-
СЭ	13	903	69	5	6 170	1 234	9	1 430	159
ТӨ	17	2 894	170	19	98 872	5 204	26	260	10
ЗҮҮН БҮС									
ДҮН	**13**	**1 173**	**35**	**7**	**1 926**	**275**	**4**	**170**	**43**
ДД	3	118	39	2	790	395	1	158	158
СҮ	2	43	22	1	54	54	1	4	4
ХЭ	8	1 012	127	4	1 082	271	2	8	4
УЛААНБААТАР									
УБ	**38**	**12 332**	**325**	**43**	**272 231**	**6 331**	**1**	**57**	**57**

САРЛАГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

мян.тол

	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**481.2**	**536.5**	**600.0**	**627.7**	**601.5**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**155.0**	**183.4**	**183.4**	**180.0**	**148.5**
БӨ	53.4	61.8	56.2	55.8	42.8
ГО	12.4	13.8	15.5	16.2	13.0
ЗА	47.7	57.1	63.1	61.3	63.3
УВ	10.7	12.1	12.6	10.1	7.3
ХО	30.8	38.5	35.8	36.5	22.1
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**324.1**	**350.2**	**414.2**	**445.0**	**449.3**
АР	122.2	142.1	155.8	178.9	179.3
БХ	84.2	69.7	94.5	97.5	100.3
БУ	0.1	0.0	-	-	-
ОР	0.3	0.5	0.6	0.2	0.3
ӨВ	57.8	59.0	69.7	76.7	79.6
ХӨ	59.5	79.0	93.6	91.7	89.8
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**1.0**	**1.5**	**1.6**	**2.0**	**2.7**
ДА	-	-	-	-	0.0
ӨМ	0.4	0.3	0.4	0.6	0.5
СЭ	0.01	0.0	0.1	0.1	0.0
ТӨ	0.6	1.1	1.1	1.4	2.1
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**0.3**	**0.3**	**0.2**	**-**	**0.3**
СҮ	-	-	-	-	0.0
ХЭ	0.3	0.3	0.2	-	0.3
			УЛААНБААТАР		
УБ	**0.9**	**1.0**	**0.8**	**0.7**	**0.8**

ХАДЛАН БЭЛЧЭЭРИЙН ТАЛБАЙ, ХҮРЭЛЦЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Хадлан, бэлчээрийн талбай (мян.га)					100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**113 354.6**	**113 550.4**	**113 502.8**	**113 308.3**	**113 052.3**	**46**	**51**	**57**	**60**	**61**
				БАРУУН БҮС						
ДҮН	**28 731.2**	**28 990.1**	**28 982.2**	**28 907.7**	**28 901.1**	**46**	**53**	**60**	**59**	**53**
БӨ	3 522.2	3 466.5	3 596.8	3 596.5	3 596.5	57	64	67	62	53
ГО	8 706.9	8 820.9	8 820.2	8 815.7	8 815.4	26	31	35	35	31
ЗА	6 495.9	6 994.1	6 994.1	6 926.2	6 925.4	49	54	63	66	60
УВ	4 790.3	4 501.8	4 364.4	4 362.4	4 362.3	62	77	86	81	75
ХО	5 215.8	5 206.8	5 206.7	5 206.9	5 201.5	55	63	70	67	61
				ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**25 400.0**	**25 627.1**	**25 624.1**	**25 614.8**	**25 529.0**	**71**	**80**	**92**	**102**	**108**
АР	3 799.0	3 793.4	3 793.0	3 793.0	3 793.0	120	134	151	170	183
БХ	9 016.0	8 977.7	8 976.9	8 976.1	8 888.2	27	32	37	42	43
БУ	2 633.2	2 633.0	2 632.9	2 632.4	2 632.2	101	117	136	160	173
ОР	41.1	41.1	41.1	41.1	41.1	594	729	865	1048	1030
ӨВ	5 722.8	5 746.2	5 746.2	5 746.0	5 745.7	62	70	84	88	93
ХӨ	4 187.9	4 435.7	4 434.0	4 426.2	4 428.8	109	117	131	142	147
				ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**35 828.7**	**35 875.3**	**35 851.7**	**35 748.6**	**35 721.5**	**31**	**32**	**37**	**41**	**45**
ГС	538.1	538.1	536.7	482.0	481.7	45	48	51	47	46
ДА	197.5	198.1	194.2	194.0	193.2	142	165	206	288	313
ДО	9 235.8	9 291.6	9 288.5	9 282.4	9 282.0	19	14	15	17	19
ДУ	7 136.2	7 167.3	7 166.4	7 166.1	7 165.9	39	38	41	38	39
ӨМ	11 470.0	11 467.8	11 467.3	11 463.9	11 456.0	14	14	17	20	21
СЭ	1 776.7	1 771.5	1 764.1	1 761.3	1 759.8	67	79	101	136	148
ТӨ	5 474.4	5 440.9	5 434.5	5 398.9	5 382.9	61	72	85	93	106
				ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**23 124.6**	**22 788.7**	**22 779.2**	**22 775.7**	**22 644.7**	**38**	**42**	44	41	**43**
ДД	9 643.3	9 740.2	9 737.1	9 735.1	9 606.2	23	25	28	30	30
СҮ	7 602.8	7 638.7	7 638.0	7 637.7	7 636.0	42	44	43	36	41
ХЭ	5 878.6	5 409.8	5 404.1	5 402.9	5 402.5	58	69	75	69	71
				УЛААНБААТАР						
УБ	**270.1**	**269.2**	**265.6**	**261.5**	**256.0**	**218**	**261**	**273**	**297**	**319**

ТЭЖЭЭЛ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр

(тэж. нэгж - тонн)

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008 %
ДҮН	**468 540.3**	**535 874.9**	**513 442.2**	**560 493.2**	**499 211.6**	**89.1**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**117 569.4**	**122 851.4**	**120 308.0**	**119 046.4**	**95 215.3**	**80.0**
БӨ	28 584.4	29 138.3	29 862.2	23 309.2	26 092.1	111.9
ГО	5 688.1	7 171.0	6 008.2	7 684.6	4 024.4	52.4
ЗА	18 509.3	20 149.5	17 540.6	17 810.9	9 007.4	50.6
УВ	28 546.0	29 091.9	32 022.8	32 254.6	25 679.6	79.6
ХО	36 241.6	37 300.7	34 874.2	37 987.1	30 411.8	80.1
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**134 922.0**	**160 149.9**	**156 367.4**	**186 051.3**	**143 486.8**	**77.1**
АР	32 674.8	32 611.4	28 520.4	37 588.5	25 270.0	67.2
БХ	2 232.2	3 162.2	3 142.7	1 473.7	1 109.3	75.3
БУ	34 750.7	39 556.4	40 222.7	47 860.8	38 746.8	81.0
ОР	3 319.7	2 442.2	4 115.9	4 161.3	4 047.3	97.3
ӨВ	16 009.7	28 527.0	22 891.9	30 365.5	17 916.6	59.0
ХӨ	45 934.9	53 850.7	57 473.8	64 601.5	56 396.8	87.3
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**126 441.3**	**154 073.3**	**146 794.9**	**163 831.4**	**166 745.9**	**101.8**
ГС	374.8	481.0	301.4	276.4	746.7	270.2
ДА	17 773.1	23 759.5	22 008.8	25 068.5	27 568.6	110.0
ДО	496.9	508.2	484.0	678.1	1 030.7	152.0
ДУ	6 935.7	8 084.4	2 810.2	7 545.8	1 564.9	20.7
ӨМ	4 855.0	7 177.3	8 471.1	7 666.2	3 186.0	41.6
СЭ	60 379.1	66 990.1	72 221.9	70 916.8	75 401.3	106.3
ТӨ	35 626.7	47 072.8	40 497.5	51 679.6	57 247.7	110.8
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**77 514.5**	**80 624.2**	**79 687.2**	**78 090.5**	**75 784.4**	**97.0**
ДД	25 987.2	25 971.5	27 173.2	27 585.9	24 405.6	88.5
СҮ	7 170.6	6 856.5	9 608.0	9 300.2	7 013.0	75.4
ХЭ	44 356.7	47 796.2	42 906.0	41 204.4	44 365.8	107.7
			УЛААНБААТАР			
УБ	**12 093.1**	**18 176.1**	**10 284.7**	**13 473.6**	**17 979.2**	**133.4**

Хавсралт 41

БЭЛТГЭСЭН ӨВС, бүс, аймаг, нийслэлээр

тонн

	2006	2007	2008	2009	2009/2008 %
ДҮН	**983 301.3**	**933 110.9**	**1 030 926.5**	**912 323.7**	**88.5**
	БАРУУН БҮС				
ДҮН	**203 913.1**	**189 305.0**	**183 037.1**	**153 660.1**	**84.0**
БӨ	50 561.0	48 070.0	40 525.0	42 839.0	105.7
ГО	6 393.1	4 341.7	4 906.0	2 998.0	61.1
ЗА	29 937.6	25 476.1	28 580.3	10 396.2	36.4
УВ	50 869.1	51 094.0	50 783.0	43 175.7	85.0
ХО	66 152.3	60 323.2	58 242.8	54 251.2	93.1
	ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**308 320.0**	**297 905.2**	**365 899.5**	**272 835.9**	**74.6**
АР	69 908.0	54 976.0	80 957.0	53 509.2	66.1
БХ	3 597.0	3 241.0	2 590.0	1 565.1	60.4
БУ	79 992.0	80 510.0	97 230.0	82 299.0	84.6
ОР	5 411.0	8 860.0	9 036.2	8 846.0	97.9
ӨВ	39 455.0	28 731.1	38 696.7	14 491.9	37.4
ХӨ	109 957.0	121 587.1	137 389.6	112 124.7	81.6
	ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**278 742.7**	**275 655.7**	**305 589.5**	**298 051.5**	**97.5**
ГС	681.8	354.6	334.4	824.0	246.4
ДА	42 945.3	48 023.0	54 030.0	54 747.3	101.3
ДО	741.5	754.5	1 195.1	1 269.4	106.2
ДУ	350.0	360.0	358.0	230.0	64.2
ӨМ	5 552.0	5 374.9	4 549.9	1 522.8	33.5
СЭ	142 634.0	150 201.0	152 652.0	152 652.0	100.0
ТӨ	85 838.1	70 587.7	92 470.1	86 806.0	93.9
	ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**153 614.7**	**149 237.1**	**148 044.0**	**149 305.0**	**100.9**
ДД	47 079.0	51 895.0	55 294.0	50 814.0	91.9
СҮ	6 211.0	6 503.8	7 750.0	7 222.0	93.2
ХЭ	100 324.7	90 838.3	85 000.0	91 269.0	107.4
	УЛААНБААТАР				
УБ	**38 710.8**	**21 007.9**	**28 356.4**	**38 471.2**	**135.7**

ХОНИН ТОЛГОЙД ШИЛЖҮҮЛСЭН НЭГ МАЛД НОГДОЖ БАЙГАА ТЭЖЭЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

(тэж.нэгж - кг)

	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2008 %
ДҮН	**9.0**	**9.3**	**7.9**	**8.2**	**7.2**	**87.1**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	**8.8**	**7.9**	**7.0**	**7.0**	**6.2**	**88.7**
БӨ	14.1	13.1	12.4	10.4	13.7	131.0
ГО	2.5	2.6	2.0	2.5	1.5	59.8
ЗА	5.8	5.3	4.0	3.9	2.2	55.2
УВ	9.6	8.4	8.5	9.2	7.9	86.2
ХО	12.7	11.4	9.6	10.9	9.5	87.7
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**7.5**	**7.8**	**6.6**	**7.1**	**5.2**	**73.3**
АР	7.2	6.4	5.0	5.8	3.6	62.4
БХ	0.9	1.1	0.9	0.4	0.3	74.1
БУ	13.1	12.9	11.2	11.4	8.5	74.7
ОР	13.6	8.1	11.6	9.7	9.6	98.9
ӨВ	4.5	7.1	4.7	6.0	3.4	56.1
ХӨ	10.1	10.4	9.9	10.3	8.7	84.7
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**11.3**	**13.3**	**11.0**	**11.1**	**10.4**	**93.3**
ГС	1.5	1.9	1.1	1.2	3.4	277.6
ДА	63.5	72.6	55.0	44.9	45.7	101.8
ДО	0.3	0.4	0.3	0.4	0.6	133.2
ДУ	2.5	2.9	1.0	2.8	0.6	20.1
ӨМ	3.0	4.3	4.4	3.4	1.3	39.9
СЭ	50.5	47.6	40.4	29.7	28.9	97.5
ТӨ	10.7	11.9	8.8	10.3	10.0	97.6
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**8.7**	**8.5**	**7.9**	**8.3**	**7.7**	**92.8**
ДД	11.6	10.6	9.9	9.4	8.4	89.7
СҮ	2.2	2.1	2.9	3.4	2.3	66.2
ХЭ	13.0	12.9	10.6	11.1	11.6	105.2
			УЛААНБААТАР			
УБ	**20.5**	**25.9**	**14.2**	**17.3**	**22.0**	**127.1**

Хавсралт 43

ҮР ТАРИАНЫ ХАЯГДАЛ, БЭЛТГЭСЭН ГАР, ТЭЖЭЭЛИЙН ХЭМЖЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр

(тонн)

	Үр тарианы хаягдал		2009/2008 %		Гар тэжээл		2009/2008 %
	2008	2009			2008	2009	
ДҮН	**2 401.8**	**11 941.2**	**5.0**	*	**34 440.8**	**25 814.9**	**75.0**
	БАРУУН БҮС						
ДҮН	**91.8**	**166.3**	**181.2**		**13 472.9**	**12 172.6**	**90.3**
БӨ	-	-	-		4 857.7	6 615.0	136.2
ГО	5.5	53.5	9.7	*	1 083.6	171.3	15.8
ЗА	-	-	-		2 122.7	1 089.4	51.3
УВ	74.5	61.0	81.9		2 919.5	1 805.7	61.8
ХО	11.8	51.8	4.4	*	2 489.4	2 491.2	100.1
	ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**965.2**	**4 143.3**	**4.3**	*	**9 073.1**	**7 655.7**	**84.4**
АР	-	-	-		986.5	795.3	80.6
БХ	-	-	-		308.2	332.9	108.0
БУ	725.0	440.3	60.7		530.0	1 064.0	2.0
ОР	2.0	-	-		11.3	33.6	3.0
ӨВ	15.0	-	-		6 852.4	5 221.8	76.2
ХӨ	223.2	3 703.0	16.6	*	384.7	208.1	54.1
	ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**1 339.8**	**6 421.6**	**4.8**	*	**8 339.6**	**3 889.1**	**46.6**
ГС	-	-	-		42.3	353.1	8.3
ДА	158.0	857.7	5.4	*	158.5	559.5	3.5
ДО	-	-	-		75.9	249.2	3.3
ДУ	-	-	-		4 638.5	890.4	19.2
ӨМ	-	-	-		2 178.5	435.3	20.0
СЭ	885.7	2 319.1	2.6	*	173.5	320.0	184.4
ТӨ	296.1	3 244.8	11.0	*	1 072.4	1 081.6	100.9
	ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**5.0**	**1 210.0**	**242.0**	*	**2 845.4**	**1 538.0**	**54.1**
ДД	5.0	-	-		1 277.1	413.0	32.3
СҮ	-	10.0	-		1 271.6	1 020.5	80.3
ХЭ	-	1 200.0	-		296.7	104.5	35.2
	УЛААНБААТАР						
УБ	**-**	**-**	**-**		**709.8**	**559.5**	**78.8**

Тайлбар: * Дахин их

ГАХАЙ, ШУВУУНЫ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Гахай				
	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**22 677**	**32 761**	**35 974**	**29 285**	**25 808**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**186**	**428**	**522**	**371**	**236**
ГО	82	85	75	70	39
ЗА	38	69	82	67	23
УВ	28	67	73	110	47
ХО	38	207	292	124	127
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**5 260**	**8 418**	**8 981**	**5 014**	**4 055**
АР	162	133	390	393	142
БХ	59	26	30	8	20
БУ	2 411	4 348	4 561	3 273	2 869
ОР	967	1 200	1 279	469	479
ӨВ	19	111	126	155	159
ХӨ	1 642	2 600	2 595	716	386
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**9 593**	**11 846**	**14 595**	**14 684**	**7 883**
ГС	35	27	40	150	90
ДА	2 417	2 654	2 876	1 684	852
ДО	115	85	234	439	250
ДУ	87	58	102	71	79
ӨМ	76	97	130	105	135
СЭ	4 359	5 960	7 459	8 773	5 777
ТӨ	2 504	2 965	3 754	3 462	700
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**1 227**	**1 379**	**1 275**	**926**	**1 302**
ДД	305	452	649	163	438
СҮ	57	41	64	59	43
ХЭ	865	886	562	704	821
			УЛААНБААТАР		
УБ	**6 411**	**10 690**	**10 601**	**8 290**	**12 332**

Хавсралт 44-ийн үргэлжлэл

	Шувуу				
	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**141 701**	**211 933**	**295 243**	**359 856**	**399 443**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**1 600**	**2 503**	**3 560**	**2 945**	**2 187**
БӨ	-	568	1 669	1 120	1 154
ГО	179	126	55	112	217
ЗА	755	368	282	78	60
УВ	161	113	198	147	128
ХО	505	1 328	1 356	1 488	628
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**8 497**	**11 200**	**11 207**	**10 023**	**15 155**
АР	65	250	463	949	34
БХ	73	30	15	198	22
БУ	4 002	5 945	6 273	5 093	5 760
ОР	2 806	2 853	1 440	1 634	2 350
ӨВ	597	942	875	378	347
ХӨ	954	1 180	2 141	1 771	6 642
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**20 248**	**38 370**	**68 594**	**102 660**	**107 818**
ГС	29	62	48	48	93
ДА	5 888	8 077	4 586	3 749	6 702
ДО	304	352	673	716	328
ДУ	673	338	62	57	117
ӨМ	185	111	1 002	1 573	1 524
СЭ	11 267	8 437	10 199	9 192	9 539
ТӨ	1 902	20 993	52 024	87 325	89 515
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**3 588**	**3 716**	**4 805**	**2 941**	**2 052**
ДД	2 683	2 471	2 261	620	1 234
СҮ	197	110	201	41	58
ХЭ	708	1 135	2 343	2 280	760
			УЛААНБААТАР		
УБ	**107 768**	**156 144**	**207 077**	**241 287**	**272 231**

ҮНДСЭН ЭХ, ӨНДӨГЛӨГЧИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Мэгж				
	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**6 584**	**9 899**	**10 827**	**8 415**	**6 228**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**82**	**124**	**127**	**106**	**54**
ГО	24	28	37	24	11
ЗА	18	17	19	18	6
УВ	15	25	41	48	16
ХО	25	54	30	16	21
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**1 608**	**2 501**	**3 392**	**1 660**	**1 874**
АР	73	55	238	228	27
БХ	18	16	6	7	6
БУ	840	1 497	1 899	968	1 507
ОР	318	385	332	173	196
ӨВ	9	40	29	42	46
ХӨ	350	508	888	242	92
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**3 034**	**3 863**	**4 400**	**4 659**	**2 325**
ГС	10	15	8	33	34
ДА	646	1 036	1 049	661	370
ДО	20	15	75	74	113
ДУ	49	25	50	23	20
ӨМ	30	15	31	25	79
СЭ	1 598	2 042	2 164	2 740	1 417
ТӨ	681	715	1 023	1 103	292
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**399**	**362**	**435**	**328**	**485**
ДД	110	156	191	82	163
СҮ	16	20	33	19	36
ХЭ	273	186	211	227	286
			УЛААНБААТАР		
УБ	**1 461**	**3 049**	**2 473**	**1 662**	**1 490**

Хавсралт 45-ын үргэлжлэл

	Өндөглөгч				
	2005	2006	2007	2008	2009
ДҮН	**123 239**	**199 476**	**200 844**	**270 254**	**270 084**
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	**1 107**	**1 998**	**2 245**	**2 323**	**1 980**
БӨ	-	473	917	1 052	1 071
ГО	100	90	43	86	164
ЗА	469	223	170	62	42
УВ	126	100	99	128	84
ХО	412	1 112	1 016	995	619
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	**4 619**	**7 773**	**8 844**	**8 194**	**10 765**
АР	50	-	418	852	13
БХ	64	21	12	179	19
БУ	1 882	4 872	5 253	4 212	3 685
ОР	1 521	1 363	1 154	1 262	2 031
ӨВ	459	653	555	166	216
ХӨ	643	864	1 452	1 523	4 801
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	**14 599**	**33 380**	**47 228**	**61 002**	**70 563**
ГС	18	47	39	39	70
ДА	4 662	6 610	2 773	2 001	3 348
ДО	182	229	518	425	215
ДУ	517	264	43	35	92
ӨМ	111	82	976	1 524	1 489
СЭ	8 200	5 637	6 633	6 149	6 078
ТӨ	909	20 511	36 246	50 829	59 271
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	**2 728**	**3 101**	**3 930**	**2 296**	**1 301**
ДД	1 941	2 150	1 893	486	773
СҮ	141	65	159	31	47
ХЭ	646	886	1 878	1 779	481
			УЛААНБААТАР		
УБ	**100 186**	**153 224**	**138 597**	**196 439**	**185 475**

МАЛЖУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан						1 өрхийн ам бүлийн тоо		
	Өрхийн тоо			Ам бүлийн тоо					
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
ДҮН	**4 752**	**4 064**	**5 411**	**19 639**	**15 695**	**20 918**	**4**	**5**	**4**
БАРУУН БҮС									
ДҮН	**1 380**	**1 415**	**849**	**5 988**	**5 218**	**3 318**	**4**	**4**	**4**
БӨ	100	14	86	481	80	306	5	6	4
ГО	589	386	317	2 395	1 290	1 108	4	3	3
ЗА	306	617	237	1 465	2 214	974	5	4	4
УВ	73	109	62	270	442	293	4	4	5
ХО	312	289	147	1 377	1 192	637	4	4	4
ХАНГАЙН БҮС									
ДҮН	**1 167**	**876**	**1 214**	**5 168**	**3 495**	**4 763**	**4**	**4**	**4**
АР	-	25	181	-	118	813	-	5	4
БХ	386	284	222	1 684	1 060	965	4	4	4
БУ	257	253	407	1 108	1 060	1 613	4	4	4
ОР	3	-	60	15	0	151	5	-	-
ӨВ	405	237	152	1 869	1 005	668	5	4	4
ХӨ	116	77	192	492	252	553	4	3	3
ТӨВИЙН БҮС									
ДҮН	**1 491**	**1 109**	**1 424**	**5 560**	**4 254**	**5 106**	**4**	**7**	**4**
ГС	1	-	16	3	-	61	3	-	-
ДА	22	48	90	112	188	311	5	4	3
ДО	100	154	180	413	517	646	4	3	4
ДУ	283	203	155	1 138	1 027	670	4	5	4
ӨМ	415	326	483	1 371	1 067	1 525	3	3	3
СЭ	96	8	126	365	32	444	4	4	4
ТӨ	574	370	374	2 158	1 423	1 449	4	4	4
ЗҮҮН БҮС									
ДҮН	**629**	**626**	**1 910**	**2 569**	**2 445**	**7 659**	**4**	**4**	**4**
ДД	143	128	198	576	590	750	4	5	4
СҮ	264	280	1 211	1 069	1 039	4 799	4	4	4
ХЭ	222	218	501	924	816	2 110	4	4	4
УЛААНБААТАР									
УБ	**85**	**38**	**14**	**354**	**283**	**72**	**4**	**7**	**5**

Хавсралт 46-гийн үргэлжлэл

	Малжуулалтаар авсан малын тоо, тол			Үүнээс						Малжуулалтаар авсан малд эзлэх хувь		Малжуулалтад хамрагдсан 1 өрхөд ногдох малын тоо		
				Бод малын тоо			Бог малын тоо			Бод мал	Бог мал			
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009			2007	2008	2009
ДҮН	**174 925**	**131 246**	**293 010**	**7 159**	**6 259**	**30 044**	**167 766**	**125 015**	**262 966**	**10.3**	**89.7**	**37**	**32**	**54**
БАРУУН БҮС														
ДҮН	**61 378**	**30 919**	**33 792**	**1 949**	**1 327**	**1 343**	**59 429**	**29 592**	**32 449**	**4.0**	**96.0**	**44**	**22**	**40**
БӨ	972	127	653	2	15	24	970	112	629	3.7	96.3	10	9	8
ГО	21 689	11 598	12 531	751	370	156	20 938	11 228	12 375	1.2	98.8	37	30	40
ЗА	16 512	8 229	8 987	512	299	415	16 000	7 930	8 572	4.6	95.4	54	13	38
УВ	3 403	986	1 267	178	7	40	3 225	979	1 227	3.2	96.8	47	9	20
ХО	18 802	9 979	10 354	506	636	708	18 296	9 343	9 646	6.8	93.2	60	35	70
ХАНГАЙН БҮС														
ДҮН	**42 743**	**25 425**	**29 135**	**1 582**	**777**	**1 172**	**41 161**	**24 676**	**27 963**	**4.0**	**96.0**	**37**	**29**	**24**
АР	-	28	4 689	-	28	581	-	-	4 108	12.4	87.6	-	1	26
БХ	8 552	6 424	6 642	111	217	65	8 441	6 207	6 577	1.0	99.0	22	23	30
БУ	9 193	7 887	11 802	105	91	79	9 088	7 796	11 723	0.7	99.3	36	31	29
ОР	6	-	60	6	-	5	-	-	55	8.3	91.7	2	-	1
ӨВ	14 675	8 269	5 426	473	319	274	14 202	7 950	5 152	5.0	95.0	36	35	36
ХӨ	10 317	2 845	516	887	122	168	9 430	2 723	348	32.6	67.4	89	37	3
ТӨВИЙН БҮС														
ДҮН	**47 127**	**52 278**	**178 653**	**2 316**	**2 411**	**26 833**	**44 811**	**49 867**	**151 820**	**15.0**	**85.0**	**32**	**47**	**125**
ГС	120	582	380	-	4	-	120	578	380	-	100.0	120	-	24
ДА	378	980	2 141	20	30	110	358	950	2 031	5.1	94.9	17	20	24
ДО	5 440	4 526	8 496	470	100	355	4 970	4 426	8 141	4.2	95.8	54	29	47
ДУ	11 218	9 048	5 512	192	237	175	11 026	8 811	5 337	3.2	96.8	40	45	36
ӨМ	17 698	20 456	32 910	1 100	730	1 821	16 598	19 726	31 089	5.5	94.5	43	63	68
СЭ	3 106	533	114 980	119	104	23 720	2 987	429	91 260	20.6	79.4	32	67	913
ТӨ	9 167	16 153	14 234	415	1 206	652	8 752	14 947	13 582	4.6	95.4	16	44	38
ЗҮҮН БҮС														
ДҮН	**23 474**	**22 519**	**51 078**	**1 109**	**1 639**	**653**	**22 365**	**20 880**	**50 425**	**1.3**	**98.7**	**37**	**36**	**27**
ДД	5 208	5 124	7 744	41	536	11	5 167	4 588	7 733	0.1	99.9	36	40	39
СҮ	7 978	8 414	25 857	541	578	69	7 437	7 836	25 788	0.3	99.7	30	30	21
ХЭ	10 288	8 981	17 477	527	525	573	9 761	8 456	16 904	3.3	96.7	46	41	35
УЛААНБААТАР														
УБ	**203**	**105**	**352**	**203**	**105**	**43**	**-**	**-**	**309**	**12.2**	**87.8**	**2**	**3**	**25**

МАЛЖУУЛАЛТАНД ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр

сая төг

	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ								
	2007	2008	2009	Үүнээс			Нийт зарцуулсан хөрөнгөд эзлэх хувь		
				Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө	Орон нутгийн хөрөнгө	Бусад	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө	Орон нутгийн хөрөнгө	Бусад
ДҮН	**5 107.7**	**3 985.5**	**5118.1142**	**1 879.9**	**668.9**	**2 569.3**	**36.7**	**13.1**	**50.2**
				БАРУУН БҮС					
ДҮН	**1 475.9**	**857.1**	**786.2**	**71.6**	**41.0**	**673.6**	**9.1**	**5.2**	**85.7**
БӨ	36.0	6.3	23.9	6.7	2.0	15.2	28.1	8.3	63.6
ГО	710.9	320.5	333.9	10.9	30.8	292.2	3.3	9.2	87.5
ЗА	389.1	232.8	237.9	44.5	7.9	185.5	18.7	3.3	78.0
УВ	97.3	42.4	32.7	7.4	-	25.4	22.5	-	77.5
ХО	242.6	255.2	157.8	2.1	0.4	155.3	1.3	0.3	98.4
				ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**965.4**	**840.8**	**921.3**	**648.0**	**93.2**	**180.1**	**70.3**	**10.1**	**19.5**
АР	-	5.8	98.1	71.3	21.8	5.0	72.7	22.2	5.1
БХ	200.9	188.5	170.9	48.8	39.2	83.0	28.5	22.9	48.5
БУ	253.9	337.2	401.5	355.2	19.9	26.4	88.5	5.0	6.6
ОР	0.5	-	11.8	11.8	-	-	100.0	-	-
ӨВ	495.2	268.8	129.6	52.3	12.3	65.0	40.4	9.5	50.1
ХӨ	14.9	40.5	109.5	108.7	-	0.8	99.3	-	0.7
				ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**1 424.6**	**1 722.1**	**1 989.4**	**190.8**	**433.8**	**1 364.7**	**9.6**	**21.8**	**68.6**
ГС	4.2	-	11.0	6.5	3.5	1.0	59.1	31.8	9.1
ДА	24.2	47.5	80.7	-	42.0	38.7	-	52.0	48.0
ДО	180.5	65.5	103.9	46.6	7.2	50.1	44.8	6.9	48.2
ДУ	215.0	141.7	72.7	16.9	3.6	52.2	23.2	5.0	71.8
ӨМ	440.9	646.5	887.0	6.4	6.8	873.8	0.7	0.8	98.5
СЭ	133.1	5.3	153.6	35.7	26.9	91.0	23.2	17.5	59.2
ТӨ	426.7	815.6	680.5	78.8	343.8	257.9	11.6	50.5	37.9
				ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**1 195.8**	**544.0**	**1 406.4**	**962.9**	**100.8**	**342.7**	**68.5**	**7.2**	**24.4**
ДД	202.8	157.3	197.7	148.1	13.3	36.3	74.9	6.7	18.4
СҮ	194.6	219.8	704.4	566.5	67.7	70.2	80.4	9.6	10.0
ХЭ	798.4	166.9	504.4	248.3	19.8	236.3	-	3.9	46.8
				УЛААНБААТАР					
УБ	**46.0**	**21.6**	**14.7**	**6.6**	**-**	**8.1**	**44.8**	**-**	**55.2**

ШИНЭЭР ГАРГАСАН ХУДГИЙН ТАЙЛАН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Шинээр гаргасан худгийн тоо, бүгд			Үүнээс					
				Инженерийн хийцтэй			Энгийн уурхайн		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
ДҮН	**1 987**	**1 314**	**1 249**	**916**	**724**	**505**	**1 071**	**590**	**744**
				БАРУУН БҮС					
ДҮН	**377**	**255**	**230**	**152**	**115**	**97**	**225**	**140**	**133**
БӨ	17	52	60	-	9	7	17	43	53
ГО	111	50	55	39	13	21	72	37	34
ЗА	62	31	28	35	28	20	27	3	8
УВ	57	37	40	50	33	32	7	4	8
ХО	130	85	47	28	32	17	102	53	30
				ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**508**	**333**	**273**	**244**	**212**	**122**	**264**	**121**	**151**
АР	52	92	39	32	84	29	20	8	10
БХ	130	84	58	29	27	20	101	57	38
БУ	107	56	61	72	48	42	35	8	19
ОР	25	9	2	23	8	2	2	1	-
ӨВ	102	72	47	39	34	15	63	38	32
ХӨ	92	20	66	49	11	14	43	9	52
				ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**492**	**371**	**428**	**274**	**234**	**181**	**218**	**137**	**247**
ГС	5	7	6	-	4	2	5	3	4
ДА	31	17	1	31	17	1	-	-	-
ДО	75	40	64	53	30	21	22	10	43
ДУ	56	42	56	44	27	17	12	15	39
ӨМ	155	97	134	54	26	13	101	71	121
СЭ	66	65	39	24	38	17	42	27	22
ТӨ	104	103	128	68	92	110	36	11	18
				ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**508**	**329**	**281**	**193**	**142**	**78**	**315**	**187**	**203**
ДД	180	131	112	59	25	28	121	106	84
СҮ	170	88	99	58	44	28	112	44	71
ХЭ	158	110	70	76	73	22	82	37	48
				УЛААНБААТАР					
УБ	**102**	**26**	**37**	**53**	**21**	**27**	**49**	**5**	**10**

Хавсралт 48-ын үргэлжлэл

	Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая төг			Үүнээс								
				Улсын төсвийн хөрөнгөөр, сая төг			Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, сая төг			Малчдын өөрсдийн хөрөнгөөр, сая төг		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
ДҮН	**7 539.8**	**7 614.7**	**5 579.6**	**5 856.9**	**5 600.5**	**3 262.7**	**1 082.2**	**1 274.9**	**1 454.6**	**600.7**	**739.3**	**862.4**
						БАРУУН БҮС						
ДҮН	**1 568.8**	**1 305.5**	**998.6**	**1 484.9**	**1 229.8**	**806.1**	**14.3**	**30.0**	**108.4**	**69.6**	**45.7**	**84.1**
БӨ	230.3	88.1	92.2	227.1	81.1	49.1	0.1	-	15.9	3.1	7.0	27.1
ГО	218.7	114.2	108.6	197.2	103.5	83.1	1.5	-	14.3	20.0	10.7	11.3
ЗА	423.3	375.0	281.2	400.9	368.7	259.6	12.7	-	13.8	9.7	6.3	7.7
УВ	469.1	384.7	333.9	463.5	346.9	239.9	-	30.0	64.4	5.6	7.8	29.6
ХО	227.4	343.5	182.8	196.2	329.6	174.3	-	-	-	31.2	13.9	8.4
						ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	**1 989.2**	**2 340.1**	**1 390.4**	**1 354.8**	**1 650.5**	**640.2**	**530.8**	**601.2**	**553.7**	**103.6**	**88.4**	**196.4**
АР	314.7	1 003.2	296.1	134.7	704.6	145.0	176.4	296.6	135.5	3.6	2.0	15.6
БХ	200.9	245.8	332.5	148.3	217.8	265.6	30.0	6.0	34.2	22.6	22.0	32.7
БУ	589.8	533.6	352.4	372.5	281.0	86.5	195.3	238.8	253.0	22.0	13.8	12.9
ОР	159.5	79.9	21.0	114.5	79.9	-	45.0	-	-	-	-	21.0
ӨВ	322.7	312.2	201.0	238.8	215.5	26.3	40.0	47.8	76.8	43.9	48.9	98.0
ХӨ	401.6	165.4	187.4	346.0	151.7	116.8	44.1	12.0	54.3	11.5	1.7	16.3
						ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	**2 286.7**	**2 259.9**	**2 021.9**	**1 842.8**	**1 600.4**	**1 264.3**	**241.5**	**229.0**	**412.3**	**202.4**	**430.5**	**345.3**
ГС	1.2	18.0	6.9	-	16.5	5.3	-	-	-	1.2	1.5	1.6
ДА	2.9	187.0	10.0	2.8	187.0	-	-	-	-	0.1	-	10.0
ДО	750.0	275.0	337.5	735.0	259.0	157.8	2.5	1.0	156.5	12.5	15.0	23.2
ДУ	374.4	264.8	245.1	360.5	206.9	237.9	-	21.6	-	13.9	36.3	7.2
ӨМ	495.9	319.1	234.8	352.4	250.8	133.3	115.0	11.9	66.8	28.5	56.4	34.6
СЭ	112.7	318.5	8.3	50.2	192.5	8.3	24.6	19.0	-	37.9	107.0	-
ТӨ	549.6	877.5	1 179.3	341.9	487.7	721.7	99.4	175.5	189.0	108.3	214.3	268.6
						ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	**1 406.7**	**1 374.0**	**828.3**	**1 124.7**	**957.6**	**487.9**	**116.6**	**249.2**	**237.3**	**165.4**	**167.2**	**103.2**
ДД	403.0	298.4	243.9	348.7	206.9	173.5	8.6	48.0	39.6	45.7	43.5	30.9
СҮ	476.6	407.9	386.4	449.9	315.4	248.5	-	37.0	95.7	26.7	55.5	42.3
ХЭ	527.1	667.7	198.0	326.1	435.3	65.9	108.0	164.2	102.0	93.0	68.2	30.0
						УЛААНБААТАР						
УБ	**288.4**	**335.2**	**340.5**	**49.7**	**162.2**	**64.0**	**179.0**	**165.5**	**142.9**	**59.7**	**7.5**	**133.5**

Хавсралт 49

ЗАСВАРЛАСАН ХУДГИЙН ТАЙЛАН, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Засварласан худгийн тоо, бүгд			Үүнээс					
				Инженерийн хийцтэй			Энгийн уурхайн		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
ДҮН	**1 945**	**1 386**	**1 428**	**633**	**324**	**217**	**1 312**	**1 062**	**1 211**
				БАРУУН БҮС					
ДҮН	**290**	**184**	**149**	**125**	**80**	**38**	**165**	**104**	**111**
БӨ	19	12	7	5	7	3	14	5	4
ГО	105	55	101	33	14	14	72	41	87
ЗА	50	32	15	26	18	4	24	14	11
УВ	36	24	16	28	22	15	8	2	1
ХО	80	61	10	33	19	2	47	42	8
				ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**373**	**198**	**206**	**159**	**72**	**64**	**214**	**126**	**142**
АР	51	20	25	48	17	20	3	3	5
БХ	115	73	60	22	10	8	93	63	52
БУ	52	37	34	26	18	9	26	19	25
ОР	-	-	5	-	-	5	-	-	-
ӨВ	78	59	39	27	20	8	51	39	31
ХӨ	77	9	43	36	7	14	41	2	29
				ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**873**	**676**	**782**	**180**	**115**	**54**	**693**	**561**	**728**
ГС	5	5	3	4	4	3	1	1	-
ДА	13	-	5	13	-	3	-	-	2
ДО	212	209	283	35	26	4	177	183	279
ДУ	155	86	102	44	8	2	111	78	100
ӨМ	369	235	285	21	13	7	348	222	278
СЭ	36	37	38	24	18	19	12	19	19
ТӨ	83	104	66	39	46	16	44	58	50
				ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**397**	**324**	**270**	**162**	**55**	**57**	**235**	**269**	**213**
ДД	191	184	180	68	18	15	123	166	165
СҮ	106	97	39	33	11	8	73	86	31
ХЭ	100	43	51	61	26	34	39	17	17
				УЛААНБААТАР					
УБ	**12**	**4**	**21**	**7**	**2**	**4**	**5**	**2**	**17**

Хавсралт 49-ийн үргэлжлэл

	Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая төг			Үүнээс								
				Улсын төсвийн хөрөнгөөр, сая төг			Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, сая төг			Малчдын өөрсдийн хөрөнгөөр, сая төг		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
ДҮН	**2 366.5**	**1 341.1**	**595.2**	**1 479.7**	**980.1**	**135.6**	**453.7**	**110.3**	**155.9**	**433.1**	**250.9**	**303.8**
ДҮН	**607.7**	**429.5**	**93.2**	**454.5**	**396.8**	**49.8**	**120.4**	**0.3**	**27.2**	**32.8**	**32.4**	**16.1**
БӨ	25.4	29.1	9.5	22.3	28.8	9.3	-	-	-	3.1	0.3	0.2
ГО	147.9	82.8	32.2	133.8	67.1	16.1	0.2	-	6.9	13.9	15.7	9.3
ЗА	198.5	112.4	13.0	75.3	103.2	-	118.4	0.3	11.5	4.8	8.9	1.5
УВ	100.0	83.7	33.0	95.0	79.8	24.5	1.2	-	4.6	3.8	3.9	3.9
ХО	135.9	121.5	5.4	128.1	117.9	-	0.6	-	4.2	7.2	3.6	1.3
ДҮН	**532.9**	**318.9**	**141.7**	**285.6**	**201.0**	**26.9**	**202.3**	**82.7**	**42.4**	**45.0**	**35.2**	**72.4**
АР	155.3	80.6	44.0	54.2	60.0	-	93.3	15.5	7.4	7.8	5.1	36.6
БХ	109.6	58.8	30.4	94.9	43.8	9.8	-	5.0	6.8	14.7	10.0	13.9
БУ	69.1	83.5	18.4	23.2	30.1	13.0	43.4	51.8	0.3	2.5	1.6	5.0
ОР	-	-	3.7	-	-	3.7	-	-	-	-	-	-
ӨВ	58.3	71.6	17.7	44.6	42.8	0.5	2.6	10.4	7.0	11.1	18.4	10.2
ХӨ	140.6	24.4	27.5	68.7	24.3	-	63.0	-	20.9	8.9	0.1	6.7
ДҮН	**554.7**	**388.5**	**269.6**	**404.1**	**247.4**	**56.6**	**73.1**	**2.5**	**39.9**	**77.5**	**138.6**	**173.1**
ГС	4.3	18.6	7.3	2.7	17.8	7.0	-	-	-	1.6	0.8	0.3
ДА	48.1	-	1.7	43.7	-	0.6	-	-	-	4.4	-	1.1
ДО	140.8	66.1	26.3	125.9	56.6	5.3	6.2	1.5	1.5	8.7	8.0	19.5
ДУ	99.7	62.4	14.3	88.2	52.5	4.2	0.5	-	5.7	11.0	9.9	4.4
ӨМ	95.3	82.9	33.1	67.9	53.3	6.6	-	-	5.1	27.4	29.6	21.4
СЭ	57.7	61.7	149.7	2.4	1.2	32.0	41.8	-	4.7	13.5	60.5	112.9
ТӨ	108.8	96.8	37.3	73.3	66.0	0.9	24.6	1.0	22.9	10.9	29.8	13.5
ДҮН	**667.5**	**193.9**	**86.4**	**333.3**	**134.8**	**0.5**	**57.0**	**22.3**	**44.6**	**277.2**	**36.8**	**41.3**
ДД	179.6	75.3	51.0	140.8	52.7	-	20.8	6.9	32.9	18.0	15.7	18.1
СҮ	337.1	60.0	17.7	85.9	37.2	0.5	-	11.5	7.0	251.2	11.3	10.2
ХЭ	150.8	58.6	17.6	106.6	44.9	-	36.2	3.9	4.7	8.0	9.8	13.0
УБ	**3.7**	**10.6**	**4.4**	**2.2**	**0.1**	**1.8**	**0.9**	**2.5**	**1.9**	**0.6**	**8.0**	**0.8**

ХУДГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Оны эцэст тоологдсон нийт худаг				Үүнээс							
					Инженерийн				Энгийн уурхайн			
	2000	2003	2006	2009	2000	2003	2006	2009	2000	2003	2006	2009
ДҮН	**30 897**	**40 870**	**38 690**	**42 345**	**8 183**	**19 460**	**10 071**	**10 229**	**22 714**	**21 410**	**28 619**	**32 116**
					БАРУУН БҮС							
ДҮН	**4 770**	**7 215**	**6 163**	**7 459**	**1 531**	**3 646**	**1 607**	**1 616**	**3 239**	**3 569**	**4 556**	**5 843**
БӨ	323	973	1 027	1 727	117	123	113	155	206	850	914	1 572
ГО	1 489	2 060	1 934	1 734	468	1 144	465	382	1 021	916	1 469	1 352
ЗА	568	919	839	882	256	588	407	386	312	331	432	496
УВ	1 132	1 339	1 105	957	481	911	413	361	651	428	692	596
ХО	1 258	1 924	1 258	2 159	209	880	209	332	1 049	1 044	1 049	1 827
					ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	**5 813**	**7 456**	**8 022**	**8 940**	**1 462**	**4 521**	**2 562**	**2 049**	**4 351**	**2 935**	**5 460**	**6 891**
АР	511	965	1 088	963	157	861	940	476	354	104	148	487
БХ	2 398	2 007	2 568	2 916	439	778	216	251	1 959	1 229	2 352	2 665
БУ	251	663	1 117	1 388	56	558	367	342	195	105	750	1 046
ОР	32	56	150	166	23	51	54	74	9	5	96	92
ӨВ	1 910	2 863	2 107	2 321	463	1 704	606	399	1 447	1 159	1 501	1 922
ХӨ	711	902	992	1 186	324	569	379	507	387	333	613	679
					ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	**15 075**	**18 518**	**18 231**	**18 273**	**3 662**	**6 976**	**4 390**	**3 829**	**11 413**	**11 542**	**13 841**	**14 444**
ГС	235	208	214	234	131	193	60	153	104	15	154	81
ДА	471	909	922	887	92	78	90	70	379	831	832	817
ДО	3 082	3 412	3 429	2 293	1 321	1 635	968	791	1 761	1 777	2 461	1 502
ДУ	2 770	3 678	3 143	3 360	390	1 343	469	381	2 380	2 335	2 674	2 979
ӨМ	4 676	4 928	5 092	5 012	941	1 578	1 350	1 032	3 735	3 350	3 742	3 980
СЭ	2 272	3 202	3 749	4 496	292	614	642	540	1 980	2 588	3 107	3 956
ТӨ	1 569	2 181	1 682	1 991	495	1 535	811	862	1 074	646	871	1 129
					ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	**5 171**	**7 255**	**6 113**	**7 326**	**1 498**	**4 167**	**1 474**	**2 596**	**3 673**	**3 088**	**4 639**	**4 730**
ДД	1 950	2 750	2 342	2 616	152	1 294	229	292	1 798	1 456	2 113	2 324
СҮ	1 941	2 634	2 206	3 206	901	1 599	374	1 731	1 040	1 035	1 832	1 475
ХЭ	1 280	1 871	1 565	1 504	445	1 274	871	573	835	597	694	931
					УЛААНБААТАР							
УБ	**68**	**426**	**161**	**347**	**30**	**150**	**38**	**139**	**38**	**276**	**123**	**208**

Хавсралт 51

НИЙТ ХАШААНЫ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

хашааны тоо-шир, багтаамж-мян.тол

	2000		2003		2006		2009	
	тоо	багтаамж	тоо	багтаамж	тоо	багтаамж	тоо	багтаамж
ДҮН	**113 542**	**36 779.3**	**121 247**	**28 954.9**	**129 438**	**37 286.3**	**140 721**	**44 999.4**
				БАРУУН БҮС				
ДҮН	**27 139**	**15 789.2**	**30 928**	**8 341.1**	**33 908**	**10 692.5**	**35 297**	**10 708.0**
БӨ	4 539	2 158.0	7 235	1 263.5	5 553	1 901.5	7 477	1 813.8
ГО	4 740	7 459.0	4 928	1 984.6	5 202	2 342.4	5 223	2 240.9
ЗА	6 345	2 008.6	6 323	1 778.8	7 582	2 182.3	7 303	2 076.4
УВ	6 821	1 834.3	7 160	1 669.9	8 568	2 123.6	8 231	2 677.9
ХО	4 694	2 329.3	5 282	1 644.3	7 003	2 142.7	7 063	1 899.0
				ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	**51 090**	**11 890.7**	**50 032**	**10 752.2**	**54 577**	**15 907.3**	**58 862**	**19 498.8**
АР	11 506	2 366.4	13 436	2 649.3	12 993	2 746.8	15 288	3 313.5
БХ	5 255	2 337.8	5 448	1 781.9	5 112	1 782.6	5 802	2 113.7
БУ	5 164	1 842.5	4 940	1 327.6	5 767	3 469.8	7 120	2 252.6
ОР	860	214.3	619	100.0	1 224	1 379.0	1 305	244.5
ӨВ	9 043	2 386.0	7 508	1 624.8	8 131	2 421.6	9 618	7 758.4
ХӨ	19 262	2 743.7	18 081	3 268.6	21 350	4 107.5	19 729	3 816.1
				ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	**23 670**	**6 457.1**	**26 980**	**6 747.4**	**27 315**	**7 095.3**	**30 445**	**9 323.3**
ГС	261	115.2	289	59.3	324	143.2	374	150.3
ДА	1 605	152.5	2 095	128.8	1 676	152.8	1 788	206.5
ДО	2 604	1 372.5	2 610	1 039.1	2 569	691.6	2 381	943.3
ДУ	4 239	1 591.4	4 986	1 933.2	4 972	2 216.5	4 848	2 197.3
ӨМ	3 963	1 149.2	4 263	1 457.3	3 953	1 281.8	4 145	1 749.2
СЭ	5 466	638.7	6 311	735.3	7 044	777.5	8 394	1 595.1
ТӨ	5 532	1 437.6	6 426	1 394.4	6 777	1 831.9	8 515	2 481.6
				ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	**9 772**	**2 458.5**	**9 727**	**2 918.6**	**10 151**	**3 269.3**	**12 550**	**5 008.2**
ДД	2 897	575.1	3 072	914.2	2 483	815.4	3 401	858.2
СҮ	1 523	685.7	2 263	934.5	2 490	1 125.8	3 732	1 584.0
ХЭ	5 352	1 197.7	4 392	1 069.9	5 178	1 328.1	5 417	2 566.0
				УЛААНБААТАР				
УБ	**1 871**	**183.8**	**3 580**	**195.6**	**3 487**	**321.9**	**3 567**	**461.1**

Хавсралт 52

МАЛЫН ХАШААНЫ БҮРЭЛДЭХҮҮН, бүс, аймаг, нийслэлээр

хашааны тоо-шир, багтаамж-мян.тол

	2009 оны эцэст тоологдсон нийт хашаа		Үүнээс						Нийт хашаанаас бодын хашаа	
			Дулаан байр		Саравчтай байр		Саравчгүй			
	тоо	багтаамж	тоо	багтаамж	тоо	багтаамж	тоо	багтаамж	тоо	багтаамж
ДҮН	**140 721**	**44 999.4**	**16 333**	**2 946.3**	**85 045**	**28 406.7**	**39 343**	**13 646.6**	**32 271**	**3 380.2**
					БАРУУН БҮС					
ДҮН	**35 297**	**10 708.0**	**7 252**	**1 524.4**	**12 258**	**3 901.4**	**15 787**	**5 282.2**	**4 309**	**971.6**
БӨ	7 477	1 813.8	1 300	311.7	2 692	661.1	3 485	841.0	307	29.5
ГО	5 223	2 240.9	52	7.1	1 315	547.2	3 856	1 686.6	62	6.9
ЗА	7 303	2 076.4	1 302	193.8	3 695	1 204.3	2 306	678.3	1 507	224.6
УВ	8 231	2 677.9	3 850	955.0	2 564	1 092.8	1 817	630.1	1 730	91.7
ХО	7 063	1 899.0	748	56.8	1 992	396.0	4 323	1 446.2	703	618.9
					ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**58 862**	**19 498.8**	**5 509**	**944.8**	**40 832**	**14 480.5**	**12 521**	**4 073.6**	**16 302**	**1 419.7**
АР	15 288	3 313.5	-	-	12 149	2 477.4	3 139	836.1	5 290	294.9
БХ	5 802	2 113.7	42	15.6	1 797	694.6	3 963	1 403.5	70	14.0
БУ	7 120	2 252.6	107	16.1	5 455	1 810.0	1 558	426.5	1 630	173.8
ОР	1 305	244.5	332	9.8	952	230.0	21	4.6	417	6.4
ӨВ	9 618	7 758.4	474	202.6	7 990	6 661.5	1 154	894.3	693	337.9
ХӨ	19 729	3 816.1	4 554	700.6	12 489	2 607.0	2 686	508.5	8 202	592.7
					ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**30 445**	**9 323.3**	**2 560**	**347.1**	**21 676**	**6 675.6**	**6 209**	**2 300.6**	**6 803**	**547.4**
ГС	374	150.3	15	13.1	261	104.2	98	33.0	49	5.9
ДА	1 788	206.5	936	59.4	659	125.2	193	21.9	593	49.5
ДО	2 381	943.3	19	6.2	1 291	523.0	1 071	414.1	45	123.5
ДУ	4 848	2 197.3	53	5.4	3 949	1 771.2	846	420.7	21	3.4
ӨМ	4 145	1 749.2	2	0.1	2 245	1 018.5	1 898	730.6	251	32.2
СЭ	8 394	1 595.1	798	119.0	7 465	1 454.5	131	21.6	2 816	155.0
ТӨ	8 515	2 481.6	737	143.9	5 806	1 678.9	1 972	658.7	3 028	178.0
					ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**12 550**	**5 008.2**	**229**	**26.5**	**7 844**	**3 055.5**	**4 477**	**1 926.2**	**2 755**	**340.6**
ДД	3 401	858.2	27	3.1	2 899	691.1	475	164.0	860	152.5
СҮ	3 732	1 584.0	12	2.0	1 012	532.2	2 708	1 049.8	160	29.8
ХЭ	5 417	2 566.0	190	21.4	3 933	1 832.2	1 294	712.4	1 735	158.3
					УЛААНБААТАР					
УБ	**3 567**	**461.1**	**783**	**103.4**	**2 435**	**293.7**	**349**	**64.0**	**2 102**	**100.8**

МАЛЫН ХАШААНЫ ХАНГАМЖ, бүс, аймаг, нийслэлээр

	Бог малын хашааны хангамж				Бод малын хашааны хангамж			
	2000	2003	2006	2009	2000	2003	2006	2009
ДҮН	**140.9**	**123.7**	**112.0**	**113.3**	**89.1**	**137.8**	**156.8**	**130.0**
			БАРУУН БҮС					
ДҮН	**202.4**	**121.6**	**101.7**	**97.6**	**79.9**	**68.3**	**117.1**	**217.7**
БӨ	188.5	108.3	141.8	151.7	12.4	7.5	41.1	41.7
ГО	402.2	167.6	106.2	109.4	22.8	62.4	374.1	19.1
ЗА	104.7	115.3	87.7	72.3	187.3	136.1	127.8	163.4
УВ	128.6	107.5	93.9	121.7	56.2	69.8	60.6	88.2
ХО	143.7	115.7	95.6	61.8	46.9	59.7	141.0	632.0
			ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**123.5**	**140.6**	**135.9**	**124.1**	**123.3**	**186.3**	**229.2**	**116.5**
АР	91.1	148.6	125.7	101.3	230.6	238.0	63.5	76.4
БХ	113.7	188.7	105.3	86.1	12.1	28.2	24.3	11.0
БУ	159.2	133.3	177.1	92.7	36.1	160.3	847.7	94.5
ОР	145.6	99.9	883.7	106.9	91.6	100.8	367.7	29.3
ӨВ	129.2	88.5	98.0	226.2	42.3	147.8	107.8	239.6
ХӨ	133.8	166.0	132.4	94.6	138.5	220.6	261.5	165.1
			ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**111.4**	**131.9**	**110.2**	**93.4**	**67.0**	**118.5**	**92.8**	**115.2**
ГС	129.0	63.6	92.8	91.5	0.9	1.2	25.0	173.0
ДА	90.3	108.2	82.9	50.2	53.5	142.8	131.3	131.8
ДО	168.3	130.7	216.3	87.4	31.7	74.0	45.4	308.9
ДУ	142.1	134.4	127.4	109.1	49.2	30.4	7.4	10.0
ӨМ	83.3	177.7	118.6	107.1	371.0	766.1	654.0	246.1
СЭ	108.2	133.7	105.9	107.3	91.0	146.4	105.2	101.2
ТӨ	85.9	106.2	93.8	75.9	41.0	111.7	80.0	91.7
			ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**83.2**	**80.9**	**77.8**	**100.1**	**36.6**	**122.8**	**91.9**	**85.3**
ДД	91.6	119.2	75.7	59.9	35.7	180.0	150.7	120.3
СҮ	60.9	71.0	83.0	101.1	14.0	24.5	25.0	27.1
ХЭ	101.5	71.1	74.5	123.6	58.9	188.1	106.3	97.4
			УЛААНБААТАР					
УБ	**105.8**	**69.6**	**100.0**	**112.9**	**25.7**	**155.3**	**135.6**	**169.4**

Хавсралт 54

ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ХУРААСАН УРГАЦ, ГА-ГИЙН УРГАЦ, ургамлын төрлөөр

	БҮГД				Үүнээс							
					ХАА-н компани, хоршоо				Иргэд, өрхийн аж ахуй			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Тариалсан талбай (мян.га)												
Үр тариа	126.2	121.8	153.9	252.4	118.1	114.2	145.7	232.0	8.1	7.6	8.2	20.4
Үүнээс: буудай	117.9	116.7	150.0	248.9	111.2	110.0	142.7	229.3	6.7	6.7	7.3	19.7
Төмс	10.7	11.5	12.3	13.5	2.4	2.5	2.7	3.5	8.4	9.0	9.6	10.0
Хүнсний ногоо	5.9	6.1	6.4	6.5	0.8	0.8	0.7	0.9	5.1	5.3	5.7	5.6
Тэжээлийн ургамал	3.9	5.0	5.5	3.3	2.6	1.9	3.3	1.6	1.3	3.1	2.2	1.7
Техникийн ургамал	15.3	58.4	14.3	6.2	13.3	43.8	12.2	4.9	2.0	14.6	2.1	1.3
Хураасан ургац (мян.т)												
Үр тариа	138.6	114.8	212.9	391.7	131.9	109.4	203.1	364.0	6.7	5.4	9.8	27.7
Үүнээс: буудай	127.7	109.6	209.8	388.1	121.7	105.0	201.1	361.4	6.0	4.6	8.7	26.8
Төмс	109.1	114.5	134.8	151.2	20.2	23.3	26.7	36.9	88.9	91.2	108.1	114.3
Хүнсний ногоо	70.4	76.4	78.5	78.0	8.9	9.6	7.2	13.4	61.5	66.8	71.3	64.6
Тэжээлийн ургамал	10.2	14.1	19.9	10.4	4.4	9.2	12.1	5.5	5.8	4.9	7.8	4.8
Техникийн ургамал	11.0	17.2	6.6	3.6	9.9	11.4	5.5	3.3	1.1	5.8	1.1	0.3
Өвс хадлан	983.3	933.1	1 030.9	912.3	56.6	92.2	89.1	98.3	926.7	840.9	941.8	814.0
Га-гийн ургац (ц)												
Үр тариа	11.0	9.4	13.8	15.5	11.2	9.6	13.9	15.7	8.3	7.1	12.0	13.6
Буудай	10.8	9.4	14.0	15.6	10.9	9.5	14.1	15.8	9.0	6.9	11.9	13.6
Төмс	102.3	99.9	109.6	111.8	85.4	93.1	98.9	105.7	105.8	101.3	112.6	114.1

НИЙТ ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙД УРГАМЛЫН ТӨРЛИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, ургамлын төрлөөр

	БҮГД				Үүнээс							
					ХАА-н компани, хоршоо				Иргэд, өрхийн аж ахуй			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Үр тариа	77.9	60.1	80.0	89.5	86.1	70.0	88.5	95.4	32.5	19.2	29.5	52.2
Үүнээс: буудай	72.8	57.6	78.0	88.2	81.1	67.4	86.7	94.3	26.9	16.9	26.3	50.3
Төмс	6.6	5.7	6.4	4.8	1.7	1.5	1.6	1.4	33.7	22.7	34.5	25.7
Хүнсний ногоо	3.6	3.0	3.3	2.3	0.6	0.5	0.4	0.4	20.5	13.4	20.5	14.4
Тэжээлийн ургамал	2.4	2.4	2.9	1.2	1.9	1.1	2.0	0.6	5.2	7.8	7.9	4.4
Техникийн ургамал	9.4	28.8	7.4	2.2	9.7	26.8	7.4	2.0	8.0	36.9	7.6	3.2
Бусад	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Дүн	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ХУРААСАН УРГАЦ, ГА-ГИЙН УРГАЦ, бүс, аймаг, нийслэлээр, ургамлын төрлөөр

	Тариалсан талбай, га							
	Үр тариа		Төмс		Хүнсний ногоо		Тэжээлийн ургамал	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
ДҮН	**153 951.3**	**252 389.8**	**12 291.6**	**13 524.0**	**6 409.9**	**6 517.9**	**5 549.6**	**3 305.5**
			БАРУУН БҮС					
ДҮН	**3 715.4**	**4 552.9**	**1 929.3**	**1 757.4**	**1 390.1**	**1 179.6**	**1 530.2**	**1 659.1**
БӨ	7.5	4.5	344.3	346.4	111.0	109.3	246.2	281.4
ГО	714.2	776.2	230.7	218.8	125.2	117.5	439.4	580.4
ЗА	91.2	256.5	237.1	228.5	130.7	95.0	140.7	287.5
УВ	2 220.0	2 940.8	225.3	239.5	167.7	151.2	358.9	221.5
ХО	682.5	574.9	891.9	724.2	855.5	706.6	345.0	288.3
			ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	**27 979.0**	**47 880.3**	**2 586.9**	**2 800.7**	**1 103.8**	**1 150.0**	**647.5**	**487.3**
АР	1 280.0	4 000.0	613.4	600.5	167.9	170.0	230.0	39.5
БХ	4.0	4.2	229.2	291.1	137.1	113.1	66.8	76.5
БУ	16 398.0	27 249.1	832.0	875.5	230.1	312.0	11.0	73.6
ОР	1 746.0	2 008.0	399.0	482.8	337.2	302.7	10.0	-
ӨВ	573.0	981.0	241.0	252.6	122.8	131.6	282.7	272.7
ХӨ	7 978.0	13 638.0	272.3	298.2	108.7	120.6	47.0	25.0
			ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	**117 266.9**	**189 766.6**	**6 441.9**	**7 715.5**	**3 205.8**	**3 516.3**	**2 597.9**	**1 023.9**
ГС	-	-	7.4	18.5	4.2	5.8	11.4	23.1
ДА	4 858.0	8 659.0	801.3	1 085.4	606.0	600.0	12.8	-
ДО	-	-	20.6	66.1	26.8	42.8	3.0	8.0
ДУ	-	-	40.0	55.2	15.7	17.8	4.0	26.0
ӨМ	-	-	117.5	94.8	62.0	56.3	22.8	24.8
СЭ	92 432.9	136 850.6	2 573.3	2 831.7	1 588.0	1 694.2	1 011.9	342.5
ТӨ	19 976.0	44 257.0	2 881.8	3 563.8	903.1	1 099.4	1 532.0	599.5
			ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	**4 990.0**	**10 190.0**	**702.7**	**609.6**	**303.2**	**299.6**	**665.3**	**14.2**
ДД	2 370.0	2 670.0	297.5	180.1	114.3	95.3	660.0	-
СҮ	-	100.0	43.7	46.7	24.4	24.2	5.3	14.2
ХЭ	2 620.0	7 420.0	361.5	382.8	164.5	180.1	-	-
			УЛААНБААТАР					
УБ	**-**	**-**	**630.8**	**640.8**	**407.0**	**372.4**	**108.7**	**121.0**

Хавсралт 56-гийн үргэлжлэл

	Хураасан ургац, т						Га-гийн ургац, ц			
	Үр тариа		Төмс		Хадлан өвс, мян.т		Үр тариа		Төмс	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
ДҮН	**212 894.1**	**391 658.7**	**134 772.7**	**151 211.0**	**1 030.9**	**912.3**	**13.8**	**15.5**	**109.6**	**111.8**
			БАРУУН БҮС							
ДҮН	**5 098.1**	**6 435.5**	**21 356.1**	**17 513.6**	**183.0**	**153.7**	**13.7**	**14.1**	**110.7**	**99.7**
БӨ	6.5	4.1	3 508.4	3 289.4	40.5	42.8	8.7	9.1	101.9	95.0
ГО	956.7	1 293.2	1 365.6	1 815.8	4.9	3.0	13.4	16.7	59.2	83.0
ЗА	1.8	118.1	2 616.7	1 673.7	28.6	10.4	0.2	4.6	110.4	73.2
УВ	3 149.7	4 011.4	2 321.0	2 231.1	50.8	43.2	14.2	13.6	103.0	93.2
ХО	983.4	1 008.7	11 544.4	8 503.6	58.2	54.3	14.4	17.5	129.4	117.4
			ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	**41 078.9**	**81 573.2**	**23 988.0**	**23 965.8**	**365.9**	**272.8**	**14.7**	**17.0**	**92.7**	**85.6**
АР	1 925.0	2 480.0	4 520.0	3 283.9	81.0	53.5	15.0	6.2	73.7	54.7
БХ	6.9	7.5	1 988.1	2 494.6	2.6	1.6	17.3	17.9	86.7	85.7
БУ	24 850.0	48 427.1	8 544.0	8 137.3	97.2	82.3	15.2	17.8	102.7	92.9
ОР	4 668.4	4 977.0	3 849.7	4 587.1	9.0	8.8	26.7	24.8	96.5	95.0
ӨВ	150.3	702.0	2 230.7	2 492.0	38.7	14.5	2.6	7.2	92.6	98.7
ХӨ	9 478.3	24 979.6	2 855.5	2 970.9	137.4	112.1	11.9	18.3	104.9	99.6
			ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	**161 689.1**	**288 932.5**	**80 345.3**	**98 975.5**	**305.6**	**298.1**	**13.8**	**15.2**	**124.7**	**128.3**
ГС	-	-	31.2	96.9	0.3	0.8	-	-	42.2	52.4
ДА	4 132.6	9 642.6	11 166.2	13 626.6	54.0	54.7	8.5	11.1	139.4	125.5
ДО	-	-	106.2	166.9	1.2	1.3	-	-	51.6	25.2
ДУ	-	-	219.8	460.4	0.4	0.2	-	-	55.0	83.4
ӨМ	-	-	1 084.3	781.4	4.5	1.5	-	-	92.3	82.4
СЭ	136 455.1	211 772.7	40 298.5	43 669.4	152.7	152.7	14.8	15.5	156.6	154.2
ТӨ	21 101.4	67 517.2	27 439.1	40 173.9	92.5	86.8	10.6	15.3	95.2	112.7
			ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	**5 028.0**	**14 717.5**	**5 004.0**	**6 758.0**	**148.0**	**149.3**	**10.1**	**14.4**	**71.2**	**110.9**
ДД	3 010.0	4 357.5	1 774.6	1 777.2	55.3	50.8	12.7	16.3	59.7	98.7
СҮ	-	60.0	323.6	366.4	7.8	7.2	-	6.0	74.1	78.5
ХЭ	2 018.0	10 300.0	2 905.8	4 614.4	85.0	91.3	7.7	13.9	80.4	120.5
			УЛААНБААТАР							
УБ	**-**	**-**	**4 079.3**	**3 998.1**	**28.4**	**38.5**	**-**	**-**	**64.7**	**62.4**

УРИНШ БОЛОВСРУУЛАЛТЫН ХЭМЖЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр

(га)

	2006	2007	2008	2009	2009/2008	
					хувь	зөрүү
ДҮН	**120 095**	**146 788**	**235 598**	**269 045**	**114.2**	**33 447**
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	-	-	**1 700**	**1 000**	**58.8**	**- 700**
УВ	-	-	1 500	1 000	66.7	- 500
ЗА	-	-	200	-	-	- 200
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	**25 755**	**24 281**	**44 080**	**54 741**	**124.2**	**10 661**
АР	1 500	1 500	3 680	5 340	145.1	1 660
БУ	13 523	15 136	22 500	30 291	134.6	7 791
ОР	2 100	1 020	3 800	4 380	115.3	580
ӨВ	690	300	1 012	1 730	170.9	718
ХӨ	7 942	6 325	13 088	13 000	99.3	- 88
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	**86 866**	**114 355**	**178 088**	**201 054**	**112.9**	**22 966**
ДА	3 170	3 500	6 800	12 654	186.1	5 854
СЭ	69 260	85 235	129 500	135 093	104.3	5 593
ТӨ	14 436	25 620	41 788	53 307	127.6	11 519
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	**7 474**	**8 152**	**11 730**	**12 250**	**104.4**	**520**
ДД	1 400	1 220	4 100	2 100	51.2	-2 000
СҮ	-	-	-	150	-	150
ХЭ	6 074	6 932	7 630	10 000	131.1	2 370

Хавсралт 58

ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ХЭМЖЭЭ

т

Бүтээгдэхүүний нэр	Үйлдвэрлэлт				Цэвэр импорт (импорт-экспорт)*			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Улаан буудай	127 756.5	109 559.8	209 829.9	388 121.9	102 167.6	96 949.7	171 293.2	112 808.1
Арвай	8 282.4	3 908.4	1 394.3	1 844.2	285.1	131.2	1 143.0	1 093.9
Овьёос	1 845.1	1 020.4	1 177.7	1 511.5	885.6	1 444.5	2 303.3	1 921.1
Бусад үр тариа	688.0	289.6	492.2	181.1	7 521.9	5 869.6	4 154.7	2 420.8
Төмс	109 069.9	114 490.4	134 772.8	151 211.0	35 609.5	30 170.2	35 393.0	23 215.2
Улаан лооль	2 336.3	2 420.6	2 805.3	1 432.1	1 859.8	2 337.7	5 720.6	2 701.8
Сонгино, сармис	2 880.5	3 663.2	4 221.5	4 084.6	4 272.8	1 936.8	14 255.1	11 230.4
Байцаа	18 453.9	20 563.3	19 327.7	19 034.0	10 325.2	12 973.4	20 553.3	19 794.7
Лууван, манжин	36 563.1	38 915.7	39 472.1	41 857.7	646.7	5 487.2	5 747.8	15 116.3
Өргөст хэмх	2 969.2	2 881.2	2 845.0	3 075.0	1 128.5	1 832.9	4 242.8	970.6
Тарвас, гуа, хулуу	4 501.4	5 343.3	6 510.0	4 942.1	3 499.3	3 079.1	4 523.6	1 632.8
Бусад ногоо	2 736.2	2 710.2	3 360.5	3 550.4	630.2	1 001.6	1 434.2	855.8

* Эх үүсвэр: Гаалийн Ерөнхий Газрын "Гаалийн статистик мэдээлэл"

Хавсралт 58-ын үргэлжлэл

Бүтээгдэхүүний нэр	Нийт хэрэглээ (үйлдвэрлэлт + цэвэр импорт)				Үйлдвэрлэлт / Нийт хэрэглээ %			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Улаан буудай	229 924.1	206 509.5	381 123.1	500 930.0	55.6	54.4	55.1	77.5
Арвай	8 567.5	4 039.6	2 537.3	2 938.1	96.7	96.8	55.0	62.8
Овьёос	2 730.7	2 464.9	3 481.0	3 432.6	67.6	42.4	33.8	44.0
Бусад үр тариа	8 209.9	6 159.2	4 646.9	2 601.9	8.4	4.7	10.6	7.0
Төмс	144 679.4	144 660.6	170 165.8	174 426.2	75.4	79.1	79.2	86.7
Улаан лооль	4 196.1	4 758.3	8 525.9	4 133.9	55.7	50.9	32.9	34.6
Сонгино, сармис	7 153.3	5 600.0	18 476.6	15 315.0	40.3	65.4	22.8	26.7
Байцаа	28 779.1	33 536.7	39 881.0	38 828.7	64.1	61.3	48.5	49.0
Лууван, манжин	37 209.8	44 402.9	45 219.9	56 974.0	98.3	87.6	87.3	73.5
Өргөст хэмх	4 097.7	4 714.1	7 087.8	4 045.6	72.5	61.1	40.1	76.0
Тарвас, гуа, хулуу	8 000.7	8 422.4	11 033.6	6 574.9	56.3	63.4	59.0	75.2
Бусад ногоо	3 366.4	3 711.8	4 794.7	4 406.2	81.3	73.1	70.1	80.6